

• naše in vaše fotografije
• nova porazdelitev novic po področjih

novosti na
www.primorski.eu

Primorski

dnevnik

ČETRTEK, 16. JULIJA 2009

št. 167 (19.566) leto LXV.

PRIMORSKI DNEVNÍK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNÍK pa 26. novembra 1943 v nas Zákrž nad Cerknem, razmnožen na ciklosti. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrobit" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskom pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNÍK v zasluženi Evropi.

TRST - Ul. Montečchi 6 - Tel. 040 7786300; fax 040 772418

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 533382; fax 0481 532958

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.eu/> e-mail: redakcija@primorski.eu

POŠTNINA PLĀCANĀ V GOTOVINĀ

Spredzane in abonamenta postale 45% Art 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,00 € CENA V SLOVENIJI 1,00 €

*Kmetijstvo
tokrat
Tondova
predhodnica*

ALJOŠA GAŠPERLIN

Srečanje med slovenskim kmetijskim ministrom za kmetijstvo Milanom Pogačnikom in deželnim odbornikom FJK za kmetijstvo Claudiom Violinom v Ljubljani je bilo pomembno iz vsaj dveh razlogov.

Po eni strani so na njem poleg razpravljanja o težavah, ki jih na kmetijskem področju res ni malo, nakazali smernice za reševanje vprašanj v posameznih panogah in v ta namen tudi ustanovili posebne mešane skupine. To bo nedvomno prispevalo k krepitevi čezmejnega sodelovanja in utrjevanju medsebojnih odnosov, ki so v zadnjih letih, milo povedano, vidno opočali.

Toda po drugi strani je to znak, da deželna vlada misli resno. Violino je zagotovil, da bo včeraj sprejetimi sklepi seznanil deželnega predsednika Renza Tonda in deželni odbor. Od tega bo tudi zahteval zeleno luč za nadaljnje sodelovanje. Sam Tondo pa bo v torek obiskal slovenskega premiera Boruta Pahorja. Pogovarjala se bosta o mnogih vprašanjih, od mednarodnih odnosov do evoregije, infrastrukture, evropskega programa Interreg in zaščite manjšin. Violinov obisk je prav gotovo dober napotek.

Pomembno vlogo je imela pri tem Kmečka zveza, ki je bila bistven povezovalni člen med Violinovim in Pogačnikovim rezorjem. Ni naključje, da sta oba po včerajnjem srečanju javno poudarila njen posredniško vlogo in prizadevanje za ovrednotenje ozemlja, ki se mora vedno skladno razvijati na obeh straneh meje.

TRST - Grad sv. Justa

Razstava o srbski pravoslavni skupnosti

8

ITALIJA - Predsednik republike razglasil besedilo, ki ga je parlament sprejel 2. julija

Napolitano podpisal sporni zakon o varnosti

V pismu premieru in pristojnim ministrom pa je izrazil pomisleke

LJUBLJANA - Posebne mešane skupine na kmetijskem področju

Spet sodelovanje

Slovenski minister za kmetijstvo Pogačnik sprejel deželnega odbornika FJK Violina

LJUBLJANA - Minister za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano Republike Slovenije Milan Pogačnik je včeraj v Ljubljani gostil odbornika za kmetijstvo Dežele Furlanije-julijske

krajine Claudia Violina, s katerim sta se pogovarjala o možnostih čezmejnega sodelovanja. Pogačnik in Violino sta ocenila, da je kmetijstvo pomembno področje čezmejnega sode-

lovanja. Na srečanju so se v ta namen odločili za ustanovitev posebnih mešanih skupin, ki bodo reševal težave v posameznih panogah.

Na 3. strani

RIM - Predsednik republike Giorgio Napolitano je včeraj podpisal sporni zakon o javni varnosti, ki ga je parlament odobril 2. julija, ob tem pa je v pismu predsedniku vlade in pristojnim ministrom za pravosodje in notranje zadeve izrazil vrsto pomislov in zadržkov. Napolitano ocenjuje, da ne more preprečiti uveljavljanje zakona, ker je bil le-ta sprejet s široko večino glasov in po dolgi razpravi. Opozarja pa, da zakonska določila v več pogledih niso v skladu z veljavnim kazenskim sistemom, ter poziva vlado, naj sprejme ukrepe za odpravo pomajkljivosti.

Na 11. strani

Gabrovec o reformah in o protireformi v slovenski manjšini

Na 2. strani

Ne turističnemu naselju na Padričah

Na 6. strani

V Tržiču z nožem za lubenice skozi žid v igralni salon

Na 12. strani

Dojenčka pustila v razgretem avtomobilu

Na 12. strani

Goriško didaktično ravnateljstvo zapušča svoj dolgoletni sedež

Na 13. strani

TRST - Župan Dipiazza zadovoljen

Vlada odobrila načrt za uplinjevalnik v Žavljah

RIM, TRST - Včeraj je prišlo do pomembnega koraka na poti do izgradnje uplinjevalnika v Tržaškem zalivu. Rimska vlada je namreč pozitivno zaključila postopek odobritve načrta, ki ga je izdelala španska družba Gas Natural za območje v Žavljah pri Trstu. Novico je sinoči objavil zunanjji minister Franco Frattini, ki se je ob nedavnem srečanju šefov diplomacij skupine G8 v Trstu obvezal, da bo posegel za pospešitev odobritvenega postopka.

Kot je povedal Frattini, gre za naložbo skoraj 600 milijonov evrov. Družba Gas Natural naj bi uplinje-

valnik zgradila v 40 mesecih. Objekt bo predvidoma obsegal dva rezervoarja z zmogljivostjo 140 tisoč kubikov plina vsak, letno pa naj bi predelal do 8 milijard kubikov plina.

Novico je pozdravil tržaški župan Roberto Dipiazza. »To je velika priložnost za Trst in za Italijo, saj so energetski viri pomembni,« je dejal. Pristavil je, da bo z uresničitvijo tega načrta končno prišlo do zaprtja škedenjske železarne. Dipiazza se je zahvalil ministru Frattiniju, pa tudi drugim članom vlade, s podtajnikom za okolje Robertom Menio vred, ki so odločilno podprtli odobritev načrta.

Trieste FUNGHI
GOBE IN GOZDNI SADEŽI

JURČKI
7,80 € na kg

LISIČKE
6,90 € na kg

BOROVNICE
1 kg po 5,40 €

Mob. 339 3959569
Trst, UI. XXX. Oktobra, 13

CELOVEC - Na Koroškem zaskrbljeno pričakujejo novo šolsko leto

Odločni pozivi proti zapiranju malih krajevnih šol

Zaradi pomanjkanja števila otrok dvojezične šole v obrobnih krajih tvegajo izginotje

CELOVEC - Čeprav so se komaj začele šolske počitnice, se je obenem že začela tudi razprava o morebitnem zaprtju malih, obrobnih šol na Koroškem z začetkom novega šolskega leta 2009/2010. Med zaradi pomanjkanja zadostnega števila otrok ogroženimi šolami je tudi dvojezična ljudska šola v Krčanju v okraju Velikovec, katev naj bi obiskovalo v novem šolskem letu le še pet učencev.

Slovenska Enotna lista (EL) in tudi manjšinska govornica koroških Zelenih Zalka Kuchling sta se zato že obrnila na predsednika zavezništva BZÖ Uweja Scheucha in deželnega svetnika Josefa Martinza (ÖVP) in ju pozvala, naj skrbita za to, da bi občine doobile dosti finančnih sredstev za vzdrževanje prav teh malih ogroženih šol.

Enotna lista, ki se že vsa leta aktivno zavzema za krepitev podeželja, v svojem pozivu posebej poudarja, da je zagotovitev obstoja malih šol v obrobnih krajih izredno pomembna. Ob primeru Krčanj pa EL tudi aktivno podpira prizadevanja staršev, da se njihova šola ohrani vsaj še za eno leto.

Tudi Zalka Kuchling, govornica koroških Zelenih za izobraževanje in hkrati govornica za narodnostna vprašanja ter namestnica deželnega govornika Holuba, v zvezi s prihodnostjo šolske podružnice na Krčanjih svari deželno politiko: »Če bodo razpuščeni mali razredi, bodo počasi izumrele tudi vasi,« poudarja Kuchlingova v izjavi za javnost.

Kot EL tudi Kuchlingova podpi-

ra pobudo staršev za ohranitev šolske podružnice na Krčanjah. Ob tem opozarja, da se mnogi učitelji, učenci in starši bojijo predčasnega zaprtja, če bo podružnico prevzela ljudska šola v Grebinju. Nanašajoče se na sklepne šolske vrha z dne 16. junija letos, podpisniki v peticiji zato prosijo za finan-

čno podporo ter zahtevajo, da bi morala podružnica šole ostati vsaj še eno leto. To pa naj bi na osnovi svojih prijetnosti zagotovila deželna svetnika Uwe Scheuch (BZÖ) in Josef Martinz (ÖVP), katerima je namenjena peticija staršev.

Ivan Lukan

POLETNI FOTOUTRIP '09

Vzemite nas s seboj na počitnice!

Po lanskem velikem uspehu se med naše bralke in bralce vrača Poletni fotutrip. Spet želimo videti posnetke z vaših počitnic: ker pa ne bi radi, da bi med počivanjem na domačem ležalniku, poležavanjem na plaži, plezanju po hribih, ali ogledom tujih prestolnic pozabili na nas, je tema letošnjega Fotoutripa ... Na počitnice s Primorskim!

Kamorkoli vas bodo ponesli poletni meseci, vzemite s seboj tudi časopisni izvod in mu posvetite enega od svojih poletnih posnetkov. Nato pojrite na spletno stran www.primorski.eu in izberite Fotografije bralcev: če niste še registrirani uporabnik naše spletne strani, storite to nemudoma ...kajti samo tako nam boste lahko posredovali svoj fotutrip letošnjega poleta! Vaši posnetki pa bodo tako vidni vsem obiskovalcem svetovnega spletja.

Dajte torej duška svoji fantaziji in fotografski žilici in pojrite ...Na počitnice s Primorskim!

SENATORKA
TAMARA
BLAŽINA

RIM - Senat se je soglasno zavzel za vstop Hrvaške v Evropsko unijo in pri tem pozval Zagreb, naj zaščiti pravice euzulov in italijanske manjšine. V ta namen je zgornji dom parlamenta odobril stališče, ki so ga predložile vse parlamentarne skupine večine in opozicije. V razpravi (vlado je zastopal podtajnik Carlo Giovanardi) se je oglasila tudi slovenska senatorka Demokratske stranke Tamara Blažina.

Poudarila je, da Demokratska stranka podpira vstop Hrvaške v EU in je izrazila upanje, da bosta Ljubljana in Zagreb čimprej premostila znane mejne spore. Vstop Hrvaške v Unijo bi po mnenju Blažine imel blagodejne učinke tudi za naš širši prostor.

Giovanardi je povedal, da Italija v postopku za vstop Hrvaške v EU nima pripombe v zvezi z izvajanjem zaščitnih zakonov za Italijane v Istri in na Reki. V debati sta sodelovala tudi senatorja iz FJK Giulio Camber (Ljudstvo svobode) in Mario Pittoni (Severna liga). Bolj kot na položaj italijanske manjšine v Istri so senatorji vladne večine opozarjali na odprte probleme euzulov. S tem v zvezi je Camber pozval Italijo, naj finančno pomaga euzulom, ki bi radi kupili hiše ali stanovanja v Istri.

Poslopje šole v Selah

DEŽELNI SVET - Pogovor s svetnikom Slovenske skupnosti Igorjem Gabrovčem

»Sem za reforme, ne za protireformo«

Zelo dobro sodelovanje s svetnikom SKP Igorjem Kocijančičem - »Sem eden redkih, ki še verjamem v programsko konferenco SKGZ-SSO«

TRST-Igor Gabrovec je novinec v deželnu svetu, ni pa novinec v politiki in v manjšinskem javnem življenju. Včeraj smo se o prvem letu Tondove uprave pogovarjali z Igorjem Kocijančičem, danes pa objavljamo razgovor z deželnim svetnikom Slovenske skupnosti.

Kako ocenjujete enoletno delo desnosredinske uprave FJK?

Tondova uprava se odlikuje po tem, da brez večjih pretresov kljubuje močnim trenjem med dvema glavnima komponentama, Ljudstvom svobode in Severno ligo. Njima je treba dodati majhno, a odločilno komponento Casinijevih centristov.

Kaj pa predsednik Renzo Tondo?

Tondo ima za sabo šeprvo leto upravljanja in v tem času se je pojavila globalna finančna kriza, ki ima še nejasne razsežnosti. Ocena bo padla na koncu mandata, ko se bodo na Tondovem delu izrekli državljanivolvici.

Kako ocenjujete odnos deželne vlade do slovenske manjšine?

Za enkrat ni bilo večjih pretresov. Rekel bi celo, da je glede tega odnos zelo pošten.

Kaj mislite s tem?

Manjšina, v dobrém in slabem, ni prioriteta te uprave. Za nami je petletje, ki nam je bilo nadpovprečno naklonjeno. Zato je ohranitev sedanjega stanja dejansko že pozitiven rezultat.

In vaše delo na tem področju?

Osebno se trudim za izboljšanje položaja manjšine povsod, kjer se pojavi priloznost. Naj bo to prispevki kulturni pobudi, jasno delo ali program za razvoj kmetijstva.

V javnosti se poredkoma pojavljate

s kolegom Kocijančičem. Kako ocenjujete vajine odnose?

S Kocijančičem imava zelo odkrit in korekten odnos in se usklajujeva vsakič, ko je to potrebno. Osebno ga zelo cenim kot človeka in politika. Cenim njegovo umirjenost in pragmatičnost, imava pa nekoliko različen stil političnega dela. S Kocijančičem sva pravzaprav večkrat skupaj nastopala.

Kdaj pa?

Ob začetku mandata sva iskala složnost ob sklicu skupščine slovenskih upraviteljev, ki je privedla do politično uravnotežene in zato tudi soglasne izvolitve naših zastopnikov v posvetovalno komisijo za Slovenije.

Skupaj sva nastopila ob prilik t.i. barkovljanske aferi trobarvnega traka in objavila skupno stališče glede racionalizacije šolske mreže. Šlo je za dva primera, ko sta se najini stališči nekoliko razlikovali od stališč Slovencev v Demokratski stranki. Obe pobudi nista naleteli na pričakovano pozornost, niti medijsko. Sedaj sva s Kocijančičem pisala Deželi, Občini Trst in Pokrajini v zvezi s hudo krizo SSG. Lahko navedem še en primer?

Prosim.

Februarja letos je SKP grozila z izstopom iz vseh zaveznosti z demokrati, ker so ti pristali na evropski volitveni zakon, ki se je kasneje izkazal za usodnega obema levičarskima oz. komunističnima komponentama.

In kaj ste naredili?

Vodstvu SKP sem izrazil solidarnost glede krivičnosti volilnega zakona. Hkrati sem jih pozval, naj ne izjavljajo tvornih izkušenj na krajevnem nivoju. Na možnosti skupnega nastopanja s Kocijančičem včasih vpliva tudi trenutna temperatura v odnosu z zaključkom.

med komunisti in Demokratsko stranko, s katero je SSK povezana na osnovi pomembnega sporazuma, neke vrste federativa, neke vrste federalizma.

V slovenski manjšini se v tem času dosti govoril o reformah. Mislite, da manjšina potrebuje te reforme in, če jih, kakšne naj bi te sploh bile?

Ko berem o polemikah glede reform, se mi vse več utrije sum, da se tu preprosto le odpira novo poglavje v večni zgodbi nihajočega zaostrovanja med dvema frontama v manjšini. Brez tega očitno ne znamo živeti.

In reforme same po sebi?

Nihče ne sme nasprotovati pojmu reforme, saj to preprosto pomeni zmožnost, da se neka družba samozapršuje glede načel, izbir in načrtov. Če lahko uporabim prispoljbo, bi primerjal situacijo vozniku, ki na ovinku ne zavira, ali kapitanu ladje, ki se ne izogiba čerem. Bil sem aktiven in prepričan podpornik že skoraj zloglasne manjšinske programske konference in ostajam, verjetno med redkimi, prepričan v aktualnost njenih zaključkov.

Mislite torej, da je programska konferenca SKGZ-SSO še vedno aktualna? Njena izhodišča moramo ponovno vzeti v roke in jih kvečjemu prilagoditi spremembam, ki so nastopile v zadnjih letih. Konferenca ni bila sama sebi namen. Nasprotno, šlo je za nov način dela, kjer sta se dve legitimno različni duši v naši skupnosti odločili, da kreneta na pot skupnega in dogovorjenega načrtovanja.

Nam to uspeva?

Za to so bili in še vedno so potrebeni neizmerno potrpljenje, občutljivost, razumevanje in pripravljenost na dogovarjanje. To je bila največja reforma v vsem povojnem obdobju. Polarizacija manjšine je zato protiforma, ki vnaša trenja in je ljudje ne razumejo.

Vi ste pred volitvami napovedali, da boste skušali biti povezovalni element v manjšini. Bili ste dolgo let vodilni kader SKGZ, danes ste neodvisni svetnik stranke SSK, ki je sklenila volilni dogovor z Demokratsko stranko. Kako vam uspeva to napovedano povezovalno vlogo uskladiti z vlogo, ki je pravzaprav strankarska?

Dejstvo je, da sem tam trenutek eden redkih, ki ima še vedno dokaj popoln vpogled v formo mentis, razmišljanja in načrte obeh »jedor« naše skupnosti. Govorim o jedilih, saj so se ljudje že zdavnaj naveličali kliješkega poenostavljanja sveta, tudi ko gre za »manjšinskega«. Prepričan sem, da je vsem skupaj in vsakemu posebej potreben nekaj več srčne kulture in pripravljenosti, da pred zaostovanjem z določeno mero skromnosti stopi korak nazaj. Potrebno je, da ognjevite proglase na vseh področjih zamenjamo s pogajalskimi mizami in mizicami.

Plemeniti nameni, ki pa jih ni lahko uresničevati...

Politika oz. stranke naj se povezujejo in sklepajo dogovore na osnovi značilnih ritualov, prioritet in zlasti konkretnih potreb teritorija.

In krovni organizaciji?

Zivljenje znotraj organizacij civilne družbe naj se otrese negativnih vplivov političnih računov in logik. Dileme in problemi znotraj naših organizacij in ustavov zahtevajo mirna razmišljanja in racionalne rešitve.

S.T.

Mislite torej, da je programska konferenca SKGZ-SSO še vedno aktualna? Njena izhodišča moramo ponovno vzeti v roke in jih kvečjemu prilagoditi spremembam, ki so nastopile v zadnjih letih. Konferenca ni bila sama sebi namen. Nasprotno, šlo je za nov način dela, kjer sta se dve legitimno različni duši v naši skupnosti odločili, da kreneta na pot skupnega in dogovorjenega načrtovanja.

Nam to uspeva?

Za to so bili in še vedno so potrebeni neizmerno potrpljenje, občutljivost, razumevanje in pripravljenost na dogovarjanje. To je bila največja reforma v vsem povojnem obdobju. Polarizacija manjšine je zato protiforma, ki vnaša trenja in je ljudje ne razumejo.

S.T.

LJUBLJANA - Slovenski minister za kmetijstvo Milan Pogačnik sprejel deželnega kmetijskega odbornika Claudia Violina

Mešane kontaktne skupine prava pot za krepitev čezmejnega sodelovanja

Violino bo sprejete smernice predstavil v deželnem odboru - Pomemben povezovalni člen je Kmečka zveza

LJUBLJANA - Vprašanja čezmejnega sodelovanja, zaščitenih območij, podeželskega načrta in goratih območij in predvsem ustanovitev mešanih kontaktnih skupin za reševanje težav na posameznih področjih so zaznamovali srečanje med ministrom za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano Republike Slovenije Milanom Pogačnikom ter odbornikom za kmetijstvo Dežela Furlanije-julijske krajine Claudiom Violinom, ki je bilo včeraj dopoldne v Ljubljani. Na njem so Pogačnik in Violino s sodelavci poglobili mnoga vprašanja s posebnim poudarkom na vinarstvu, goratih območjih in čebelarstvu. Sploh pa so določili smernice za nadaljnje sodelovanje, ki jih bodo izvajale t.i. sektorske skupine.

Srečanje med Pogačnikom in Violinom je bilo torej zelo pozitivno, predvsem glede na dejstvo, da je do tega prišlo po daljšem obdobju, ko so se odnosi med Deželo FJK in Slovenijo ohladili. K zblževanju med njenima resorjem je bistven prispevek nudila Kmečka zveza, ki se je tudi udeležila sestanka. Zastopala sta jo predsednik Franz Fabec in tajnik Edi Bukavec. Drugi udeleženci so bili direktor deželne direkcije za kmetijske, naravne in gozdne vire Luca Buffone, direktor deželne službe za investicije na kmetijah Francesco Minussi in direktor deželne agencije Ersa Mirko Bellini za italijansko stran ter za slovensko stran namestnica direktorja na direktoratu za kmetijstvo na ministrstvu za kmetijstvo Simona Vreuc, podsekretar in odgovoren za mednarodno sodelovanje in projekte Marko Verbič, podsekretar s specifičnimi pristojnostmi za stike s slovensko manjšino Vladimir Čeligoj in odgovorna za izvajanje podeželskega načrta 2007-2013 Janja Kokalj Prošek.

Pogačnik in Violino sta po krajišem sestanku v ožji sestavi posredovala skup-

Na srečanju v Ljubljani so sklenili ustanoviti mešane skupine, ki bodo izvajale sprejete smernice

no izjavo. Temu je sledilo srečanje, ki sta ga vodila Violino in Simona Vreuc. Minister in deželni odbornik sta se pogovarjala o možnostih čezmejnega sodelovanja na področju kmetijstva, med drugim pri vinarstvu in skrbi za gorske kmetije. Pogačnik in Violino sta ocenila, da je kmetijstvo pomembno področje obmejnega sodelovanja, ki na projektih Interreg in drugih obstaja že dalj časa. Minister je v izjavi po srečanju še zlasti izpostavil področje vinarstva in naglasil, da na območju že pridelujejo vino iz slovenskega in italijanskega grozja. Tema pogovora je bila tudi zaščita okolja. Pogačnik je pri tem omenil zaščito gorskih kmetij in pašnikov ter, tudi zaradi podpore EU, ki je bila de-

ležna Slovenija, zaščite čebele kot ogrožene vrste. Violino je poudaril pomen sodelovanja med Slovenijo in FJK tudi že v času, ko je bila meja med državama del ločnice v Evropi, »ki ni bila najbolj pretočna«, in sicer pri kmetijstvu, agriturizmu, vinarstvu in projekti Natura 2000. Nove priložnosti za sodelovanje, je dodal, so tudi pri zaščiti gorskega sveta ter zaščiti čebel. V času gospodarske krize je pomembno, da se Slovenija in FJK osredotočita na »plemenito« kmetijsko proizvodnjo, je še povedal Violino, kjer ne bo poudarek na količini, ampak na kakovosti. Tako Pogačnik kot Violino sta v zvezi s procesom čezmejnega sodelovanja poudarila pomembno vlogo Kmečke zveze, ki si kot po-

vezovalni člen in dejavnik na ozemlju vselej prizadeva za sodelovanje. Violino je še napovedal, da bo o sprejetih sklepih poročal deželnemu predsedniku Renzu Tondu in deželnemu odboru, od katerega bo tudi zahteval ustrezno podporo.

Na kasnejšem srečanju sta se delegaciji dogovorili, kot rečeno, da bosta ustanovili mešane sektorske kontaktne skupine za vsako panogo, od razvojnih projektov za Kras, Brda in Benečijo do gorskih in zaščitenih območij ter podeželskega načrta. Namen skupin bo izvajati smernice, ki so jih nakazali včeraj v Ljubljani, so podarili, pri vsem tem pa bodo imeli pomembno vlogo lokalni sogovorniki.

A.G.

V TOREK Tondo tudi pri Pahorju

LJUBLJANA - Predsednik Furlanije-Julijске krajine Renzo Tondo bo v torek, 21. julija na uradnem obisku v Sloveniji. Srečal se bo z nekaterimi ministri, sprejel pa ga bo tudi premier Boštjan Pahor. To bo priložnost za obuditev vsestranskega sodelovanja med našo deželo in Slovenijo, ki je v zadnjem času pravzaprav skoraj zamrlo.

V pripravah na obisk, ki mu v Ljubljani in Trstu pripisujejo velik pomen, je bila direktno soudeležena tudi slovenska manjšina v Italiji. Tudi o Tondovem torkovem obisku se bo minister za Slovence v zamejstvu in po svetu Boštjan Žekš danes dopoldne v Ljubljani pogovarjal s predsednikoma SKGZ in SSO Rudijem Pavšičem in Dragom Štoko.

Žekš se bo po pogovoru s predsednikoma krovnih organizacij sestal s predstavniki novoustanovljenega gospodarskega omljaja Slovencev v Italiji. Predstavili mu bodo namene in načrte tega vsemanjšinskega telesa, ki bo po poletnih počitnicah svoje delo predstavil tudi institucionalnim telesom Furlanije-Julijске krajine.

Ponudbe veljajo do 29. julija 2009

eMISFERO
POT DO UGOZNOSTI

**POLETNO
ZNIŽANJE**

**PROSTA POT DO
PRIHRANKA**

Tunina
v oljčnem olju
MARUZZELLA
3 x 80 g
7,46 €/kg

€ 1,79

Testenine
BARILLA
več vrst, 1 kg

€ 1,19

Pršut
brez kosti
FIDELIO
cena za kg

€ 1,49

€ 1,49

Sir
LEERDAMMER
cena za kg

€ 0,79

Magnetno
sobno kolo
s 4,5 kg
vztrajnikom

€ 39,90

Vse ven:
popusti
do 50%

do izbranega zalog

TV - VIDEO - TELEFONIJA
GOSPODINJSKI APARATI
na izbranih in v prodajnem mestu
posebej označenih artiklov

ODPRTO TUDI OB PONEDELJKIH ZJUTRAJ
Hipermarket Emisfero

MONFALCONE/TRŽIČ (GO) Kraj San Polo, ulica Pocar - Tel. 0481/416740

Odpri od ponedeljka do sobote: NEPREKINJEN URNIK: 9.00 - 20.30

EMISFERO NAJDITE TUDI V KRAJIH: BELLUNO, FIUME VENETO (PN), PERUGIA, SCORZE' (VE), SILEA (TV), VICENZA, VITTORIO VENETO (TV), ZANÈ (VI)

Cene in artikli veljajo do prodaje zalog. Ponudba velja na artikli, označenih v prodajnem mestu. Fotografije so zgolj informativnega značaja.

GLOSA

Kriza začenja dobivati oblike anarhične revolucije

JOŽE PIRJEVEC

Po svetu imam nekaj prijateljev, ki mi pogosto pošiljajo izrezke iz časopisov, če mislijo, da me bo ta ali oni članek zanimal. Najbolj zvest je Peter Merkù iz Erlangena, ki skrbi, da sem obveščen, kaj piše nemški tisk o aktualnih mednarodnih vprašanjih, predvsem kar zadeva naše kraje. V eni od zadnjih posiljk sem tako dobil duhovito fotografijo z vrsto postrojenih lepotic v vročih hlačkah, pred katerimi je korakal ugleden gospod. V oblačku nad njegovo glavo je pisalo: »Pozdravljam nove italijanske evroposlance«. Lars iz Kopenhagna se v nasprotju s Petrom omejuje na en sam časopis, na Neue Zücher Zeitung, ki sicer ne poroča pogosto o nas, a kadar to storii, poroča temeljito.

Irezki pa prihajajo tudi od drugod, posebno iz Slovenije, včasih tudi od ljudi, ki jih ne poznam. Tako me je na primer pred dobrim mesecem Anglež, ki živi v Domžalah, opozoril na oceno nove knjige o prvi svetovni vojni (Mark Thompson, White War: Life and Death on the Italian Front), ki jo je objavil aprila letos ugledni list »London Review of Books«. Kot je mogoče razbrati iz recenzije, je avtor precej proitalijansko usmerjen in ne pozna razmer na avstrijski strani fronte, proti čemur je moj dopisnik upravično in argumentirano protestiral.

Zadnji izrezek, ki sem ga dobil, je pravzaprav tema moje današnje glose. Poslal mi ga je kolega Janko Pleterski, ker je pač menil, da me bo zanimal. In res me je. Gre za intervju z Veljkom Rusom, našim znanim sociologom, ki je izšel v soboto, 27.

junija, na straneh ljubljanskega »Dnevnika«. Rus, ki je med drugim na SAZU član istega razreda, v katerega spadava s Pleterskim, razmišlja v svojem dolgem pogovoru predvsem o sodobni politično-ekonomski krizi pri nas in v svetu, in skuša nakazati, kaj bi morali storiti, da se rešimo iz nje.

Kriza začenja dobivati oblike anarhične revolucije, ki močno spominja na delavske upore 19. stoletja, kakor pričata nedavna grožnja francoskih delavcev, da bodo pognali svojo fabriko v zrak, če jo bodo zaprli, in protest sardinskih uslužbencev FIAT-a. Celo pohlevni Slovenci so pripravljeni na uporabo sile, če sem prav razumel izjavo delavcev soboške »Mure«, ki je grozila z njo, če vlada ne bo znala rešiti njihovega podjetja. Očitno je, da je nebrzdanji kapitalizem, kakršen se je razbesnel v zadnjih desetletjih, posebej po padcu berlinskega zidu, dokazal, da povzroča »trg«, ki ni podvržen pravilom igre, katastrofalni kaos, katerega žrtev so bogati in revni, starci in mladi (ti še posebej). Kako najti izhod iz zagate? Veljko Rus, ki je na to temo pravkar objavil knjigo, »Tretja pot med antikapitalizmom in postsocializmom«, pravi, da bi bilo treba odpraviti neposredni vpliv strank na izvršno oblast (ta naj bo v rokah strokovnjakov), obenem pa, da je treba uvesti »egalitarni kapitalizem«, ki naj sloni na udeležbi delavcev pri dobičku. Govori tudi o »tretji poti«, kar me spominja na Edvarda Kardelja in na njegovo samoupravno utopijo. Kaj pa če je imel slovenski politik prav, ko je trdil, da imajo utopije naslednjo lastnost: prej ali slej se uresničijo.

VREME OB KONCU TEDNA

V noči na soboto prehodno poslabšanje

DARKO BRADASSI

Z okrepitevijo subtropskega antiklona so se po pričakovanih vremenskih razmernih pri nas občutno izboljšale, predvsem pa stabilizirale. Naše kraje je predvsem v višinah dosegel zelo vroč afriški zrak, v zadnjih dneh smo namerili kar dva višinska rekorda. Temperatura na višini 5810 metrov je v prostem ozračju dosegla -6,5 stopinje Celzija, kar je na tej višini nov letosni vročinski rekord, pravzaprav ozračje ni bilo na tej višini tako toplo skoraj dve leti, in sicer od 16. avgusta 2007, ko je radiosonda iz Campoformida namerila -5,9 stopinje Celzija. V torek pa se je tudi ničeta izoterma povzpela najvišje letos, in sicer do višine 4663 metrov. Poleg tega so bili naravnost presenetljivi tudi podatki o vlagi v višjih plasteh ozračja. Od višine 4000 do 5000 metrov je radiosonda namerila le 4 do 5-odstotno vlagi, kar v bistvu pomeni, da skoraj niso bili vodne pare v zraku. Zrak je bil visoko nad nami popolnoma suh in zelo vroč. Zato je te dni tudi prevladovalo sončno in suho vreme, tudi v gorah brez omembe vrednih vročinskih neviht. V prizemnih plasteh pa se je povečal občutek soparnosti, saj priteka z jugozahodnikom postopno bolj vlažen zrak, vлага pa se zaradi zelo stabilnega ozračja kopiči predvsem v spodnjih plasteh.

Najvišje temperature v tem tednu smo nekod namerili že v preteklih dneh, povečini pa jih bomo predvidoma namerili jutri. Postopno se namreč segrevajo tudi nižji sloji ozračja, radiosonda iz Campoformida je včeraj na višini 1570 metrov namerila 18,2 stopinje Celzija, kar je za okrog 6 stopinj Celzija več od dolgoletnega povprečja. Najtoplejše bo pred vremensko fronto, ki bo dosegla naše kraje v noči na soboto. Z jugozahodnikom bo namreč pritekal proti nam še toplejši in bolj vlažen zrak. Na višini okrog 1500 metrov pričakujemo temperature okrog 20 stopinj Celzija, morda tudi kakšno stopinjo več. Povečala se bo tudi soparnost. Dnevne temperature se bodo tudi pri nas nekod lahko dotaknile 35 stopinj Celzija, vлага pa bo marsikje tudi čez dan presegala 50 odstotkov. Najtoplejše bo na Goriškem,

nekaj manj vroče, toda soporno, pa ob morju, ki ima trenutno skoraj 25 stopinj Celzija.

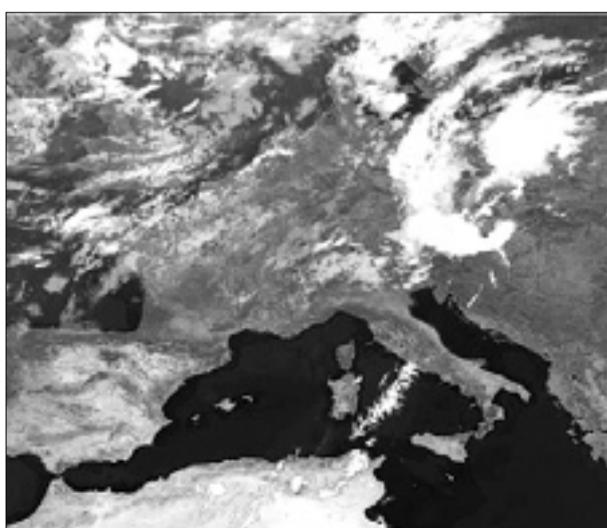
Danes in jutri bo prevladovalo sončno in vroče vreme.

V noči na soboto bo prišlo do prehodnega in razmeroma kratkotrajnega, toda izrazitega preobraza. Območje hladnejšega severnoevropskega zraka, ki se trenutno zadržuje nad osrednjo Evropo, kjer se pojavljajo močne nevihte in se je ozračje občutno ohladilo, bo namreč kratkotrajno doseglo tudi naše kraje. Preobrat bo zaradi sedanjih vročih temperatur izrazit. Temperatura se bo v slabih 24 urah spustila za več kot 10 stopinj Celzija. Med preobratom se bodo pojavljale plohe in nevihte, ki bodo ponekod lahko močne. Niško izključena tudi krajevna neurja. Poslabšanje bo, kot kaže, najbolj izrazito v Karnijskih Alpah ter deloma v Julijcih in v osrednjih nižinskih predelih, manj občutno pa ob morju.

V nedeljo se bo vremenska slika spet umirila, prevladovalo bo sončno vreme ob prijetnih temperaturah. Ponekod bodo predvsem v popolnem urah lahko nastale posamezne plohe ali nevihte. V prihodnjem tednu se bo, kot kaže, znotra okrepil antiklon, ki nam bo prinesel povečini sončno in postopno bolj vročo vreme.

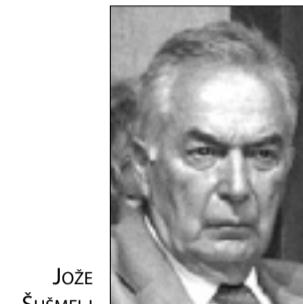
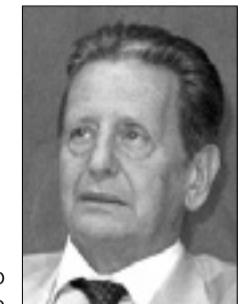
Na sliki: Vremenska fronta se je včeraj premikala preko srednjeevropskih držav.

Darko Bradassi

ČEDAD - Še o srečanju v okviru Mittelfesta

Nikakršne milijarde Evrope ne bi mogle rešiti nekdanje Jugoslavije

JOŽE
ŠUŠMELJGIANNI DE
MICHELISPIETRO
ERCOLE AGO

ČEDAD - V ospredju pondeljkovega srečanja »Od padca Berlinskega zidu do nove Evrope«, ki je uvedlo ciklus okroglih miz »Prove d'Europa - Poskusi Evrope« letosnje izvedbe Mittelfesta, je bil tudi razpad bivše Jugoslavije in krvave vojne, ki so mu sledile. O tej temi so govorili zlasti bivši italijanski zunanj minister Gianni De Michelis (italijansko zunanj politiko je vodil prav v obdobju, ko sta Slovenija in Hrvaška proglašili svojo neodvisnost), sedanji generalni tajnik Izvršnega sekretariata Srednjeevropske pobude Pietro Ercole Ago in dolgoletni generalni konzul Slovenije v Trstu Jože Šušmelj, ki pa se v marsičem niso strinjali.

Italija se je na začetku devetdesetih let potegovala za združeno Jugoslavijo in je to storila tudi na vrhu v Umagu, kot se je spomnil tudi Ago. Takrat je skušala prepričati nasprotno si strani, naj odstopijo od svojih načrtov. »Miloševičevi pritiski na eni strani in odločna zahteva Slovenije po neodvisnosti pa so preprečili kompromisno rešitev tega vprašanja.« Evropa takrat ni znala rešiti problema Jugoslavije, še dodatno pa so zadevo po Agovem mnenju zakomplikirale ZDA, ki so kar naenkrat odrekle svojo podporo Beogradu, zaradi česar je propadel dogovor, s katerim bi mogoče lahko preprečili krvavo vojno v Bosni. Sicer so potem prav Američani dosegli dokončni dogovor, ki je pomenil konec vojne. Na Balkanu pa še danes niso našli ustrezne rešitve za vsa vprašanja, proglašena neodvisnost Kosova namreč še vedno buri duhove in ostaja za Srednjeevropsko pobudo neke vrste »črna luknja«.

Italijanski politik je še vedno prepričan, da Evropi razpad Jugoslavije ni koristil. Ko je Italija sklenila štiristranski dogovor z Madžarsko, Avstrijo in Jugoslavijo, je De Michelis mislil, da se bo prav v slednja najhitreje vključila v takratno Evropsko skupnost. To se ni zgodilo takrat in še se vedno ni, kar je za vse velik neuspeh. Bivši zu-

nji minister je povedal, da nosi tudi Evropu v veliki meri odgovornost za dogodek na Balkanu. »Če bi Evropska skupnost takrat finančno podrla Markovičovo vlado, bi se lahko razpadu Jugoslavije izognili, večina evropskih liderjev pa je temu predlogu nasprotovala.« De Michelis je poudaril, da je še danes po celotu svetu glavni problem, kako doseči sožitje različnih narodov in ljudi različnih veroizpovedi. Pot, ki so jo izbrala bivše jugoslovanske republike gotovo ni prava, izkušeni italijanski politik pa je izrazil tudi svoje neodobravanje nad slovensko blokado hrvaških pogajanj z EU. »Presenečen sem, da predstavlja problem majhen del ozemlja, ki bo po vstopu Hrvaške v EU itak del skupnega evropskega prostora.«

De Michelisu je takoj odgovoril Šušmelj, ki je dejal, da pri tem ne gre za košček zemlje, temveč za prost dostop na odprt morje, to je za mednarodno pravico, ki jo je Slovenija uživala že v prejšnji skupni državi. Po drugi strani pa je tudi Italija dolgo časa blokirala slovenska pogajanja z EU, in to zaradi pravzaprav že rešenega vprašanja vračanja nepremičnin italijanskim ežulom. Glede Jugoslavije je dolgoletni slovenski generalni konzul povedal, da je bil glavni razlog za njen razpad prihod na oblast Miloševiča in njegove centralistične politike, ki je skušala odvzeti suverenost posameznim republikam. Slovenija in Hrvaška sta pravzaprav že po vojni žeeli svojo samostojno državo, poleg tega pa je bila Jugoslavija s kulturnega vidika dokaj nepovezana. Šušmelj je tudi poudaril, da »nobene milijarde Evrope ne bi rešile Jugoslavije, saj je bilo že prepozno, saj so se povsod že močno uveljavili nacionalizmi«. Manj negativnih posledic pa bi mogoče bilo, če bi Evropa skušala doseči sploščevanje jugoslovanske ustave iz leta 1974, v kateri je pisalo, da se posamezne republike slobodno odločajo za skupno državo in lahko iz nje kadarkoli izstopijo. (T.G.)

PRIMER MUŽENIČ - Mnenje strokovnjaka M. Cerarja »Vodstvo RTV Slovenija krši ustavne pravice novinarja«

LJUBLJANA - Pravni strokovnjak Miro Cerar v mnenju, ki ga je na njeno prošnjo posredoval novinarki RTV Slovenija Mirjam Muženič, ugotavlja, da če novinar na listi politične stranke kandidira za evropskega poslanca, to samo po sebi nikakor ne sme biti razlog, da se pravno in dejansko poslabša njegov poklicni in delovnopravni položaj. V nasprotnem primeru bi bili namreč ogroženi temeljni človekovi pravici, tj. enaka in slobodna volilna pravica ter sloboda (političnega) združevanja, opozarja Cerar v načelnom mnenju.

Po njegovem torezj ustavnopravnega vidika vodstvo medija krši ustavne pravice novinarja, če mu zgorl zaradi kandidature na politično funkcijo prepove ali omeji nadaljnje opravljanje njegovega dotedanjega dela ali poklica.

Če novinar na listi politične stranke kandidira na volitvah za poslance Evropskega parlamenta, je njegovo kandidaturo treba obravnavati povsem enako kot kandidaturo vsakega drugega kandidata. Iz pravic drugih subjektov ter iz ustave ne izhaja nobena omejitve volilne pravice ali slobode političnega združevanja, zaradi katere bi lahko delodajalec kandidaturo na volitvah štel za razlog, da se novinarju ali drugemu (javnemu) delavcu kakor kolik omeji njegovo nadaljnje opravljanje poklica in dela, navaja Cerar.

Treba se je zavedati, dodaja, da je v državi veliko poklicev in delovnih mest, kjer deklarirana politična pripadnost morebiti ni v

vseh pogledih zaželena. Toda dokler konkretni delavec, klub svoji politični pripadnosti, kakovostno in v drugih pogledih korektно opravlja svoje delo, navedena pripadnost ne sme biti razlog za kakršnokoli diskriminacijo.

To po njegovih besedah velja tudi za novinarsko delo, pri čemer je v primeru, ko novinar poroča o političnih in drugih s politiko tesneje povezanih temah, pomembno tudi, »da pri svojem celotnem delu ne daje vtiisa oz. videza politične pristransnosti«.

O vsem tem pa delodajalec »ne sme vnaprej postavljati nekih pravnih ali dejanskih domnev, pač pa lahko šele v primeru, ko je objektivno razvidno, da novinar pri samem delu deluje politično pristransko (tj. neprofesionalno), sprejme omejitve oz. druge ustrezne delovnopravne ukrepe zoper novinarko«.

Cerar ob koncu mnenja dodaja, da v tem pogledu v Sloveniji še nimamo razvite in ustaljene ustavnopravne prakse, zato je razumljivo, da prihaja tudi do takšnih nesporazumov, kot se je zgodil v primeru Muženičeve.

Muženičeva je, kot je znano, na volitvah v Evropski parlament kandidirala na listi LDS. Vodstvo RTVS je ocenilo, da kot kandidatka na volitvah ne more nadaljevati dela v informativnem programu. Po navedbah RTVS, ji je zato predlagalo, da bi svoje novinarsko delo nadaljevala v kakšnem drugem programu javnega zavoda. (STA)

JAVNA VARNOST - Državni poglavar pisal premieru in pristojnima ministrom

Napolitano razglasil zakon, vendar z zadržki

Demokratska stranka osvaja pomisleke - Di Pietro: Predsednik bi moral zakon zavrniti

JAVNE FINANCE Pokojninska reforma in »davčni ščit«

RIM - Vlada je včeraj odobrila dokument o gospodarskem in finančnem načrtovanju (DPEF) za obdobje 2010-2014. Dokument predvideva, da se bo italijansko gospodarstvo letos skrčilo za 5,2 odstotka BDP, leta 2010 naj bi zraslo za 0,5 odstotka, v obdobju od 2011 do 2013 pa za 2 odstotka BDP na leto. Javni primanjkljaj bo letos predvidoma znašal 5,3 odstotka, v naslednjih letih pa naj bi postopoma padel, tako da bi leta 2012 dosegel 2,9 odstotka. Javni dolg bo po oceni vlade letos dosegel 115,3 odstotka BDP, prihodnje leto pa celo 118 odstotka, nakar naj bi se postopoma nižal. Če je javni dolg visok, pa je zasebna zadolženost k sreči sorazmerno nizka, tako da bo letos »aggregirani dolg« dosegel 221 odstotka BDP, kar je znatno pod povprečjem v EU, ki znaša 246,7 odstotka BDP.

Predsednik vlade Silvio Berlusconi in gospodarski minister Giulio Tremonti sta na tiskovni konferenci po seji vlade poudarila, da so italijanske javne finance tudi po oceni EU in specializiranih mednarodnih organizacij sorazmerno solidne.

Medtem se je včeraj razvedelo, da vlada v okviru finančnega manevra predvideva tudi reformo pokojnin in uvedbo t.i. »davčnega ščita« za vrnitev kapitalov iz tujine oz. iz davčnih oaz. Kot določajo amandmaji k vladnemu odloku proti krizi, se bodo javne uslužbenke od leta 2010 smele upokojiti pri 61. letu starosti, od leta 2018 pa pri 65. letu starosti. Vlada sploh predvideva prilagoditev pokojninskega sistema vse daljši življenski dobi.

Kar zadeva davčni ščit, pa amandmaji k vladnemu odloku določajo uvedbo izrednega 5-odstotnega davka na kapitale, ki bi se vrnil iz tujine oz. iz držav zunaj EU. Šlo bi dejansko za davčni odpust, kar je že vzbudilo ostre kritike v opozicijah in sindikalnih krogih.

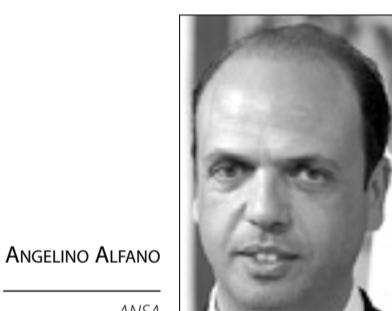
Predsednik države
Giorgio Napolitano

ANSA

SODSTVO - Višji sodni svet Šesta komisija negativno o reformi ministra Alfana

RIM - Šesta komisija Višjega sodnega sveta, ki je pristojna za obravnavanje vprašanja reforme sodstva in upravljanja le-tega, je soglasno negativno ocenila zakonski predlog pravosodnega ministra Angelina Alfana o reformi kazenskega procesa, o katerem trenutno poteka razprava v senatu. Predlog, menijo člani komisije, krši vsaj štiri ustavnna načela in utegne imeti uničujoč učinek na potek preiskav.

Člani šeste komisije Višjega sodnega sveta (v enem slučaju je ločeno mnenje podal le predstavnik struje Neodvisnega sodstva Antonio Patron) so si edini v zaskrbljenosti glede nekaterih točk zakonskega predloga. V prvi vrsti jih skrbi usoda obveznega kazenskega ukrepanja, tudi zaradi predloga o podelitev širše avtonomije sodni policiji pri iskanju in pridobivanju novic o kaznivih dejanjih, kar utegne ošibiti vlogo tožilstva pri preiskavah in privesti sodno policijo, za katero je trenutno pristojno prav tožilstvo, pod nadzor izvršne oblasti. Med ostalimi ustavnimi

ANGELINO ALFANO

mi načeli, ki naj bi jih Alfanov odlok kršil, sta še načelo naravnega sodnika in načelo primerjnega časa trajanja procesov. Vendar, menijo člani komisije, je že bistvo zakonskega predloga v nasprotju z ustavo, ki javnim tožilcem podeljuje vlogo porokov zakonitosti kazenskega ukrepanja ter pravic preiskovanih in oboženih oseb.

Osemnajst strani dolgo mnenje je komisija sprejela po hitrem postopku. Višji sodni svet pa bi lahko o njem prav tako po hitrem postopku razpravljal že danes na plenarni seji.

ABRUCI Berlusconi na počitnicah v L'Aquila

RIM - Premier Silvio Berlusconi je pred dnevi sporočil, da namerava letosne poletne počitnice preziveti v osrednji Italiji - na območju, ki ga je aprila opustošil uničujoč potres. Tam - natanko v mestu L'Aquila - je Berlusconi sicer minuli teden tudi gostil vrh skupine sedmih najrazvitejših držav in Rusije (G8). Potem ko se je v petek poslovil od svojih kolegov iz skupine G8, je Berlusconi branil svojo odločitev, da vrh, ki bi naj po prvih načrtih potekal na Sardiniji, prestavi v to mesto, obenem pa napovedal, da bo sam tam prezivel avgust.

»Poiskal bom hišo, kjer bom lahko živel avgusta, da si bom sam ogledal, kako napredujejo obnovitvena dela,« je povedal novinarjem. Več deset tisoč ljudi, ki so v potresu izgubili domove, sicer še vedno prebiva v šotoričih ali prijateljih in sorodnikih.

PRISELJENCI - Minister Ronchi »osupel«

UNHCR kritiziral Italijo zaradi ravnanja z begunci

ŽENEVA - Visoki komisariat ZN za begunce (UNHCR) je na italijansko vladu naslovil pismo, v katerem jo prosi za pojasnila glede »zaskrbljujočih« obtožb, da naj bi bili nezakoniti priseljenci, ki so jih na morju prestregle italijanske oblasti, žrtev slabega ravnanja. Italija je obtožbe med drugim že označila za žaljive.

Italijanske oblasti so 1. julija v bližini italijanskega otoka Lampedusa prestrele čoln z 82 nezakonitimi priseljenimi, večinoma iz Eritreje. Priseljence so premestili na libijsko ladjo in nato poslali v Libijo, so dejali na UNHCR. Po oceni razmer v Eritreji in srečanju z ljudmi, ki so imeli stik z italijanskimi oblastmi, je bilo jasno, da so nekateri v skupini potrebovali mednarodno zaščito, je v Ženevi pošudil tiskovni predstavnik.

UNHCR Ron Redmond. Poleg tega naj naj bi se nekateri pripadniki italijanske mornarice pri premeščanju potnikov na libijsko ladjo posluževali sile, pri čemer je bilo šest ljudi ranjenih. Vseh 12 ur, kolikor je trajala plovba, naj jim tudi ne bi dali nobene hrane. Prav zaradi res-

nosti teh obtožb se je UNHCR odločil pojasnila poiskati pri italijanski vladu, je še dejal Redmond.

Minister za evropske zadeve Andrea Ronchi je že dejal, da je pismo UNHCR prebral z osuplostjo, UNHCR pa bi bilo po njegovih besedah moralno biti sram zaradi »prenagljenih, napačnih, demagoških, žaljivih in odvratnih« obtožb. Te žaljivo italijanske oborožene sile, »ki v svesti vsak dan izkazujejo svojo moralnost, sočutje, sposobnosti in žrtve,« je dejal Ronchi. Kot najbolj presenetljivo je označil to, da je UNHCR objavil sporočilo, ne da bi pričanja priseljencev pred tem preveril pri italijanskih oblasteh. UNHCR bi se moral opraviti Italiji, je še dejal Ronchi.

Redmond je sicer ostro kritiko glede ravnanja s priseljenci namenil tudi Grčiji. UNHCR skrbi povzroča predvsem usoda ljudi po nedavnem porušenju nezakonitega taborišča priseljencev v mestu Patras. Veliko ljudi, ki je tam prebivalo, je sedaj brez strehe nad glavo, je dejal Redmond.

EVRO

1,4089 \$ +0,70

EVROPSKA CENTRALNA BANKA

15. julija 2009

evro (povprečni tečaj)

valute	15.7.	14.7.
ameriški dolar	1,4089	1,3991
japonski jen	131,57	130,34
kitski juan	9,6250	9,5599
ruski rubel	44,9035	45,1890
indijska rupee	68,5150	68,5070
danska krona	7,4453	7,4458
britanski funt	0,85760	0,85755
švedska krona	10,9746	10,9725
norveška krona	9,0190	9,0355
češka koruna	25,900	26,014
švicarski frank	1,5179	1,5159
estonska korona	15,6466	15,6466
madžarski forint	273,25	275,79
poljski zlot	4,2900	4,3557
kanski dolar	1,5813	1,6018
avstralski dolar	1,7551	1,7689
bolgarski lev	1,9558	1,9558
romunski lev	4,2165	4,2165
litovski litas	3,4528	3,4528
latvijski lats	0,7004	0,7012
brazilski real	2,7472	2,7537
islandska korona	290,00	290,00
turška lira	2,1625	2,1540
hrvaška kuna	7,3240	7,3320

EVROTRŽNE OBRESTNE MERE

15. julija 2009

1 mesec 3 mesec 6 mesec 12 mesec

	LIBOR (USD)	LIBOR (EUR)	LIBOR (CHF)	EURIBOR (EUR)
1 mesec	0,2875	0,5137	0,9875	1,5075
3 mesec	0,5618	0,9612	1,2206	1,418
6 mesec	0,1741	0,3683	0,4933	0,795
12 mesec	0,607	0,979	1,22	1,413

ZLATO

(99,99 %) za kg

21.384,00 € +309,75

TEČAJNICA LJUBLJANSKE BORZE

15. julija 2009

vrednostni papir zaključni tečaj v € spr.v %

BORZNA KOTACIJA - PRVA KOTACIJA	
GORENJE	9,80
INTEREUROPA	6,60
KRKA	68,67
LUKA KOPER	23,24
MERCATOR	159,95
PETROL	306,58
TELEKOM SLOVENIJE	160,63

BORZNA KOTACIJA - DELNICE

ABANKA	55,11	-1,50
AERODROM LJUBLJANA	29,69	+3,88
DELO PRODAJA	-	-
ETOL	-	-
ISKRA AVTOELEKTRIKA	34,99	+4,45
ISTRABENZ	-	-
NOVA KRE BANKA MARIBOR	10,98	+3,20
MLINOTEST	-	-
KOMPAS MTS	-	-
NIKA	-	-
PIVOVARNA LAŠKO	35,00	-0,91
POZAROVALNICA SAVA	14,00	+1,97
PROBANKA	-	-
SALUS, LJUBLJANA	-	-
SAVA	240,11	+0,18
TERME ČATEŽ	-	-
ZITO	-	-
ZAVAROVALNICA TRIGLAV	19,04	+0,63

MILANSKI BORZNI TRG

15. julija 2009

FTSE MIB: +3,55

delnica	zaključni tečaj v €	spr.v %
---------	---------------------	---------

MEJA - Sinoči konec obdobja zastraženih mejnih prehodov

Osebnih dokumentov že včeraj niso več pregledovali

Schengenski sporazum spet velja - Policisti so bili včeraj še vedno na mejah, a le pro forma

Dogajanje na mejnih prehodih se je včeraj ponoči vrnilo v običajne tire. Policisti so zapustili postojanke, na odhod pa so se pripravljali že nekaj dni, včeraj v glavnem sploh niso več pregledovali osebnih izkaznic. Opolnoči se je zaključilo obdobje zamrznitve schengenskega sporazuma, za kar se je Italija odločila pred vrhom G8 v L'Aquila. V Abruci ni prišlo do incidentov in marsikdo je namigoval, da se bo mejna policija umaknula še pred napovedanim 15. julijem. Avtodiomi in avtomobili so bili včeraj sicer še vedno na mejah, policija pa na Tržaškem ni več preverjala dokumentov.

»Počasi odhajamo,« je včeraj do poldne na Feretičih potrdila policistka, medtem ko so nekateri njeni sodelavci v senci čakali na naslednjo izmeno, drugi pa so odnašali razne torbe. Avtomobili in tovornjaki so medtem nemoteno vozili v Italijo in iz nje, enako se je dogajalo na repentabrskem mejnem prehodu, medtem ko so karabinjerji pri Gorjanskem od časa

do časa še vedno ustavljal vozila.

Slovensko-italijanska meja je od danes tudi uradno spet odprta, prehod meje pa je zopet dovoljen tudi na poljskih in gozdnih poteh. Italija je na pobudo notranjnega ministrstva zamrznila schengenski sporazum ob 28. juniju do 15. julija, in sicer na celotnem mejnem pasu od Francije do Slovenije (*na sliki meja na Pesku*) ter na letališčih. Ukrepi so med drugimi kritizirali razni sindikati, župani in osrednji policijski sindikat. Eni so trdili, da je bila ponovna vzpostavitev mejnih kontrol nepotrebna in draga poteza (na meje so morali priteči tudi policisti iz drugih italijanskih pokrajin), drugi, da so morale sile javnega reda zaradi tega začasno zanemariti svoje običajne naloge (tržaška prometna policija je npr. ostala brez razpoložljivih avtomobilov), tretji pa, da je bila organizacija improvizirana in neučinkovita. Obračun mejnih kontrol na Tržaškem naj bi policija posredovala v prihodnjih dneh. (af)

VZHODNI KRAS - Pobuda demokratov o novem tržaškem regulacijskem načrtu

Načrta za turistično naselje na Padričah in za nove stanovanjske gradnje pri Banih sta prava absurdna

V Prosvetnem domu na Opčinah je bilo javno srečanje na temo novega regulacijskega načrta Občine Trst, ki so ga sklicali vzhodnokraški in tržaški občinski svetniki Demokratske stranke. Udeležence je v slovenščini in italijansčini pozdravil rajonski svetnik Uroš Koren, ki je poudaril predvsem dejstvo, kako skuša sedanja občinska uprava sprememb v novem regulacijskem načrtu do zadnjega prikriti. Vzhodnokraški rajonski svet je z Markom Milkovičem na čelu že opravil svoje. S strokovno podporo svojega predsednika je namreč izrazil nasprotovanje tistim spremembam v regulacijskem načrtu, ki bi močno prizadele kraški živelj.

Občinski svetnik Stefano Ukmar je poudaril predvsem dejstvo, da se je DS za prireditev javnega večera odločila iz čuta dolžnosti osveščanja javnega mnenja in občanov, ki so jim bile do danes nekatere spremembe popolnoma prikrite. Po Ukmarjevem mnenju je župan Roberto Dipiazza dokument naredil za uradno tajnost, saj ni hotel in še vedno noče, da pride do javne razprave na to temo. Ukmar je tudi poudaril, da ne gre po njegovem za pravi regulacijski načrt, temveč za gradbeni načrt, ki močno privilegira velika podjetja. Prijaha do absurdna, da regulacijski načrt uvaja nekakšno »deregulation«, saj imajo pri upravljanju teritorija vedno več besede zasebniki, javnosti in izvoljenim predstavnikom pa jo skušajo vzeti.

Občinske svetnike skrbi, da bi novi občinski načrt močno zmanjšal obseg zazidalnih zemljišč, ki bi se tako spremenila v nezazidljiva, kar bi močno oškodovalo njihove lastnike, saj bi se vrednost le-teh precej zmanjšala. Tudi na tistih zemljiščih, ki bi ostala še vedno zazidljiva, pa bi bilo mogoče graditi veliko manj. Pravi absurd za kraško področje predstavljajo načrti Občine, da območju vsega begunskega taborišča na Padričah spremeni namembnost in tako to postane turistično področje, na prostoru više vojašnice pri Banah pa naj bi bilo po novih pravilih dovoljeno praktično vse.

Fabio Omero je v imenu svetnikov DS (na srečanju je kot član te skupine bil prisoten tudi svetnik SSk Igor Švab) opozoril, da je zadnje dogajanje v Trstu v popolnem nasprotju s tistim, kar je praksa drugie. Citiral je primer Dunaja, kjer so k diskusiji o regulacijskih planih povabljeni prav vsi akterji, ki morajo pri tem

imeti besedo. Omero se je močno obregnil ob stališče župana, ki po eni strani zagovarja omrejitev prevelike količine gradenja, predvsem na Krasu, po drugi strani pa molči o dejstvu, da za mnogo zemljišč, katerim naj bi bila spremenjena namembnost, že obstajajo gradbeni načrti, ki jih seveda ni mogoče več preklicati.

Načelnik svetnikov DS je poudaril, da ne vidi nikakrsne potrebe po turističnem naselju na Padričah, saj se v zadnjem času vedno bolj uveljavlja praksa, da se prišleke (v tem primeru so to znamenstvi s celega sveta, ki so zaposleni v Raziskovalnem središču) nastanijo v penzionih oz. B&B in ne v nekakšno samo njim posvečeno četrtr. Omero je nadaljeval s kritikami na račun Dipiazze. Poudaril je, da nov regulacijski načrt nikakor ne upošteva stanja ostalih občin, ki se stikajo s tržaško, da ne gorovimo o občinah v Sloveniji. (ps)

Za govorniško mizo na Opčinah so sedeli (od leve) Stefano Ukmar, Uroš Koren in Fabio Omero

KROMA

MEDIJI - Poimenovanje novinarskega središča deželnega sveta

Walterju Spreaficu v spomin

Krajša slovesnost z družino preminulega novinarja, predsednikom Ballamanom in zastopniki sedeža RAI

Od leve predsednik sveta FJK Ballaman, šef tiskovnega urada Bourlot, zastopniki RAI in družina pokojnega Spreafica

Novinarsko središče deželnega parlementa so včeraj poimenovali po prerno umrlem novinarju RAI Walterju Spreaficu, ki je dolgo časa poročal o dejavnosti skupščine in deželnih politiki na sploh. Zamisel za poimenovanje novinarske sobe po Spreaficu se je porodila šefu tiskovnega urada deželnega sveta Alessandru Bourlotu, medtem ko je Massimo Cetin zbral fotografije iz političnega življenja FJK.

Na krajši slavnosti ob navzočnosti kolegov in sorodnikov pokojnega časnika so, poleg Bourlota, govorili predsednik skupščine Edouard Ballaman, ravnatelj deželnega sedeža RAI Roberto Collini in glavni urednik italijanskega novinarskega oddelka Giovanni Marzini. V imenu družine se je za pobudo zahvalila pokojnikova žena Ariella Pittoni. Dejala je, da je Walter zelo ljubil svoj novinarski poklic in da je skušal kar se da objektivno predstaviti radijskim poslušalcem in televizijskim gledalcem deželno politiko. Ob tem pa se ni nikoli izneveril svojim idealom in političnim nazorom.

UNIVERZA - Celodnevni posvet o nelahki temi

Žensko genitalno obrezovanje boleča realnost za milijone Afričank

Predstavili tudi raziskavo, ki so jo izvedli med priseljenkami v FJK in Venetu

Že ob samem prebiranju ali poslušanju besed *žensko genitalno obrezovanje in pohabljanje* marsikoga stresce. Kaj šele, če mora začeti razmišljati o raznih načinih obrezovanja spolovil, kateremu so podvrženi milijoni deklic in mladih žensk. In vendar sta FGM in FGC (iz angleških besednih zvez *female genital mutilation* ter *femal genital cutting*) realnost, ki jo je Svetovna zdravstvena organizacija ozigosala kot kršitev osnovnih človekovih pravic.

Fenomeno so včeraj na tržaški univerzi posvetili celodnevni posvet, na katerem so med drugim predstavili rezultate raziskave, ki so jo opravili med afriškimi priseljenkami v Furlaniji-Julijski krajini in Venetu. Posredovati realno sliko priseljenk, ki so doživele obrezanje klitorisa, zaščitje sramnih usten in podobna pohabljanja, je zelo težko: kako torej priti do tovrstnih informacij? Kako širiti med priseljenki zavedanje o škodljivosti (in nepotrebnosti) teh praks? Z intervjuji, pogovori in manjših skupinah, širjenjem informativnega materiala, predvajanjem ustreznih filmov, kot sta Moolaadé in Vite in cammino.

Spolno pohabljanje je del afriške tradicije, delno pa je prisotno tudi med nekaterimi arabskimi plemenami. Te prakse so še danes razširjene in kljub temu, da je informiranost prebivalstva iz leta v leto boljša, ostajajo številne družine prepričane, da bodo samo z obrezovanjem zagotovile svojim hčerkam pravi ugled ... in pravi užitek njihovim bodočim možem.

Kot je povedala sociologinja Ornella Urpis, so v FJK evidentirali tri različne tipologije afriških priseljenk: tradicionalne ali »nevidne ženske« z nizko izobrazbo, s katerimi je težko priti v stik; emancipirane ženske, ki skušajo spremeniti mentaliteto svoje skupnosti, ali pa ne želijo več imeti nobenih stikov z njimi; tradicionalistke, ki so skeptične do tovrstnih informativnih kampanj in želijo zaščititi domače šege in navade.

»Naše sanje so, da bi se ena od priseljenih afriških skupnosti javno dinstancirala od spolnega pohabljanja in napovedala njegovo opustitev,« je dejala Daniela Colombo, ki se preko organizacije AIDOS že preko dvajset let posveča temu vprašanju. »Kajti tovrstne spremembe ne morejo bit sad odločitve nekaterih posameznikov: dosegli jih bomo samo v trenutku, ko se bo zanje zavzele vsako pleme, vsaka skupnost.« (pd)

Med pretežno žensko publiko je bilo tudi nekaj afriških deklet

KROMA

GENITALNO POHABLJANJE - Pričevanje Kako preživeti brez »zaščitne prakse«?

Bogat seminarski spored je predvideval tudi pričevanje kulturne posrednice Assetou Billu Nonkane.

»Pohabljanje ženskih genitrial je del afriške kulture. Tudi če se veliko žensk sprašuje o njegovi umestnosti, tudi če so bili sprejeti zakoni, ki ga prepovedujejo, ga ne moremo izbrisati iz svojih življenj: kajti milijoni žensk, in med njimi tudi jaz, sobivamo vse življenje s to brazgotino.«

Assetou Billu Nonkane je kljub temu prepričana, da je potrebno razmisljiti o opuščanju tovrstnih praks, »če ne za nas, pa za naše hčerke«. Njena je stará enajst let in spada v prvo generacijo, ki ni okusila genitalnega pohabljanja. Assetou pa se sprašuje, kakšne vrednote naj priseljenki posredu-

jejo svojim otrokom: afriške ali italijanske?

»Skrbi nas, kako naj vzgajamo svoje hčerke brez tiste »zaščitne« prakse. Kajti tako jo pojmujemo v Afriki: kot zaščito pred nedovoljenimi željami, pred načini obrašanja, s katerimi se nekateri ne bi strinjali, kot zaščita pred užitki, ki niso institucionalizirani in se mokih direktno ne tičajo.«

Po mnenju kulturne posrednice morajo priseljenki posredovati svojim otrokom, ki so se rodili v tujini, tako afriške kot italijanske vrednote: tako večkulturno vzgojo pa morajo priseljenki še izumiti. Zato je nujno povezovanje med priseljenkami, izmenjava izkušenj, besed. In tudi informacij o ženskem telesu, ki je bil predolgo tabu tema. (pd)

Praznik piva pri Sardoču v Prečniku

Gostilna Sardoč v Prečniku prireja v jutri od 20. ure dalje praznik piva v svoji lični leseni hiški, ki jo je postavila med borovci za poletno sezono. Na razpolago bodo slastna hladna piva, svetla, temna, rdeča in druga, pa tudi domači prigrizek, ki ga pripravljata in ponujata Joži in Satko Sardoč. Za prijetno vzdušje v edinstvenem okolju, pravem gozdliču ob parkirišču znane kraške gostilne, bodo poskrbeli še glasbeniki skupine Le mitiche pirie. Za informacije in prijave tel. 040/200871.

Sancto Ianne v Zgoniku

Na prireditvenem prostoru pred občinsko palaco v Zgoniku bo jutri ob 21.15 nastopila skupina Sancto Ianne. Koncert spada v niz festivala Folkfest kot tudi med poletne pobude občine Zgonik, ki jih je finančno podprla Pokrajina Trst. Skupina, ki prihaja iz beneventskega Sannia, je nastala pred štirinajstimi leti, ko se je lotila raziskovanja lastnih glasbenih korenin in pisana originalne glasbe, v kateri je občutiti več kontaminacij, od balkanskih in afriških ritmov, vse do ročka in bluesa. V letih je sedemčlanski ansambel doživel veliko uspeha tudi v inozemstvu, kjer je nastopal na znanih festivalih kot se obenem tudi odlično uvrstil na prestižnih domačih in tujih natečajih. V primeru slabega vremena bo koncert v prostorih kulturnega rekreativnega društva Dom v Brščkih. (Pan)

Praznik novinarstva na Velikem trgu

V soboto bo na Velikem trgu zaživeli prireditev Naši angeli - I nostri angeli, ki jo v spomin na pokojne novinarje vsako leto prireja Fundacija Lucchetta, Ota, D'Angelo, Hrovatin v sodelovanju s televizijsko mrežo Rai (po Rai1 jo bodo predvajali v četrtek, 23. julija). Sobotno prireditev bo vodil novinar Lambert Sposini, nastopila pa bosta neapeljski pevec Massimo Ranieri in Michele Zarrillo s svojim Solis String Quartetom; na ohrni bosta tudi igralec Sebastiano Somma in voditeljica dnevnika Maria Concetta Mattei. Brezplačna vabila so včeraj v nekaj minutah pošla, na trgu pa bo vsekakor prostor za vse, ki bodo dodatno delat,« pravi. (iz)

ODLIČNJKI - Jan Skabar (DPZIO Jožefa Stefana)

Za učenje med šolskim letom vsakodnevno največ ura časa

Na Poklicnem zavodu Jožefa Stefana imajo letos zlatega maturanta tudi na oddelku za tehnike mehaničnih industrij, to pa je Jan Skabar iz Repna, ki priznava, da stotica na državnem izpitnu ni pričakoval: »Ciljal sem vseeno na visoko oceno, a stotica je bila presenečenje,« pravi Jan, ki se mu tak rezultat še vedno zdi čuden.

Vsek kandidat je, kot običajno, moral v okviru ustnega dela državnega izpita predstaviti referat na določeno temo. Tako tudi repenski odličnjak, ki je za maturitetni referat, s katerim se je predstavil izprševalni komisiji, izbral temo o tankoplastnih prevlekah za rezalno orodje. Gre za prelepke, ki jih damo materialiu, ki ga obdelujemo, razloži Jan: »Imamo npr. plastičice za rezanje železa in s posebnimi postopki poskrbimo, da se na površini ustvari tanka in zelo gladka plast, ki prepreči obrabo.«

Kateri je po mnenju Jana Skabara pravi recept za doseglo najvišje oce-

JAN SKABAR

KROMA

ne na maturi? »Po mojem najprej ta, da se dela resno vseh pet let,« je prepričan repenski odličnjak, ki pa priznava, da se na splošno ni veliko učil: v šoli je sicer poslušal in si zapisoval, kar so profesorji govorili, doma pa je snov ponovno prebral in si osvežil spomin, vsega skupaj pa je rabil, kot sam pravi, le največ uro časa na dan. Po petih letih šolanja na poklicnem zavodu se Jan ne kesa svoje izbire, saj bi se še enkrat odločil za šolo, ki jo je izbral, ker se mu je zdela najbolj zanimiva in uporabna.

Skupina Charge in Lara Baruca pri Sv. Ivanu

Po uspešni izvedbi koncertov v grajskih prostorih v okviru festivala Gledališča v gledališču, bo Glasbena matica nadaljevala sodelovanje s Pokrajino Trst v sklopu prvega niza glasbenih v gledaliških dogodkov za otroke in mlade v gledališču bivše umobolnice pri Sv.Ivanu.

Drevi bo ob 21. uri na sporednu večer rock glasbe, ki ga bosta oblikovala tržaška skupina Charge, ki je pred nekaj leti posodobila svoj sestav in se z novimi posnetki predstavlja vedno širši slovenski in italijanski publiki, ter slovenska pevka Lara Baruca, ki je že nekajkrat sodelovala s slovenskimi organizacijami v Italiji z repertoarjem, ki sega od rocka do soul. Kitarist Andrej Kralj, bas kitara Damjan Krizmančič, bobnar Luca Solferino in pesvec Mojmir Kokorec so člani bendova z enajstletno zgodbo, ki jo zaznamujejo različne usmeritev do alternativne rock gvorice najnovješega albuma skupine z naslovom »Seven«. Koprčanka Lara Baruca je z glasbenim ustvarjanjem začela pri sedmih letih, leta 1992 pa je začela s petjem in s pisanjem glasbe in besedil. Jutri se bo predstavila s svojim bendom v bolj akustični varianti. Vstop je prost.

Četrtkovo srečanje v knjižnici Mattioni

V okviru pobude tržaškega občinskega odborništva za kulturo in mestne knjižničarske službe »V četrtek se vidimo v knjižnici«, ki v sodelovanju z gledališčem Teatro Studio Gallo poteka do 27. avgusta, bo danes pooldne v občinski knjižnici Stelio Mattioni v Ul. Petracco v Naselju sv. Sergija ob 18. uri komična predstava o prehramnih navadah otrok in mladih z naslovom Il Panino Imbotrito. Vstop je prost.

Glasbeni maraton na Trgu Hortis

V okviru niza TriesteLovesJazz bo drevi Trg Hortis preplavila glasba. Od 21. ure dalje se bodo publiki predstavili Auer Delago duo s projektom Living room in pa argentinsko-japonski kvartet Gaia Cuatro. Jutrišnji večer bo minil v znamenju Keitha Jarretta ob klavirskih melodijah Igorja Sola. Za njim se bodo predstavili Park Stickney Trio in dvojica Arrigo Capelletti in Andrea Massaria z Micheljem Rabbio.

Poletno pustno rajanje na Padričah

Konec tedna bo v športnem centru Gaje na Padričah pestro in živahno. Gropajsko-padriški mladinski krožek Luna puhna organizira v sodelovanju s ŠZ Gajo trdnevnih tematskih praznikov. V soboto bo ob 19. ure na sporednu že tradicionalno poletno pustno ravanje z defilejem in plesom v maskah. Člani pustne skupine Luna puhna bodo nagradili najlepše maske oziroma najlepše ter najbolj številne skupine. Poletni pustni večer bo popestrla glasbena skupina Happy day. Organizatorji bodo obenem pripravili tudi ognjenet. Na padriški praznik bo treba torej priti primerno pustno oblečeni. V nedeljo pa bo na Padričah glasbeni večer Full Moon Music Explosion. V padriškem športnem centru bodo nastopile rock in ska skupine. Ob 19. uri bodo prišli na svoj račun ljubitelji afriške glasbe in afriških plesov. Nastopila bo skupina Afrotribe. Od 20. ure dalje bo na vrsti ročni šestdesetih let prejšnjega stoletja. Na prazniku Lune puhne bo namreč gostovala glasbena skupina Sun Machine, nato pa še skupina Electric Freaktones z rockom sedemdesetih let. Ob 22. uri bodo na oder stopili domači glasbeniki ska skupine The Authentics, ki letos praznujejo desetletnico. Skratka gropajsko-padriški mladinski krožek ponuja mladim (in manj mladim) dva kakovostna glasbena in družabna večera. Dobro založeni kioski z jedmi na žaru bodo delovali že jutri.

GRAD SV. JUSTA - Obsežna razstava

Zgodovina in vloga srbske pravoslavne skupnosti

Razstavo bodo slovesno odprli ob 19. uri ob prisotnosti predsednika srbske vlade Mirka Cvetkovića

Na gradu sv. Justa bodo drevi odprli zanimivo zgodovinsko razstavo, ki bo obiskovalcem predstavljala zgodovino srbsko-pravoslavne skupnosti v Trstu. Razstavo z naslovom Genti di San Spiridione - I Serbi a Trieste 1751-1914 so pod budnim očesoma občinskega odborništva za kulturo pripravili tržaški Mestni muzeji za zgodovino in umetnost v osebi njihovega direktorja Adriana Dugulina, ki je ob tej priložnosti sodeloval s strokovnjaki različnih poklicnih profilov. Rezultat temskega dela je zgodovinska razstava z izrazito dokumentarnim značajem, njeni podrobnosti pa so predstavili na včerajšnji novinarski konferenci.

Občinski odbornik za kulturo Massimo Greco je dejal, da želijo s to razstavo počastiti 140-letnico posvetitve cerkve sv. Spiridiona in 240-letnico prve srbske maše v Trstu, ob tem pa je odbornik še dodal, da o pomenu razstave priča tudi podatek, da se bo nočišnje uradne otvoritve udeležil predsednik srbske vlade Mirko Cvetković. Direktor Mestnih muzejev za zgodovino in umetnost Adriano Dugulin je na včerajšnji uradni otvoritvi pojasmil, da so v preteklosti že pripravljali razstave na to temo, vendar pa je tokratna razstava najobsežnejša in najpreglednejša, saj se ta s pomočjo dokumentov, slik, različnih verskih predmetov itn osredotoča na vlogo srbske skupnosti v našem mestu od konca 18. stoletja do začetka prve svetovne vojne. Zadovoljstvo in počaščenost nad opravljenim delom pa so včeraj izrazili tudi srbski konzul v Trstu Vladimir Nikolić, predsednik Srbsko-pravoslavne skupnosti v Trstu Bogoljub Stojčević in pravoslavni župnik Raško Radović. Vsi trije govorniki so poudarili, da se čutijo počaščeni, da Trst tolikšno pozornost posveča skupnosti, ki pa je nenazadnje v tem mestu pustila viden in pomenljiv pečat.

Zgodovinska razstava ima, kot rečeno, predvsem dokumentarni značaj, osredotoča pa se predvsem na osvetlje-

Razstava je pretežno dokumentarna zastavljena
KROMA

tev kulturne in gospodarske vloge srbske skupnosti pri nas. Razstava površina v prostorih La bottega del vino je razdeljena na dve etaži, razstavnih panoujih pa obsegajo razlage v italijanskem, angleškem in srbskem jeziku. V pritličju lahko obiskovalce pobižje spozna načrte za izgradnjo srbsko-pravoslavne cerkve na Trgu sv. Antona Novega. Načrte dopolnjujejo tudi akvareli in skice, ki prikazujejo gradnjo tega veličastnega verskega hrama, ki so ga prav v teh dneh končali restavrirati. Ta razstavni prostor lepo dopolnjujejo tudi evangeliji in slike z versko vsebino oz. ikone, ki so v lasti cerkve sv. Spiridiona ali pa Srbsko-pravoslavne skupnosti. Na panoujih je tudi razloženo, da so ikone značilne za pravoslavno cerkev, ki se posebej intenzivno časti ikono določenega svetnika ob določenih dnevih, kot je

denimo godovni dan svetnika. V drugem nadstropju pa razstava predstavlja portrete oseb, ki so bile sestavni del kulturne in gospodarske sreitre v Trstu od konca 18. stoletja do začetka 20. stoletja. Med zanimivejšimi umetniškimi deli naj omenimo portrete, na katerih so upodobljeni vidni člani družin Skuljčević, Kovačić, Popović, pa Gopčević itn. Kuratorki razstave Lorenza Resciniti in Michela Messina sta razstavljeni gradivo opremili z didaskalijami, ki nam povedo, s čim se je določena družina ukvarjala. Vse te premožne srbske družine so imele med drugim tudi vlogo mecenov in širokorščnih donatorjev. Naj še povemo, da sta kuratorki razstave pomembno mesto namenili tudi knjižnici in šoli Srbsko-pravoslavne skupnosti v Trstu, na ogled pa sta postavili tudi kelihe različnih umetniških

slogov in vrednosti.

Razstava, ki bo na ogled do 4. novembra, je postavljena pod pokroviteljstvom Dežele FJK, Fundacije CRTrieste, bank Mediocredito del Friuli-Venezia Giulia in ZKB ter obrata Pasta Zara. Za zainteresirane naj še povemo, da bo ob sobotah ob 17. uri in nedeljah ob 11. uri mogoče prisostvovati vodenim ogledom po razstavi, celotno razstavo pa bo pospremil tudi bogat katalog. (sc)

več fotografij na www.primorski.eu

Včeraj danes

Danes, ČETRTEK, 16. julija 2009

MARIJA KARMELESKA

Sonce vzide ob 5.31 in zatone ob 20.50 - Dolžina dneva 15.19 - Luna vzide ob 0.33 in zatone ob 15.06

Jutri, PETEK, 17. julija 2009

ALEŠ

VREME VČERAJ: temperatura zraka 28,5 stopinje C, zračni tlak 1019,3 mb ustaljen, brezvtrje, vlag 73-odstotna, nebo jasno, morje mirno, temperatura morja 23 stopinj C.

Lekarne

Do sobote, 18. julija 2009

Lekarne odprte

tudi od 13. do 16. ure

Melara - Ul. Pasteur 4/1 (040 911667), Drevored XX. septembra 6 (040 371324), Milje - Ul. Mazzini 1/A (040 271124).

Prosek (040 225340) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte

tudi od 19.30 do 20.30

Melara - Ul. Pasteur 4/1, Drevored XX. septembra 6, Ul. dell'Orologio 6 (Ul. Diaz 2), Milje - Ul. Mazzini 1/A.

Prosek (040 225340) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Ul. dell'Orologio 6 (Ul. Diaz 2 - 040 300605).

www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)

Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.

Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111. Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka ob 8.30

do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Kino

AMBASCIATORI - 16.00, 18.30, 21.00 »Harry Potter e il Principe mezzosangue«.

ARISTON 21.15 »Diverso da chi?..

CINECITY - 16.00, 16.30, 17.30, 18.45, 19.15, 20.30, 21.30, 22.00 »Harry Potter e il Principe mezzosangue«; 16.00, 18.00, 20.00 »La rivolta delle ex«; 16.10, 18.20, 22.00 »Outlander, l'ultimo Vichingo«; 16.00, 18.50, 20.30, 21.45 »Transformers: La vendetta del caduto«; 16.00, 20.00 »Coraline e la porta magica«; 18.00, 22.00 »Una notte da leoni«.

FELLINI - 16.30, 19.00, 21.30 »Transformers: la vendetta del caduto«.

GIOTTO MULTISALA 1 - (Ulica Giotto 8) 17.15, 19.30, 21.45 »Ritorno a Brideshead«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 17.15, 19.30, 21.45 »I love Radio Rock«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 16.45, 18.30, 20.15, 22.00 »La rivolta delle ex«.

KOPER - KOLOSEJ - 15.00, 18.30, 21.30 »Harry Potter in Principe mešane krvii«; 18.10, 20.00, 21.50 »Brueño«; 15.10, 17.10, 19.10, 21.10 »Ledeni doba 3: Zora dinozavrov 3D«; 16.20 »Ledeni doba 3: Zora dinozavrov 3D«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Crossing over«; Dvorana 2: 17.00, 19.30, 22.00 »Harry Potter e il Principe mezzosangue«; Dvorana 3: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Outlander, l'ultimo Vichingo«; Dvorana 4: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »St. Trinian's - Il più esclusivo college inglese«.

SUPER - Film prepovedan mladim iz pod 18. leta starosti.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 16.00, 18.45, 21.30 »Harry Potter e il Principe mezzosangue«; Dvorana 2: 16.40, 19.30, 22.15 »Harry Potter e il Principe mezzosangue«; Dvorana 3: 17.40, 20.30 »Transformers - La vendetta del caduto«; Dvorana 4: 17.45, 20.00, 22.00 »St. Trinian's«; Dvorana 5: 18.00, 20.10, 22.00 »Look both ways - Amori e disastri«.

Šolske vesti

ZDRUŽENJE STARŠEV OŠ F. MILČINSKEGA obvešča, da je še nekaj prostih mest in sicer za tabor »Z vetrom« 1. izmena (19. do 25. julija) - 2 mesti, 2. izmena (od 26. do 1. avgusta) 2 mesti, prijave sprejemamo do 16. julija. Za tabor angleškega jezika »Jezikajte« in šahovsko, fotografisko in računalniško delavnico MIŠK@ p sprejemamo vpise do 20. avgusta. Za vsa dodatna pojasnila in prijave sem Vam na razpolago na tel. 040-567751 ali 320-2717508 (Tanja) ali po e-pošti: framilcinski@gmail.com.

TAJNIŠTVO DPZIO JOŽEF ŠTEFAN prosi dijake, da dvignejo diplome III. razredov kvalifikacijskega izpitja in mature od leta 1983 dalje.

RAVNATELJSTVO PEDAGOŠKEGA IN DRUŽBOSLOVNEGA LICEJA A.M. SLOMSKA obvešča, da bo med poletno prekinitevjo didaktičnih dejavnosti šola zaprta ob sobotah do vključno 22. avgusta ter v dneh 13., 14. in 17. avgusta.

DTTZG ŽIGE ZOISA obvešča, da bo med poletno prekinitevjo didaktičnih dejavnosti šola zaprta ob sobotah do vključno 22. avgusta ter dne 14. avgusta. Od ponedeljka do petka bo tajništvo odprt od 9. do 14. ure.

ZDRUŽENJE STARŠEV O. Š. FRANA MILČINSKEGA obvešča, da za tabor angleškega jezika »Jezikajte!« in šahovsko, fotografisko in računalniško delavnico »Mišk@« sprejemamo vpise do 20. avgusta. Za vsa dodatna pojasnila in prijave sem Vam na razpolago na tel. 040-567751 ali 320-2717508 (Tanja) ali po e-pošti: framilcinski@gmail.com

DTTZG ŽIGE ZOISA obvešča, da bo prvi dan pouka v šolskem letu 2009/10 v četrtek, 10. septembra 2009.

NA LICEJU FRANCETA PREŠERNA se bo pouk v šolskem letu 2009/10 začel 10. septembra.

MONGOL RALLY 09 - Za volanom Tržačan Alex Sossi

S pando v Mongolijo

V petih tednih naj bi prevozila 14 tisoč kilometrov - Pustolovščina v dobrodelne namene

in pet gorskih verig ... Vse to s pando iz leta 2000, ki ima 90 tisoč kilometrov. »No, za težko preizkušnjo sva jo seveda primerno preuredila,« je hotel povedati Alex. Avtomobilu sta zamenjala motor, tako da je sedanji nov in »gotovo bo zdržal«, vozilo sta nekajko dvignila, na sprednjem spodnjem delu pa postavila jekleno ploskev, ki bo zaščitila motor v primeru vožnje po makadamu. »Do Irana se bomo vozili po asfaltiranih cestah, potem pa bosta čakala makadam in zemlja.« Potovanje naj bi trajalo kakih pet tednov, »odvisno seveda od tega, ali bo

V soboto, 18. julija, bo kakih 500 vozil istočasno iz Milana, Londona in Barcelone štartalo proti mongolski prestolnici Ulan Bator. »Izbira poti je presta, tako da sva se z Giacomom odločila za južno varianto, se pravi po Balkanu, mimo Turčije, Gruzije, Armenije, Irana, Turkmenistanu, Uzbekistanu, Kirgizistanu, Kazahstanu v Sibirijo in vse do Mongolije. V bistvu bova sledila nekdanji poti svile,« nam je povedal prijazni Alex. Prevozila bosta tri puščave

Skd Tabor

Poletje pod kostanjem 2009

Prosveni dom - Opčine

DANES, 16.JULIJA 2009, ob 21.00

Gledališka predstava

Jamski človek

Avtor Rob Becker
režija Nataša Barbara Gračner,
igra Uroš Fürst

V primeru slabega vremena
bo predstava v dvorani.

Odprto bo parkirišče ZKB.

Čestitke

Član naše dramske skupine SIL-VANO SARESIN je včeraj praznoval 80 let. Vse najboljše, sreče in zdravja mu želi SKD Rovte-Kolonkovec.

Dragi JURE, iz srca ti čestitamo za tvoj življenjski uspeh. Želimo ti še mnogo delavnih in osebnih zadoščenj. Linda z družino.

JURE ROGELJA je diplomsko nalogu iz pomorskega inženirstva v New Yorku pripravil, da je lahko uspešno svoj študij na tržaški Univerzi predstavljal. Veliko življenjskih in delovnih uspehov mu želijo Anja, Polona, Erik, Matthew in Stephen.

Amaterski košarkarski klub Bor iskreno čestita deseterici svojih novopečenih maturantov, ki so te dni uspešno opravili državni izpit! To so GIANMARCO CORSI, VASIL D'AMBROSIO, DEJAN FARAGLIA, BRIAN FILIPAC, ERIK FILIPAC, MATEJ FORMIGLI, DAVOR GOMBAČ, DEVAN PANCRAZI, DAVID PESCATORI in NENAD STOKIĆ.

Jure Rogelja

je uspešno dokončal študij iz ladijskega inženiringa.
Ob tem življenjskem dosežku mu iskreno čestita

Športno društvo Kontovel

Včeraj je z uspehom zaključil drugo stopnjo študija na oddelku ladijskega inženiringa tržaške univerze

Jure Rogelja

Cestitamo mu in se z njim veselimo

Družina

Izleti

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKO-JENCEV V TRSTU prireja v petek, 17. julija, izlet na Mašun, kjer bo potekalo tradicionalno družabno srečanje s pobratenim društvom iz Ilirske Bistrike. Informacije in vpisovanje do petka, 10. julija, med 9. in 13. uro na društvenem sedežu, ul. Cicerone 8, Trst, tel. 040-360072.

SPDT organizira od petka, 17., do nedelje, 19. julija, tridnevni pohod v spodnje Bohinjske gore. Iz Bohinjske Bistrike se bodo povzpeli na Črno prst, Porezen in Hudovožno. Za vse potrebne informacije in prijave pošljite na tel. št. 040/220155 (Livio). Vabljeni!

SOLSKE SESTRE DE NOTRE DAME vabijo v soboto, 18. julija, na romanje na Sv. Višarje (z avtobusom). Za vpis in vse ostale informacije pokličite na tel. št. 040-220693 ali 347-9322123.

PLANINSKA ODSEKA SKD DEVIN IN ŠZ SLOGA prirejata v nedeljo, 9. avgusta, enodnevni izlet na »Avgustovski praznik« v Forni Di Sopra. Informacije in vpis na tel. št. 040-200782 (Frančko) ali 040-226283 (Viktor).

Mali oglasi

COLN ELAN dolg 4 m, štirisedenčni, z motorjem 25 c.v. in prikolico prodam po zelo ugodni ceni. Tel. št.: 348-4438341.

ZIVA je nekje pozabila svojo plišasto (peluche) lisičko. Joče za njo in se ne potolaži. Poštenemu najditelju nagrada in zahvala. Tel. št.: 040-211893.

MALAGUTTI CIAK letnik 2008, 2.300 prevoženih kilometrov, edini lastnik, v odličnem stanju, še v garanciji, prodam. Cena po ogledu scooterja. Tel. 333-12181006.

PODARIM OMARO dnevne sobe. Tel. 040 - 44631.

PRODAJAM učbenike za klasični licej in gimnazijo. Tel. št.: 329-1814250.

PRODAJAMO stanovanje pri sv. Ivanu, blizu stadiona 1. Maj. Dnevna soba z majhno kuhinjo, tri sobe, kopalcnic, shramba, dva balkona in klet. Tel. 040-567644.

PRODAM plafon (»soppalco«) za industrijsko halo, približno 120 kv.m., police za skladišče, pohištvo za urade in svetlobne napise. Tel. št.: 040-228530 ali 347-1796350.

PRODAM windsurf, rabljene komplete; fanatic 3m55 - odličen za začetnike, mizral 2m95 - hitrostni ter t.i. »ustom« 2m60 za eksperete. Cena po dogovoru. Tel. št.: 349/5196951 ali 040/8327134 (ob večernem času).

PRODAM STANOVANJE v bližini centra Općin, 115 kv. m., obdano z velikim parkom, bivalna kuhinja, velika dnevna soba, tri spalnice, dve kopalcnic, shramba, tri terase, velika garaža, parkirni prostor, samostojno ogrevanje, v celoti prenovljeno in delno opremljeno. Tel. 331-6329588.

PRODAM ZA 100 EVROV kopačico - priključek za motorno kosičnico Stihl. Tel. št.: 040-201056.

PRODAM dve novi lovski puški. Za informacije telefonirati na št. 348-4460044.

PRODAM nosilec za tri kolesa primeren za avtomobil station wagon. Tel. št.: 347-8004578.

V NABREŽINI prodam stanovanje v odličnem stanju, 106 kv. m, tri sobe, kuhinja z malo teraso, kopalcnica, shramba, terasa, garaža, podstropje, zunanjé ograjeno parkirišče in 120 kv. m. vrtu. Tel. št.: 333-6935024, od ponedeljka do četrtka.

Osmice

DRUŽINA KOŠUTA je odprla osmico v Križu 422. Nudi pristno kapljico in domač prigrizek. Tel. 040-220605.

NA KONTOVELU je odprla osmico Henrik Lisjak. Tel. št.: 040-225305.

OSMICA je odprta v Mavhinjah pri Normi. Tel. 040-299806.

OSMICO JE SKUPEK ODPRL V KOLUDROVCI.

V MEDJEVASI sta odprli osmico Mavrica in Sidonja. Tel. št.: 040-208987. Vabljeni!

V ZGONIKU je odprla osmico Mario Mičič, Zgonik 71. Tel. št.: 040-229337.

Poslovni oglasi

PRODAM HIŠO z vrtom v Repniču.

Tel.: 335-6948813

Obvestila

KRUT obvešča, da so društveni prostori odprtji s poletnim urnikom od 9. do 13. ure.

RAJONSKI SVET ZA ZAHODNI KRAS se bo sestal danes, 16. julija, ob 20. uri v svojem sedežu (Prosek št. 159).

F.C. PRIMORJE organizira na Proseku vsak konec tedna, od petka, 17. julija, do nedelje, 2. avgusta, vaško šagro. Vabljeni!

STRANKA KOMUNISTIČNE PRENOVE vabi na javno srečanje o novem regulacijskem načrtu tržaške občine v petek, 17. julija, ob 19. uru v Ljudskem domu v Podlonjerju, ul. Masaccio 24.

ŠOLSKE SESTRE DE NOTRE DAME organizirajo do petka, 17. julija, oratorij za otroke iz vrtca, ki imajo že štiri leta in več, za osnovnošolske otroke in dijake nižjih srednjih šol. Oratorij bo v Slomškovem domu v Križu. Program je pester in se bo prilagajal udeležen-

cem različnih starostnih dob. Za vpis in vse ostale informacije tel. št. 040-220693, ali 347-9322123.

JADRALNI KLUB ČUPA organizira v poletnih mesecih tečaje windsurfa za odrasle in otroke, ki so že dopolnili 11. leto starosti. Tečaji bodo celotedenski in ob vikendih. Vršili se bodo v sledičih izmenah: 1. tedenški od 27. do 31. julija, od 10. do 16. ure; 2. tedenški od 3. do 7. avgusta, od 10. do 16. ure. Datumi tečajev ob vikendih: 18., 19. julij; 3., 24., 25., 26. julij, 1., 2. avgust. V petek zvečer teorija, sobota in nedelja na morju od 10. do 16. ure. Možne so individualne ure windsurfa in po dogovoru organiziramo tečaje tudi v drugih terminih. Za vpisovanja in info: tajništvo ob ponedeljkih, sredah in petkih, od 9. do 11. ure, ob sobotah od 16. do 18. ure na našem sedežu v Sesljanskem zalivu, oziroma na tel./fax 040-299858, e-mail info@yccupa.org ter na spletni strani www.yccupa.org.

lago tajništvo ob ponedeljkih, sredah in petkih, od 9. do 11. ure ter ob sobotah od 16. do 18. ure na našem sedežu v Sesljanskem zalivu, oziroma na tel./fax 040-299858, e-mail info@yccupa.org ter na spletni strani www.yccupa.org.

OBČINSKA KNJIŽNICA V BOLJUNCU bo od julija do septembra odprta ob sredah od 15. do 17. ure. Bralci, lahko vrnejo izposojene knjige tudi v uradu za kulturo Občine Dolina: ob ponedeljku do petka, od 9. do 13. ure. Od 10. do 14. avgusta bo knjižnica zaprta.

POLETNI CENTER NATURA vabi otroke od 6. do 13. leta na kreativni in zavbni oddih v Teniški center v Nabrežini, in sicer do 16. avgusta s tedenškimi ciklusi. Teniški tečaj in aktivnosti v naravi. Info: 338-637657 ali 334-9314040.

11. USTVARJALNA DELAVNICA ZSKD v Mladinskem hotelu v Pliskovici se prične v nedeljo, 23. avgusta, ob 17. uri (ne ob 15.30 kot je bilo prvotno tiskano na zgibanki) in zaključi v petek, 28. avgusta, prav tako ob 17. uri. Udeleženci pridejo in odidejo v spremstvu staršev. Info: Zveza slovenskih kulturnih društev, ul. San Francesco 20 (II. nad.), tel. št.: 040-635626, fax: 040-635628, e-mail: trst@zskd.org, www.zskd.eu.

AŠD CHEERDANCE MILLENIUM IN ZSŠDI organizirata »Poletni plesni center« v telovadnici OŠ Bevk na Opčinah, od 24. do 28. avgusta, ter do 31. avgusta do 4. septembra. Kamp je namenjen deklicom in dečkom od 3 do 12 let. Vpis je možen na tel. št.: 349-7597763 (Nastja), 335-6278496 (Nikol) ali na info@cheerdancemillenium.com.

SLORI obvešča, da bo do 31. avgusta odprt za javnost od 9. do 13. ure ali po dogovoru.

NARODNA IN ŠTUDIJSKA KNJIŽNICA obvešča cenjene obiskovalce, da bo odprta s poletnim urnikom (8.00-16.00) do 4. septembra.

ZSKD obvešča članice in stranke, da bodo uradi do petka, 11. septembra poslovali z naslednjim urnikom: od ponedeljka do petka med 9. in 13. uro.

60-LETNIKI Z OPĆIN in okolice organizirajo 13. septembra enodnevni izlet z avtobusom na Koroško s splavljaji. Prijave na agenciji Ideja turizem v Sežani (bivši Kompas) vključno do 5. avgusta. Za informacije: 040-213682 (Igor), 040-215033 (Ana) v večernih urah.

Prireditve

SKD TABOR prireja vsak četrtek v juliju »Poletje pod kostanjem 2009« v Prosvenem dom na Opčinah na dvorišču Prosvenega doma na Opčinah: danes, 16. julija, gledališka predstava »Jamski človek«; 23. julija, celovečerni film »The Millionaire«; 30. julija, koncert ameriške pevke »Gwen Huges«. Začetek večerov ob 21. uri. V primeru slabega vremena se bodo prireditve odvijale v dvorani.

OBČINA ZGONIK - FOLKEST 2009- v petek, 17. julija, ob 21.15, na prireditvenem prostoru pred županstvom v Zgoniku koncert skupine »Sancto Ianne« (Kampanja). Koncert je omogočila Pokrajina Trst. V primeru slabega vremena bo koncert v prostorih KRD Dom Briščiki v Briščikih.

MLADINSKI KROŽEK PROSEK-KONTOVLE IN RAJONSKI SVET ZA ZAHODNI KRAS prirejata »Kino na prostem« na dvorišču rajonskega sveta - Prosek št. 159: v ponedeljek, 20. julija, ob 21. uri risanka »Madagascar 2«, v sredo, 22. julija, ob 21. uri film »Australia«. Vstop prost.

SKD VIGRED vabi na Poletne večere 2009. V torek, 21. julija, ob 20.30 govorstvo Zelo male tržaške kabaretne bande z Monologom za dva; v torek, 28. julija, v Stalci ob 20.30 predvajanje filma Hit poletja.

PRVI KONCERT čezmejnega Mladinskega orkestra Intercampus v organizaciji Zveze slovenskih kulturnih društev, JSKD OI Piran in Občine Piran bo v četrtek, 23. julija, ob 20. uri na Tarčinjevem trgu v Piranu. Vljudno vabljeni!

ZAKLJUČNI KONCERT čezmejnega Mladinskega orkestra Intercampus v organizaciji Zveze slovenskih kulturnih društev, JSKD OI Piran, Občine Milje in Društva Slovencev miljske občine bo v soboto, 25. julija, ob 18. uri na Trgu Marconi v Miljah. Vljudno vabljeni!

OBČUTENA VSEMANJŠNSKA PRO-SLAVA NA BAZOVSKI GMAJNI se bo letos odvijala v nedeljo, 6. septembra, ob 15. uri. Zbori bodo skupno zapeli pesmi Žrtvam, Bazovica, Stoji tam v gori partizan in Vstajenje Primorskce. Notno gradivo je na razpolago na tržaškem sedežu ZSKD, Ul. San Francesco 20, tel. št.: 040-635626.

Prispevki

V spomin na Vlasto Bachija por. Grgić daruje Darko Grgić z družino (Padriče št. 42) 20,00 evrov za KD Sloven. Namesto cvetja na grob dragega Milkota Pirca darujejo Anita, Miloš in Tanja 100,00 evrov za Center za rakasta obolenja.

+ Dotrpela

VELIKI TRG - Koncert mehiškega zveznika 40 let po slovitem festivalu

Santana in njegov bend pripeljala Woodstock v Trst

Dobri dve uri doživete glasbe - Mnogo Slovencev in turistov, Tržačani pa v barih in ... na barkah

Štirideset let po festivalu Woodstock, kjer je kot 22-letnik stopil v osprede svetovne rock scene, je Carlos Santana ogrel tudi tržaško občinstvo. V torek zvečer je s svojim bendom ob rock, blues, soul glasbi in z latinskoameriškimi ritmi miselno pripeljal navzoče z Velikega trga v druge kraje in obdobja.

Carlos Santana, ki bo v ponedeljek dopolnil 62 let, je eden slavnih kitaristov v zgodovini rocka, zato je bil njegov koncert tržaški glasbeni dogodek leta. Legendarni Mehican je svojo pot kot kitarist samouk začel v nočnih lokalih mesta Tijuana, zatem se je odselil v San Francisco, navduševala pa so ga imena, kot so B. B. King, John Lee Hooker in Muddy Waters. Ustanovil je skupino, ki je prevzela njegovo ime, slava pa je prišla po skoraj naključnem nastopu na hipievskega festivala Woodstock. Sledilo je 40 let ustvarjanja z različnimi stilji, krivulja uspeha je v tem času močno nihala, nazadnje pa se je povzepela kvíšku s ploščo Supernatural (1999). Santana je v svoji karieri prodal 80 milijonov plošč.

Torkov koncert se je nekoliko neobičajno začel celo nekaj minut pred predvidenim urnikom, enaščljanska zasedba se je predstavila z uspešnico Maria Maria. Sledile so pesmi z novih in starih plošč, prvi del je bil nekoliko bolj karibsko usmerjen, toplo poletno noč pa je vžgala pesem Black Magic Woman, ki je uvedla serijo zgodovinskih hitov, kot so Oye como va Tita Puenteja, mistična Soul Sacrifice in afriški Jingo, pa tudi novejši Corazon Espinado. Santana je sredi koncerta pozdravil tržaško publiko in se predstavil kot hipi, »hipiji pa verja-

Carlos Santana med torkovim koncertom
KROMA

memo samo v dve vrednoti, to sta mir in ljubezen. Celotna enačasterica je bila dobro uigrana, od tolkalcev Dennis Chambers, Raula Rekowa in Karla Perazza do razigranega kitarista Tommyja Anthonyja in basista Benneyja Rietvelda, pevcev Tonyja Lindsayja in Andyja Vargasa, trobilcev Billa Ortiza in Jeffa Cressmana ter pianista Chesterja Thompsona. Koncert je trajal dve uri in osem minut brez odmora, kar je glede na starost nekaterih članov zasedbe pomemben podatek.

Veliki trg se je ob tej priložnosti izkazal za očarljivo, ampak nekoliko preveliko prizorišče. Ko koncerti niso brezplačni, je trg težko napolniti, tudi z velikimi spektakli. Ob zgodnjem začetku koncerta je bilo gledalcev malo, iz dolge vrste na Verdijevem trgu pa se je na prizorišče naposled le nagneto nekaj tisoč ljudi. V ograjenem prostoru je bilo opaziti predvsem Furiane, Slovence, Hrvate in turiste, ki so se znašli ob pravem času v pravem mestu. Veliko Tržačanov pa je raje poslušalo koncert iz bližnjih barov, mar-

sikdo je z nabrežja od daleč zjal v veliki ekran za odrom, v morju ob Pomorski postaji pa se je naenkrat pojalo več jadnic in drugih bark. Ležanje na krovu pod zvezdnatim nebom ob poslušanju pesmi Soul Sacrifice je najbrž svojevrstno doživetje ...

Festivala Trieste Loves Jazz pa sploh ni konec. V nedeljo prihaja brazilski tolkalec Duduka da Fonseca, v petek, 24. julija bo čas za nastop še enega »velikan« - Macea Parkerja, medtem pa bo vseskozi zelo živo tudi na Trgu Hortis. (af)

LITERATURA

Pordenone legge 2009

Tudi slovenski avtorji

Vrača se literarni festival Pordenone legge, ki so ga zaradi vse večje priljubljenosti »podaljšali« in bo tako letos trajal kar pet dni. Med 16. in 20. septembrom se bo zvrstilo na desetine italijanskih in tujih avtorjev, ki bodo sodelovali pri okroglih mizah in odgovarjali na vprašanja bralcev. Med temi bo tudi nekaj slovenskih avtorjev, v prvi vrsti pesnik in prevajalec Miha Obit, ki bo ob isti mizi zbral skupino slovenskih in furlanskih pesnikov. »Pobratenje verzov« bodo ustvarili Ivan Dobnik, Maja Vidmar, Lucija Stupica, Mario Benedetti, Antonella Bukovaz in Pierluigi Cappello.

Sicer pa bodo lahko vsi, ki se bodo sredi septembra podali v Pordenon, prisluhnili tudi odmevnim svetovnim imenom. Prijazno mesto bodo obiskali David Lodge, Jostein Gaarder, Amin Maalouf, Ljudmila Ulickaja, Carole Martinez, David Peace. A tudi »domači« Pino Roveredo, Mauro Corona, Carlo Sgorlon, Margaret Mazzantini, Daria Bignardi, Giancarlo Crofiglio, Giorgio Faletti, Beppe Severgnini in res številni drugi.

Tudi letos so prireditelji poskrbeli za vrsto spremnih prireditv. Veliko so jih posvetili najmlajšim bralcem: osnovnošolci bodo lahko s svojo recenzijo sodelovali pri razpisu Caro amico ti scrivo ali se udeležili številnih literarnih delevnic.

Prav vsi pa bodo svoja čustva lahko izlili v SMS-sporočilo in sodelovali pri literarnem natečaju SMSentimenti.

GORICA - Zaključno elektroakustično Snovanje

Kosovelova poezija kot sonodrama

Simone Peraz, doma iz Pordenona, ki zadnja leta živi in deluje na Goriškem kot pianist in pedagog, je navdih dobil ob prebiranju Kosovela

Enajst zanimivih glasbenih dogodkov je od konca marca pa do 3. julija stalo letošnjo četrti izvedbo goriških Snovanj, niz koncertov, s katerimi Slovenski center za glasbeno vzgojo Emil Komel in Arsatelje na različnih prizoriščih ovrednotita ustvarjalnost in potustvarjalnost goriške mladine. Prav poseben dogodek pa sta organizatorja prihranila za zaključek z večerom »Naš pesem«. Naslov ni naključen, saj je na izvirnem »sprehodu« v sodobno glasbeno govorico, ki so ga občinstvu pripravili mladi glasbeniki iz Furlanije Julijske krajine, izstopala skladba »Moja pesem«, ki je v celoti nastala na goriških tleh in je v dejelnem auditoriju in Gorici doživelka krstno izvedbo. Simone Peraz, doma iz Pordenona, ki zadnja leta živi in deluje na Goriškem kot pianist in pedagog, je ob prebiranju pesmi v zbirki Moja pesem Šrečka Kosovela dobil žlahten navdih: »Prebiral sem jih ob svojih samotnih večerih in se že takoj navezal nanje. Turobna, temna atmosfera pesmi mi je bila blizu, pogosto sem tudi sam v podobnih razpoloženjih. Še posebno pa me je prevzela naslovna pesem. Hkrati pa sem v poetiku pesnika Krasa, pesnika, ki izhaja iz svojega prostora, zaslutil tudi neverjetne razsežnosti evropskega duha. Fascinirala me je pesnikova želja po uporabi popolnoma novih izraznih sredstev, njegova revolucionarna gesta rušenja tradicije in vzpostavljanje novih možnosti poetične izpovedi. Tako je dozorela zamisel, da bi na osnovi Kosovelove poezije ustvaril zvčno zgodbo, v kateri bi uporabil poezijo kot akustični material in ga povezal z elementi elektroakustične glasbe. V tem obdobju sem namreč vpisal tudi tečaj elektroakustične kompozicije pri prof. Robertu Girolinu v Pordenonu.«

Peraz se je v snovanju kompozicijskega prvenca osredotočil na tri Kosovelove pesmi in jih povezel v sonodramo - delo, ki s pomočjo novih tehnologij in obdelavo zvoka ustvarja dramatično zgodbo. Noviteta Moja pesem je tako postala nekakšna meditacija, pretok stanj, ki od začetne slutnje smrti (v pesmi Predsmrtnica) iščejo svoj izhod. Skladbo uvedeta recitorja, ki hrati interpretira pesem v originalu in v italijanskem prevedu (Jolke Milič) in tako dovolj domiselnovzpostavljava simbolično prisotnost evropskega duha Kosovelove poetike. Vokali dveh različnih jezikov namreč ustvarijo prav poseben zvočni efekt, ki ga tehtno dopolnjujejo globo-

S tem svojstvenim koncertom se je zaključil letošnji niz

ki, temni toni klavirja in udarci po strunah v basovskih registrih. Začetno temačno vzdušje se prelije v hipnotično atmosfero pesmi Moja pesem in se nato vehemntno zaključi s krikom »Moja pesem je eksplozija ...«. Tretja zvočna scena je nekakšna resignacija z verzi »Ne, jaz nočem še umreti!« in predstavlja (tako pesnikov kot Perazov) izhod iz samote. S tako organiziranim gradivom je Peraz želel doseči »...omejeno, reducirano poslušanje, ker tisti, ki skladbo posluša morebiti niti ne prepozna izvornega, originalnega gradiva«. Simone Peraz (režija zvoka), Carlo Corazza (klavir) in recitorja Nikolaj Pintar in Federico Rossignoli so tako oblikovali še eno dovolj zanimivo in izvirno viđenje, občutenje in doživanje Kosovelove poezije, čeprav je delo na trenutke vendar premalo strnjeno in intenzivno in kot tako odraž začetnih, študijskih raziskovalnih vzgibov avtorja. Je to le prvi vtis ob poslušanju hvalevrednega in zagotovo tudi zelo poglobljenega snovanja mladega ustvarjalca? Mogoče. Dejstvo pa je, da je Perazov kompozicijski prvenec zaigral precej nehvaležno poslanstvo

med sicer že mnogo bolj preverjenimi skladbami, v katerih se združujejo tradicionalni inštrumenti in elektronski izvori zvoka in jim danes že težko nadenemo označeno sodobne glasbe, saj so svoje pomembno mesto odigrale že pred več kot petdesetimi leti z veliki mojstri kot so bili Stockhausen, Berio in Kagel.

Variazioni op. 27 A. Weberna, Mortuos Plango, Vivous Voco Jonathana Harveyja, Pino nets Denisa Smalleyja in dve novejši deli (Piega di palpebra, Piega del cielo) Roberto Girolina so nam vsekakor ponudile osvobajajoč občutek sprejemanja glasbe, a hkrati tudi prebjuale (in utrjevale) spoznanje o vrednotah in lepoti manj sodobne glasbe, tiste, v kateri prav akustični inštrumenti vzpostavijo mnogo bolj živ in pristen odnos (dotik) s poslušalcem. A to je Naša pesem sedanjosti in njeni gorisko različico so predano, zavzeto, korektno in predvsem kreativno oblikovali trije protagonisti: Simone Peraz (kot skladatelj in pianist), pianist Carlo Corazza in Roberto Girolin.

Tatjana Gregorić

LJUBLJANA

Boris Pahor: pet knjig ob njegovi 96-letnici

Pisatelj Boris Pahor, ki v zadnjih letih z vse večjo mednarodno prepoznavnostjo doživlja svojo drugo literarno pomlad, bo 26. avgusta praznoval 96 let. Na ta dan bosta Mladinska knjiga in Cankarjeva založba izdali pet knjig Pahorjevega izbranega dela. Večno polemični Pahor je s številnimi medijskimi nastopi predvsem Italijanom razkril nekatere zgodovinske dejstva o fašizmu, ki jih je Italija pometla pod preprogo. Pahor je kritičen tudi do slovenske zunanje politike, a v prvi vrsti je še vedno literat; doslej je napisal kar 30 knjig, med najbolj odmevne pa še vedno sodi Nekropola, v katere je opisal svojo medvojno taboriščno izkušnjo.

Obetajo se prevodi Pahorjevih del v nemščino, na mednarodnem literarnem festivalu Vilenica pa bodo predstavili angleški prevod romana Spopad s pomladjo. Vse to še ne pomeni, da se mu ne bo poklonilo tudi slovensko založništvo. Urednik pri Cankarjevi založbi Zdravko Duša je ob projektu izbranih del zapisal: »Pet izbranih knjig iz pisateljevega opusa zarisuje lok zgodbe, ki povzema prvo polovico krvavega evropskega dvajsetega stoletja med Trstom, nemškimi taborišči in povojskim Parizom. Od Grmade v pristanu do Spopada s pomladjo se srečujemo z liki, ki jih je zgodovina oblikovala in dobesedno žgal. A ob tem Pahorjevo delo presveti tudi bolj mila svetloba: mediteranska luč njemu ljubljenega Trsta.« Predstavitev knjig in pogovor s slavljenjem bo v Cankarjevem domu prav na Pahorjev rojstni dan, 26. avgusta. (STA)

IRAN - Iz Teherana je bilo namenjeno v armensko prestolnico Erevan

V letalski nesreči umrlo vseh 168 ljudi na krovu

Vzroki nesreče niso znani, po nekaterih virih naj bi zagorel motor

TEHERAN - Vodja centra za upravljanje v primeru nesreč na iranskem ministru za zdravje Reza Montazer Horasan je za iransko državno televizijo potrdil, da je bilo v včerajšnjem strmoglavljenju letala tupoljev na severozahodu Irana ubitih vseh 168 ljudi na krovu.

Da preživelih v nesreči skorajda zagotovo ni bilo, so sicer že pred tem poročali iranski mediji, saj je bilo letalo iranskega prevoznika Caspian Airlines, ki je bilo na poti iz Teherana v Erevan, ko je nedaleč od mesta Kazvin strmoglavilo, po navedbah očividev in predstavnikov lokalnih oblasti popolnoma uničeno, poleg tega pa je zagorelo.

Po navedbah očividev je letalo ne nadoma padlo z neba na polje in pri tem eksplodiralo, kar dokazuje tudi velik krater, ki je nastal na prizorišču nesreče. Nekateri očividevi naj bi sicer trdili, da je letalo gorelo že v zraku, nekateri pa, da je pred strmoglavljenjem nekaj časa krožilo v zraku, kot da išče primerno mesto za pristanek.

Armenška televizija je medtem brez sklicevanja na kakršnekoli vire poročala, da je letalo strmoglavilo zaradi požara na motorju, medtem ko iranski uradni viri o vzroku nesreče zaenkrat še ne govorijo. V zadnjem pogovoru s kontrolorji letenja naj bi sicer pilot z ničemer ne nakazal, da je zasledil kakšne tehnične napake ali druge težave. Črno skrinjico z letala reševalci trenutno še isčejo.

Na krovu letala je bilo po navedbah predstavnika armenske organizacije civilnega letalstva Arsena Pogosjana 153 potnikov in 15 članov posadke. Med 153 potniki je bilo 147 iranskih državljanov, od tega 31 armenskega porekla. Stirje potniki so bili Armenci, dva pa Gruzinci. Poleg tega so bili med potniki člani iranske mladiške reprezentance v judu, ki so bili na poti na trening v Armenijo.

Iranski predsednik Mahmud Ahmadi nezdād je že objavil izjavo, v kateri izreka sožalje ob številnih smrtnih žrtvah in poziva k čim hitrejši preiskavi o vzroku nesreče.

Na tragično nesrečo se je odzvala tudi EU. Švedsko predsedstvo unije je izrazilo globoko sožalje družinam in prijateljem ubitih v nesreči, visoki zunanjepolitični predstavnik EU Javier Solana pa se je izraze sožalja namenil tudi iranski vladni. Sožalje Irancem je na novinarski konferenci ob robu ustanovnega zasedanja Evropskega parlamenta v Strasbourg izrazil tudi predsednik Evropske komisije Jose Manuel Barroso. (STA)

Razbitina letala vrste tupolev TU-154, ki je strmoglavilo 16 minut po vzletu

ANSA

EU - Poslanci podprli švedski program

Švedska prevzela predsedovanje od Češke

STRASBOURG - Evropski poslanci so včeraj večinoma izrazili podporo prednostnim nalogom, ki si jih je za predsedovanje Svetu EU v drugi polovici leta zadala Švedska. Večina sodelujočih v razpravi ob predstavitvi švedskega predsedovanja je povedala, da švedsko predstavstvo še posebej spodbuja v boju proti podnebnim spremembam in pri ustvarjanju delovnih mest.

Švedski premier Fredrik Reinfeldt je ob predstavitvi programa predsedovanja poudaril, da se mora EU soočiti s številnimi in različnimi izviri. Na kratki rok mora zagotoviti gladek prehod na Lizbonsko pogodbo, še naprej se bo morala ukvarjati s svetovno gospodarsko in finančno krizo, na dolgi rok pa je največji izvir vedno globlja globalna podnebna kriza.

"Izzivov je veliko in pričakovati moramo nepričakovano," je še dejal švedski premier in dodal, da jim bo Evropa kos, če se jih bo lotila skupaj. "Na-

redimo to z vizijo in močjo. S pobudami in pogumom. Evropa to potrebuje. Evropski državljanji to potrebujejo," je bil odločen Reinfeldt.

"To niso normalni časi in to ne bo običajno predsedstvo," je poudaril predsednik Evropske komisije Jose Manuel Barroso. Kot je pojasnil, Švedska čakata dva pomembna izviri: boj proti gospodarski in finančni krizi in dogovor glede boja proti podnebnim spremembam. "Uspeli bomo, če bomo spoštovali tisto, česar nas je naučila zgodovina v zadnjega pol stoletja: da morajo vsi deli sodelovati," je prepričan.

Evropski poslanci pa so včeraj v razpravi o dosežkih češkega predsedovanja EU izrekli tako pohvale kot kritike na račun češkega predsedstva. Med uspehi Češke je bilo pogosto omenjeno, da je češko predstavstvo v času gospodarske krize ubranilo Evropo pred protekcionizmom, tarča kritik pa sta bili nestabilnost vlade in počasno ukrepanje v plinski krizi. (STA)

Vrh sicer poteka pod gesлом Mednarodna solidarnost za mir in razvoj, vodenje Gibanja neuvrščenih pa je iz rok Kube za prihodnje tri leta prevzel Egipat. Po besedah Castro je čast vodenje predati Egipatu, enemu od ustanovnih članic gibanja.

Na vrhu prevladujejo tudi druge

teme. Srečanja se med drugim udeležuje libijski voditelj Moamer Gadafi, ki se je zavzel za ustanovitev varnostnega sveta Gibanja neuvrščenih. Ta bi bil po njegovih besedah proti Varostnemu svetu Združenih narodov. Slenji po mnenju Gadafija nima nobenih moči nad najmočnejšimi državami v svetu. "Varostni svet Združenih narodov je namenjen samo stalnim članicam. Mednarodni denarni sklad (IMF) se imenuje mednarodni, pa ni, ker služi samo določeni skupini," je bil kritičen Gadafi, navaja AFP.

Udeleženci so spregovorili tudi o izraelsko-palestinskom konfliktu.

Castro je potrdil podporo Gibanja neuvrščenih palestinskemu narodu in vsem "zasedenim arabskim državam".

Po njegovih besedah ta vprašanja ostajajo na vrhu naloga gibanja.

"Gibanje ni oklevalo pri odsodbi izraelskih napadov in zločinov. Še na-

prej si bo prizadevalo za pravice palestinskega naroda," je poudaril kubanski predsednik.

Palestinsko gibanje Hamas je medtem svetovne voditelje, ki so se zbrali na 15. vrhu Gibanja neuvrščenih,

včeraj pozvalo, naj sprejmejo vse potrebne ukrepe za končanje blokade območja Gaze, poroča nemška tiskovna agencija dpa.

Izrael in Egipt sta namreč uvelia stroge omejitve za pretok blaga in ljudi na in z območja Gaze, potem ko je Hamas pred dvema letoma prevzel nadzor nad tem palestinskim območjem.

Gibanje neuvrščenih je nastalo leta 1955 med hladno vojno. Danes povzame 53 afriških držav, 38 članic je iz Azije, 26 iz Latinske Amerike in Karibov ter Belorusija kot edina iz Evrope. Kot poroča AFP, ima 16 držav in devet organizacij status opazovalke.

Že pred uradnim začetkom vrhunskega sestanka sta se v torek v Šarm el Šejku sestala vodje indijske in pakistanske diplomacije, Šiv Šankar Menon in Salim Bašir. Temu srečanju bodo ob robu vrha Gibanja neuvrščenih sledili še pogovori med indijskim premierom Manmohanom Singhom in njegovim pakistanskim kolegom Jusufom Razo Gilanijem.

Odnosi med sosedama so še posebej napeti po terorističnih napadih v Bombaju (Mumbaju), v katerih je novembra lani umrlo 174 ljudi, odgovornost za katere pa je New Delhi pripisal pakistanskim skrajnežem. (STA)

INGUŠETIJA - Delala je za vodilno nevladno organizacijo za človekove pravice Memorial

Rusko borko za človekove pravice Natalijo Estemirovo po ugrabitvi našli mrtvo

MOSKVA - Eno vidnih ruskih bork za človekove pravice Natalijo Estemirovo so včeraj našli mrtvo v Ingūsetiji, le nekaj ur po tem, ko so jo ugrabili na njenem domu v Čečeniji. Estemirova je delala za vodilno rusko nevladno organizacijo za človekove pravice Memorial. Umor so že obsodili ruski predsednik Dmitrij Medvedev, Svet Evrope in EU.

Njeno truplo, na katerem so bili znaki nasilja, so okoli 17. ure po lokalnem času našli ob cesti blizu mesta Nazran v Ingūsetiji, ki meji na Čečenijo. Po prvih podatkih naj bi bila ustreljena z dvema streloma v glavo. Ruska agencija Interfax je navedla, da so identitetu potrdili osebni dokumenti, ki so jih našli pri truplu.

Skupina Memorial je pred tem sporočila, da je bila Estemirova včeraj okoli 8.30 v čečenski prestolnici Grozni "na silo odpeljana iz njene hiše v avtomobilu in da je kričala, da je ugrabljen". Ugrabili naj bi jo širje moški. Estemirova naj bi včeraj načrtovala vrsto srečanj, vključno s predstavniki čečenskega notranjega ministrstva, a je na nobenem od srečanj ni bilo.

Tiskovna agencija AP pa je navedla, da

NATALIJA ESTEMIROVA

je do umora prišlo le nekaj ur po tem, ko je več nevladnih organizacij za človekove pravice na novinarski konferenci v Moskvi predstavilo poročilo, v katerem so ocenile, da bi morali ruskemu premiju Vladimirju Putinu in drugim visokim ruskim predstavnikom soditi na mednarodnem sodišču zaradi zločinov, storjenih med dvema vojnima v Čečeniji v zadnjih 15 letih.

Ni pa jasno, ali je njen umor povezan s tem poročilom, navaja AP, ki dodaja, da so mnogi to aktivistko v štiridesetih letih opisali kot neustrašno. Estemirova je bila namreč ena vodilnih aktivistk Memoriala na Severu

Kavkaza, ki je od leta 1999 preučevala ugrabitve, umore in druge kršitve človekovih pravic v Čečeniji. Tatjana Lokšina iz Human Rights Watcha je za AP dejala, da je beležila najbolj grozovite kršitve, množične poboje in da je bila ključen kontakt za tuje novinarje in mednarodne organizacije. Leta 2007 je za svoje delo kot prva prejela nagrado Ane Politkovske, ki jo za delo na področju človekovih pravic med konflikti podeljujejo Nobelove nagrade za mir. Med drugim je prejela tudi nagrade švedskega in Evropskega parlamenta.

Memorial, ki je leta 2004 prejela alternativno Nobelovo nagrado, je ob tem še sporočil, da so nezadovoljstvo z njenim delom mnogokrat izrazile čečenske oblasti, ni pa nakanal, kdo bi lahko stal za njen ugrabitvo. Več ruskih borcev za človekove pravice, ki so delali z njo, je bilo v minulih letih umorjenih. Med njimi sta bila po poročanju AP tudi raziskovalna novinarka Politkovska, ki je bila ubita pred svojim stanovanjem v Moskvi leta 2006, in priznani ruski odvetnik Stanislav Markelov, ki je bil ubit januarja letos v Moskvi, in ki je bil med drugim odvetnik Politkovske.

Umor so že obsodili ruski predsednik Dmitrij Medvedev, Svet Evrope in EU. Medvedev je izrazil ogroženost zaradi umora, ki je bil "očitno" povezan z njenim udejstvovanjem na področju človekovih pravic in je odredil preiskavo, so sporočili iz njegovega kabineta. Medvedev je tudi izrazil sožalje njenim svojcem in prijateljem.

Komisar Svetu Evrope za človekove pravice Thomas Hammarberg je v sporočilu za javnost obsodil krut umor kot "grozljiv in strahopeten zločin in napad na načela temeljnih človekovih pravic". Ob tem je zahteval odločen in učinkovit odgovor. Generalni sekretar Sveta Evrope Terry Davis pa se je vprašal, "koliko Natalij Estemirovih in An Politkovskih bo moralno še biti ubitih, da bodo ruske oblasti zaščitile ljudi, ki se borijo za človekove pravice ruskih državljanov", so sporočili iz SE. "Obsojamo to brutalno dejanje in oblasti pozivamo, naj poskušajo ugotoviti, kdo je odgovoren, in sprejmejo potrebne ukrepe," pa je dejal švedski zunanjí minister Carl Bildt, katerega država trenutno predseduje EU. (STA)

ŠPANIJA

Plameni uničili 1500 hektarov gozda

ALMERIA - Prvi večji gozdni požar v Španiji letos je na jugu države uničil več kot 1500 hektarov gozdnih površin. Poleg tega je moralno svoje domove v pokrajini Almeria zapustiti okoli 500 ljudi. Požar se je ob pomoči vetra in visokih temperatur v torek hitro šril in ga silcem ga še ni uspeloomejiti.

Požar je iz še nepojasnjene vzrokov izbruhnil v bližini priljubljenega letovišča Mojacar. Veliko hiš so izpraznili iz previdnostnih ukrepov, ogrožene prebivalce pa so namestili v športni dvorani v mestu Mojacar, ki steje okoli 6500 prebivalcev, in v muzeju v bližnjem mestu Turre. Gasilci, ki jim pri gašenju pomagajo letala in helikopteri, se še vedno borijo s plameni, k širjenju katerih sta veliko pripomogla veter, ki piha s hitrostjo 30 kilometrov na uro, in vročina, ki se je povzpela do 40 stopin Celzija.

Gre za prvi velik požar to letje v Španiji, kjer so po studiji, ki jo je v torek objavila mednarodna okoljevarstvena organizacija WWF, najbolj ogrožene štiri regije: Kanarski otoki, Galicija, Kastilja-La Mancha ter Kastilja in Leon. (STA)

TRŽIČ - Rafal tatvin ob cesti za v Gradež in v središču mesta

Z nožem za lubenice skozi zid v igralni salon

Tatovi izpraznili tudi blagajni barov Dado in Bertocco - Pred dnevi obiskali dve stanovanji

Odprtina v steni iz gips plošč, skozi katero so vломili iz trgovine s sadjem v igralni salon (levo); poškodovani igralni avtomati

ALTRAN

Tatovi so v noč med torkom in včerajnjim dnem obiskali trgovino, igralni salon in dva barja v Tržiču. Povsoj so izpraznili blagajne in pustili za sabo veliko gmotno škodo, saj so poskodovali več igralnih avtomatov in iz njih pobrali denar.

Ob cesti za v Gradež so svoj tatinski po-hod začeli v trgovini »La melia«. V njeno notranjost so po vsej verjetnosti vstopili okrog 22. ure, ko v skladisce dostavljajo sadje. Tatovi so se skrili v halo, počakali, da odidejo vsi zapo-

sleni in nato pobrali torbo z nekaj deset evrov kovancev, saj so bile blagajne trgovine prazne. Tatovi so se nato odpravili do zidu, ki trgovino ločuje od sosednjega igralnega salona. S krampom in kladivom so se uspešno lotili betona, potem pa so opazili, da je bila stranska stena prekrita z gips ploščami. Z velikim nožem za lubenice so bresc večjih težav izrezali luknjo v zidu iz gips plošč in zatem so iz trgovine vlamili v notranjost igralnega salona. Tu so se takoj lotili blagajne in iz nje s silo po-

brali 1.500 evrov, zatem pa so izpraznili še igralne avtomate. Plen še ni bil dokončno ocejan, vendar zgleda, da skupaj s škodo na avtomatih, blagajni in zidu presegajo deset tisoč evrov. Tatvino je policiji prijavila lastnica lokala, ki je odprt komaj štiri mesece. Policisti so med pregledom salona našli prstne odtiske dveh oseb.

Isto noč so tatovi obiskali še bar Dado v ulici Monti in Bertocco v ulici San Polo, kjer so ravno tako ukradli denar iz blagajn in s si-

lo odprli igralne avtomate. V prejšnjih dneh so nepridipravi obiskali dve stanovanji bloka Magenta v ulici Aris. Medtem ko sta se dopoldne lastnica stanovanj in njena snaha mudili po nakupih, so tatovi vlamili v notranjost skozi priprto okno. Ukradli so zlatnino in denar, vsega skupaj za nekaj sto evrov. Nepridipravi so pred dnevi obiskali tudi bar Soleluna, ki se nahaja v bližini Kinemaxa. Ukradli so mizico in podstavek senčnika, z nožem so poškodovali kovinsko steno in premetali nekaj stolic.

NOVA GORICA - Med obiskom trgovine

Starša pustila dojenčka v razgretem avtomobilu

Po torkovem posredovanju policistov v Dornberku, ko je mama brez nadzora sredi noči pustila samo petletno deklico - po zadnjih podatkih naj bi bila ženska uživalka pre-povedanih drog - na Goriškem odmeva nov brezvestni primer slabega ravnjanja z otrokom. Tokrat gre za še ne enomesečnega dojenčka, ki sta ga starša sredi največje priupeke, v torek okoli 13. ure, pustila zaklenjenega v avtomobilu, na parkirnem prostoru trgovine Merkur v Kromberku.

Otroka je v avtomobilu opazila domačinka in o tem obvestila zapo-slene v trgovskem centru. Eden od njih je nemudoma posredoval, na silo potisnil steklo okna navzdol in iz razgreta avtomobila dojenčka odnesel v senco. Ob takojšnjem prihodu novogoriške nujne medicinske pomoči je dejurna zdravnica ugota-vila, da je otrok že preget. Dojenčku so nudili ustrezno prvo pomoč, nato pa ga odpeljali na pregled v šem-petrsko splošno bolnišnico, kjer je ostal na opazovanju. Po dosedanjih ugotovitvah zdravnika v šempetski bolnišnici otrok ni utrpel telesnih po-skodb.

Kot so za zdaj ugotovili novo-goriški policisti, sta med obiskom trgovine dojenčka pustila v avtomobilu s priprtim oknom njegova starša, in sicer 38-letni oče in 35-letna mati iz okolice Tolmina. O tem so policiisti že obvestili tudi preiskovalne-ga sodnika in pristojno novogoriško okrožno državno tožilstvo, nadalju-jejo pa z zbiranjem obvestil zaradi su-ma storitve kaznivega dejanja zane-marjanja otroka in surovega ravnjanja, so še sporočili s policijske uprave No-va Gorica. (tb)

DORNBERK

Petletna deklica na varnem pri očetu

Proti materi sprožena kazenska ovadba

Petletna deklica, ki so jo policisti v torek v zgodnjih ju-tranjih urah našli pred stanovanjskim blokom v Dornberku brez nadzora staršev, je sedaj na varnem. Tako je včeraj zagotovila direktorica centra za socialno delo Nova Gorica Ivanka Drnovšček. Deklica je živila z mamo, vendar je po dogovoru socialne službe s staršema, ki živila ločeno, sedaj pri očetu. Kot je pojasnila direktorica, se je center za socialno delo odzval tako, ko jih je policija v interventnih urah obvestila, da so našli petletno deklico brez nadzora staršev. Po njenih besedah je stro-kovna delavka s policijske postaje poklicala deklincina očeta, po pogovoru z obema staršema ter v skladu s skupno presojo pa je bila deklica vrnjena materi, pri kateri je prenočila. Mati jo je zjutraj odpeljala tudi v vrtec, od tam pa je deklica odšla v var-stvo k očetu, kjer bo do nadaljnega, je pojasnila Drnovščkova in dodala, da je bila takšna rešitev otroku najbolj prijazna.

Center za socialno delo se po njenih navedbah odzove tako, ko dobijo informacijo, da je otrok ogrožen, vendar »najprej poskušamo rešiti zadevo na otroku prijaznejši način. V času in-terventne službe pa tudi ni veliko možnosti za poglobljeno stro-kovno presojo, ampak se je treba odločiti takoj.« Strokovna de-lavka ima tako po besedah direktorice v takih primerih le dve možnosti, vendar mora imeti več pooblastil, da otroka name-sti kam drugam kot staršem. V tistem trenutku pa jih ne more imeti, je pojasnila. Obenem je zagotovila, da dejanje deklincine matere ne bo zanemarjeno, temveč bodo na centru za so-cialno delo in v drugih pristojnih institucijah zadevo naprej obravnavali. Sledili bodo različni postopki in ukrepi, med dru-gim glede skrbništva oziroma ugotavljanja primernosti za skrbništvu. »Zapustitev otroka je zanemarjanje, saj se otroka brez oskrbe ne sme zapustiti,« je poudarila Drnovščkova in obenem po-jasnila, da je bila proti materi deklice sprožena kazenska ovadba. Glede navedb nekaterih medijev, da je otrokova mati od-visnica od prepovedanih drog, pa po besedah direktorice cen-tra ne more dajati izjav. (sta)

VIPAVA - Zaradi vlage žetev kasni

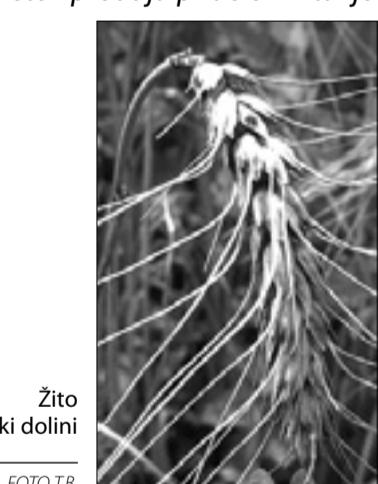
Slaba letina

Pšenica bo večinoma primerna le za krmo - Veliko kmetov prodaja pridelek v Italijo

»Kakovost pšenice bo letos slabša kot ponavadi in bo večinoma namenjena krmilj živine,« opozorja pred-sednik Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije Ciril Smrkolj. Vreme jo je namreč zagodilo do te mere, da bo do kmetje, predvsem na vzhodu Slovenije, ob 20 do 60 odstotkov načrtovanega prihodka. A nič bolje se ne piše tudi kmetom na Primorskem.

»Letos jo je narava zagodila s sušo maja in tudi v juniju, zdaj pa z močjo. Kljub temu, da žanjam vsaj te-den dni pred ostalo Slovenijo, bi morala biti žitna polja že pospravljena, pšenica v kaščah in silosih. Žal pa se na Vipavskem pospešeno žanje šele danes,« je včeraj po-vadel direktor kmetijske zadruge Vipava Branko Tomažič. »Kvaliteto bo zelo slaba, veliko pšenice je poleglo, obilno deževje pa je že botrovalo boleznim. Vse kaže, da bo letošnja pšenica s slabo beljakovinsko vsebnostjo še slabša kot pšenica za krmo. To je velika škoda za vipsavskega kmeta,« je prepričan Tomažič, ki je s črnogledostjo šel se dlje: »Bojimo se celo, da bodo letos kmetje lahko pokrili le stroške za kombajn in morda še za gnajila, vse ostalo pa bo velik minus v pridelavi pšenice.«

Tomažičeve napovedi o slabiji letini potrjuje tudi Anka Poženel, svetovalka na Kmetijsko gozdarskem za-vodu Nova Gorica, ki pravi, da se bo to, da je ječmen na poljih na žetev čakal mesec dni, pšenica pa od dva do tri tedne, še kako poznalo pri kakovosti semen. Prve analize bodo znane takoj, ko bodo kmetje oddali prva žita, »a že zdaj kaže na zelo nizek pridelek in slabšo kvalitetoto,« pravi Poženelova. »Po prvih ocenah so kmetje, kar se ječmena tiče, poželi 3 tone in pol na hektar, tudi pri pšenici ni kaj bolje, s 4,2 tonami na hektar.« Gre torej za četrtnino manjši pridelek od običajnega. »Pričakovali smo povprečno letino, zdaj pa kaže na velik upad in s tem izgubo, da o kakovosti ne izgubljamo besed. Če žito zrelo stoji v dežju, se odstotek beljakovin niža, kvaliteta pada, že na oku pa na klasju opazimo tudi glivčne bole-zni, teh je veliko več kot običajno,« dodaja. Vse to bo dra-stično vplivalo na odkup pšenice in na višino odkupne cene. »Po naših predvidevanjih naj bi Mlinotest od vipsavskih kmetov odkupil 600 ton pšenice, a ne vemo, če je bomo uspeli požeti vsaj 100, 200 ton. Tista, ki je bila požeta v preteklih dneh, ni primerena za oddajo, saj ima preveliko vsebnost vlage. Kmetom je zelo težko dopro-vedati, da več kot 14-odstotna vlaga v zrnju v kašči de-

Žito
v Vipavski dolini

FOTO T.B.

la težave, plesni in se pregrevata. In ker Mlinotest v zadnjih desetih letih pšenice ne suši več, ker nima sušilne-ga stroja, jemlje le žito z manj kot 14 odstotki vlage,« po-jasnuje Tomažič, ki poudarja, da bo letošnja odkupna cena znana po oddaji žit. »Dobrega ne kaže, saj bo pše-nica cenjena kot krmna, to pomeni 120 evrov za tono ali manj. Po tej ekonomiki kmetje najbrž ne bodo raz-mišljali o ponovni setvi. Denarja za jesensko setev ne bo,« je pesimističen direktor vipsavske zadruge. Veliko kmet-tov, predvsem tistih iz spodnjega dela Vipavske doline, žita prva v Italiji, saj pravijo, da tam plačajo takoj ob prevzemu in glede prevzemnih zahtev »ne komplikira-jo.« Tomažič pravi, da je bila lani odkupna cena v Italiji nižja kot v Sloveniji in da ne razume, zakaj kmetje me-nijo, da je oddaja preko zadruge ali v domačo predelovalno industrijo slabša izbira. »Mislim, da se preuranje-jo odločajo za to, da žito in tudi druge pridelke proda-jo čez mejo,« zaključuje Tomažič. (tb)

Drevi se sestaja glavni svet KZ

Na sedežu v KB Centru na korzu Verdi v Gorici se bo drevi ob 20.30 sestal glavni svet Kmečke zveze. Na dnevnem redu so sporocila predsednika, ocena dežel-nega plana za podeželski razvoj in organizacijska vpra-šanja.

ŠOLSTVO - Didaktično ravnateljstvo v ulici Brolo zapušča svoj dolgoletni sedež

Začenja se selitev v stavbo v ulici Grabizio

S prvim septembrom bo uradno ustanovljena Večstopenjska šola s slovenskim učnim jezikom v Gorici

Na osnovni šoli Župančič so se včeraj pripravljali na selitev ravnateljstva v ulici Grabizio

BUMBACA

Slovensko didaktično ravnateljstvo zapušča ulico Brolo. Danes naj bi se namreč začela selitev sedeža goriškega ravnateljstva slovenskih vrtcev in osnovnih šol iz stavbe osnovne šole Oton Župančič v poslopje, kjer domuje nižja srednja šola Ivan Trinko, ki bo septembra postalo sedež Večstopenjske šole s slovenskim učnim jezikom v Gorici.

»Naše pomožno osebje je v teh dneh že pakiralo dokumente, potrebsnine, računalnike, skratka vse, kar bomo iz tajništva v ulici Brolo prenesli v ulico Grabizio. Jutri (danes, op. ur.) naj bi podjetje, ki mu je občina zaupala selitev, začelo z delom. V nov sedež bomo prenesli tudi omare, blagajno in vso ostalo opremo. V največ dveh dneh bo uprava z družbo Telecom poskrbela tudi za prenos telefonske linije in internetne povezave,« je povedala ravnateljica Elizabeta Kovic in pojasnila, da goriško didaktično ravnateljstvo zaradi selitve do torka, 21. julija, ne more zagotavljati normalnega delovanja.

Do septembra bosta vsekakor ravnateljstvo nižje srednje šole Trinko ter goriško ravnateljstvo slovenskih osnovnih šol in vrtcev delovali ločeno, čeprav pod isto streho. »S prvim septembrom bomo pa uradno združeni v Večstopenjsko šolo s slovenskim učnim jezikom v Gorici.

Ministrstvo za šolstvo bo takrat združilo ves arhiv in anagrafski material v eno samo datoteko in nas bo obravnavalo kot en sam subjekt.«

Goriška večstopenjska šola bo v prihodnjem letu v vrtcih, osnovnih šolah in nižji srednji šoli štela čez 700 otrok. Vse osnovne šole in nižja srednja šola bodo vsekakor tudi po združitvi v novo ustanovo ohranile svoje ime. Novost bo imenovanje podravnatelja, ki bo izbran med učitelji ali profesorji in ki bo vlogi vikarija posvečal polovico delovnega urnika. »Do imenovanja bo prišlo septembra; bolj možno je, da bo podravnatelj izbran med osnovnošolskimi učitelji,« je napovedala Kovičevá.

Cemu pa bodo namenjeni prostori v poslopju v ulici Brolo, kjer sta doslej delovali tajništvo in ravnateljstvo? »O tem se bom pogovorila s tehničnimi uradami goriške občine. Z geometriji bi se namreč morali srečati na račun ureditve pritlične hale šole Župančič, ki čaka na gradbeni posel, priložnost pa bom izrabila tudi za predstavitev naših prošenj v zvezi z izpraznjenimi prostori ravnateljstva v prvem nadstropju. Le-te želimo izkoristiti za ureditev laboratorija ali dodatne učilnice. Verjetno bo treba porušiti kako steno,« je zaključila ravnateljica.

Aleksija Ambrosi

GORICA - Danes
Cafè chantant
v palači
Della Torre

MARZIA
POSTOGNA

Na sedežu Fundacije Goriške hranilnice v palači Della Torre v Gorici se bo danes sklenil niz štirih glasbenih dogodkov z naslovom »Le note dell'arte«. Ob 18.30 bo z pevskim nastopom v stilu francoškega Cafè chantant nastopila igralka Marzia Postogna, ki jo bo spremljal kitarist Eduardo Contizanetti. Postogneva bo zapela pesmi Edith Piaf, Kurta Weila in Bertolda Brechta, ki jih je skupaj s kitaristom Contizanettijem aranžirala nalašč za današnji nastop. Vstop bo prost. Niz štirih glasbenih srečanj so priredili, da bi popestrili razstavo »Quegli anni cinquanta«, ki je trenutno na ogled v palači Della Torre; razstavljeni so dela, ki so jih naslikali Luigi Spazzapan, Afro, Giuseppe Santomaso, Emilio Vedova, Felice Casorati, Antonio Donghi, Carlo Sbisà, Mino Maccari, Marcello Mascherini, Enrico Prampolini in drugi umetniki. V soboto, 19. julija, ob 17. uri in v nedeljo, 20. julija, ob 11. in ob 17. uri bodo potekali vodenii ogledi razstave. Informacije so na voljo na spletni strani www.fondazionecarigo.it in na telefonski številki 0481-537111. Razstava »Quegli anni cinquanta«, ki so jo pripravili Giuliano Bon, Elisa Plesnicar in Elena Vidoz v sodelovanju z ustanovo Comunicarte, bo na ogled do 2. avgusta. Razstavljeni platni prihajojo iz zbirke Gigetti, iz muzeja Revoletta in iz zbirke Tržaške univerze.

GORICA - Nagrajevanje v okviru pobude 6*60 – Visioni a tutto campo

V slogi je filmska moč

Prvo mesto osvojil film *Bagno con vasca* - Na tretjem mestu slovenski film *Vmesna postaja* - 25. julija bodo podelili nagrado občinstva

Alessia Follador, producentka in pomočnica režiserja filma *Bagno con vasca*, je prejela od direktorice festivala Kino Otok - Isola Cinema Lorena Pavlič nagrado Palazzo del Cinema - Hiša Filma za najboljši film v okviru tretje izvedbe maratona kratkih filmov 6*60 - Visioni a tutto campo. Maraton, ki sta ga organizirala študentsko združenje MakinGO univerzitetne smeri Dams in laboratorij Crea Univerze v Vidmu, se je v torki slovesno zaključil v goriškem Kinemaxu. Pred polno dvorano je potekala podelitev nagrad, med katero je bil potrenj pregovor, da je v slogi moč: ekipi, ki sta lani zasedli tretje mesto s filmom *See through* (v režiji Alessie Follador) in drugo mesto s filmom *Carne in scatola*. Nevia De Conti sta se letos združili in osvojili prvo mesto.

Komisija, ki so jo sestavljali poleg Lorene Pavlič še goriška igralka Anita Kravos, duet komikov Papu (Andrea Appi in Ramiro Besa), režiser in scenarist televizijske serije Boris Luca Vendruscolo, režiser Giorgio Scorzì in bivša maratonca Matteo in Riccardo Sabbadini (drugo mesto in nagrada občinstva leta 2007 s kratkim filmom Bruno), je tako nagradila črno komedijo, ki izstopa zradi zavestne in večje režije ter sanjskega in pravljičnega pridiha. Glavno vlogo imata mož

in žena, ki odkrijeta in izkoristita posebne lastnosti čarobnega vodnega izvira. Drugovrščeni film je *Fame*, ki ga je režiral Rita Andreotti iz Ferrare. Tudi v tem filmu nastopa mlad par, ki se znajde v krizi zaradi želje dekleta, da bi zaslovela. V kratkem filmu sta se posebej izkazala igralca. Na tretjem mestu se je uvrstil kratki film *Vmesna postaja* v režiji Gregorja Rupreta. Nadrealistična komedija o poskušu samomora, nedoločena atmosfera in »nonsense« nastopanje so zmagovalne karte prvega slovenskega filma, ki se je v zgodovini maratona uvrstil med nagrajence. Nazadnje naj omenimo še posebni priznanji, ki sta ju podelila organizatorja. Priznanje sta prejela film *Hang on a present* zaradi montaže in tehnične izvedbe in Marco Cavallo zaradi izvirne stilistične oblike.

Čeprav so torkov večer in nagrade že

mimo, se maraton 6*60 še ni popolnoma zaključil. Ime zmagovalca nagrade občinstva bo namreč razkrito šele na zadnjem večeru filmskega festivala Sergio Amidei, ki bo v soboto, 25. julija, v parku Coronini bosta zmagovali film letošnje izvedbe festivala v film, ki bo prejel nagrado občinstva maratona 6*60, odprla zaključni večer. Medtem si lahko ogledate vse kratke filme na spletni strani www.makingo.org.

Alessia Follador, producentka in pomočnica režiserja zmagovalnega filma

GORICA - Nagrada za najboljši scenarij Sergio Amidei

Dviga se zastor nad festivalom

Filmi in dogodki že od 10. ure dalje - Drevi uradno odprtje v parku vile Coronini ob prisotnosti Ettoreja Scole in Franca Giraldija

Ettore Scola in Franco Giraldi sta veliki imeni, ki bosta odprli 28. izvedbo festivala Sergio Amidei za najboljši scenarij. Uvodna slovesnost bo nočoj ob 21. uri v parku vile Coronini. Velika italijanska režiserja sta tudi člana žirije festivala, ki se letos obeta za enega izmed najbolj zanimivih v zadnjih letih.

V Hiši filma na Travniku bo pestro že od jutranjih ur. Ob desetih bo v sklopu niza Amidei Kids na sporednu japonski celovečerec Ponyo sulla scogliera režiserja Hayao Miyazaki. Pred predvajanjem risanega filma in po projekciji bodo lahko obiskovalci stopili v laboratorije DAMS-a in se udeležili didaktičnih dejavnosti na-

ETTORE SCOLA

BUMBACA

FRANCO GIRALDI

BUMBACA

menjenih organiziranim skupinam.

Da bi proslavili štiridesetletnico človeškega prihoda na luno, je letos prisotna serija filmov pod skupnim imenom

Pisanje imaginarija: luna pred luno, ki je nastala v sodelovanju s tržaškim Science Plus Fiction. V sklopu niza bo ob 15.30 v dvorani 2 Kinemaxa na sporednu

Meja spet »odprt«

Italijanski policisti so opolnoči zapustili mejne prehode na območju goriške pokrajine, na katerih so pred nekaj več kot dvema tednoma - tako kot drugod - uveli kontrole ob zamrznitvi schengenskega sporazuma zaradi vrha G8 v L'Aquila. Danes bo meja spet »odprt«.

Avtomobil se je prevrnil

Včeraj je med ulicama Zorutti in Boschetto v Gorici prišlo do nesreče, v kateri se je prevrnil avtomobil in zaradi katere je bil oviran promet. Nezgoda se je pripetila okrog 12.30, vanjo pa sta bila vpletena avtomobile Daihatsu, za volanom katerega je sedela 52-letna G.G. iz Gorice, in Renault, ki ga vozil 33-letni B.M. iz Gorice. Dinaliko nesreče, v kateri se je avto Daihatsu prevrnil, še preučujejo goriški redarji. Voznika nista utrpela hujših telesnih poškodb, žensko pa so vseeno odpeljali z rešilnim avtomobilom na pregled v goriško bolnišnico.

Avto in motorno kolo trčila

Včeraj se je okrog 11.20 na deželnih cesti 351 v Vilešu zgodila prometna nesreča. V trčenju je bil ranjen voznik motornega kolesa Gilera, 64-letni P.C. iz Foljana, ki so ga sprehajeli na zdravljenje v goriški bolnišnici. Motorist je peljal v smeri proti Červinjanu, avtomobil Citroen, v katerem je sedel 58-letni G.T. iz Vicenze, pa je pripeljal iz hitre ceste. Na kraju je posredovala policija, ki bo preučila odgovornosti voznikov.

Zajeten nočni plen

V torku pozno zvečer je neznan storilec vlmil v trgovino z očali na Kidričevi ulici v Novi Gorici. Potem ko je na vhodnih vratih razbil steklo, je iz vitrin ukradel 250 očal in lastnika oškodoval za 25 tisoč evrov.

GORICA - Okrogle miza ob zaključku tekmovanja Seghizzi

Konfrontacija predpogoj za kakovostno rast zborov

Srečanje je vodila muzikologinja Rossana Paliaga (prva z leve)

Mednarodno zborovsko tekmovanje Seghizzi je tudi prostor za konstruktivno debato o zborovstvu, ki ob poslušanju nastopajočih lahko odpira in poglablja širša obzorja konfrontacije in razmišljanja o programske izbirah, vokalnosti in izvajalskih zahtevah. Zato je društvo ob koncu tekmovanega programa priredilo srečanje v belli dvorani goriške občinske palače, s katerim se nadaljuje cikel komplementarne sekcije muzikoloških posvetov, ki so namenjeni zborovskim pevcem in zborovodjem in se odvijajo že štirideset let v obliki pogovorov s strokovnjaki in z uveljavljenimi protagonisti mednarodnega zborovskega prizorišča.

Srečanje z naslovom »Večglasni kontrapunkt«, ki ga je povozovala muzikologinja Rossana Paliaga, se je osredotočilo na delovne izkušnje mednarodne kariere Andree Giorgija, nekdanjega vodje opernega zboru v Trstu, zborni pariske operne hiše in sedanjega vodja zborna rimskega opernega gledališča. Pogovor so dopolnili posegi treh strokovnjakov deželne zborovske stvarnosti, ki so na osnovi lastne, profesionalne izkušnje spregovorili o treh različnih aspektih zborovstva: docent zborovske glasbe in dirigiranja na konservatoriju v Trstu Adriano Martinoli je govoril o pomenu čim popolnejše specialistične izobrazbe mladih generacij zborovodij, nekdanji urednik oddelka za zborovsko glasbo deželnega sedeža RAI Janko Ban o širivti zborovske kulture z radijskim predvajanjem ter o dolgoletni povezavi slovenskega radia s tekmovanjem Seghizzi, urednik štirimesečnika italijanskega državnega zborovskega

zdržanja Sandro Bergamo pa o odnosu tiska in medijev na sploh do zborovske glasbe ter o ciljih strokovnih revij. Pogovoru se je pridružil tudi predsednik društva Seghizzi Italo Montiglio.

Vezna tema srečanja je bil koncept konfrontacije, ki predstavlja smisel kompeticije, a mora biti obenem osnova goničila v delovanju vsakega zboru, ki stremi po določeni kvaliteti. Primerjava z drugačnimi pristopi in kulturami navzven in vprašanja tehnične ter vsebinske narave znotraj vsakdanjega dela s pevci sta bili vodilni temi, ki sta modulirali v bolj specifična vprašanja o labilni meji med profesionalnim in vrhunskim amaterskim zborovstvom, vokalni oz. pevski vzgoji pevcev, odnosih z okoljem, v katerem zbor deluje. Posebno poglavje je bilo posvečeno tudi posebnosti deželnega teritorija, kjer se srečujeta, a se ne dovolj dopolnjujeta s koristno izmenjavo slovenska in italijanska zborovska kultura. Širok razpon debate se je v pogovoru o dolgoletnih izkušnjah Andree Giorgija v državnih opernih hišah v Italiji, Turčiji in Franciji, do taknili tudi zanimivih vtišov o specifikah narodnih pevskih govorov, ki se zrcalijo tudi v načinu izvajanja in usmeritvah profesionalnih zborovskih sestavov. Govoriti o dejavnosti, ki združuje na tisoče navdušencev vseh starosti v deželi, kjer se odvija tekmovanje Seghizzi, je pomenilo razvijati razmišljanje o položaju in perspektivah zborovske stvarnosti v Italiji in o dobrih vzorih, ki bi jo lahko obogatili s splošnim kakovostnim vzponom na vseh področjih.

cert pevke Mie Žnidarič. Ob slabem vremenu bo koncert v veliki dvorani Kulturnega doma Nova Gorica; vstopnine ni.

KLUB KANALSKIE MLADINE (KKM) prireja glasbena večera na srednjeveškem trgu Kontrada v Kanalu ob Sodiču v soboto, 18. julija, ob 21. uri bo nastopila skupina Autoridad Loco iz Gorice.

OBČINA GORICA, KRAJEVNI SVET PEVMA-ŠTMAVER-OSLAVJE in Fundacija »Città di Gorizia«, v sodelovanju s KKD Sabotin in župnijo Sv. Mavra in Silvestra vabijo na koncert Note in mestu 2009 - Duo in kvartet violin, ki bo v soboto, 18. julija, ob 20.30 v cerkvi v Štmavru. Vstop prost.

GORIŠKI MUZEJ vabi na glasbena predavanja Glasbeni večeri v vinilnih plošč v amfiteatru ob gradu Kromberk (ob slabem vremenu v grajski veži): v torek, 21. julija, ob 21. uri Zvone Tomac, producent in vodja izvedbe na TV Slovenija: Slovenska popularna glasba od Optimistov do Avtomobilov.

MED ZVOKI KRAJEV: v sredo, 29. julija, ob 21. uri v cerkvi v Vilešu koncert tria Carlo Pinardi (klarinjet), Marina Zuliani (fagot) Marius Bartoccini (klavir).

DVORNA GLASBA 2009: v petek, 31. julija, ob 21. uri v baziliki Sv. Evfemije v Gradežu koncert »Passione de Christo secondo Giovanni« v izvedbi skupine Officum Consort.

GORIŠKI MUZEJ KROMBERK - NOVA GORICA (Grajska cesta 1, Kromberk) obvešča, da so muzejske zbirke Goriškega muzeja odprte s poletnim urnikom: muzejska zbirka grad Kromberk od ponedeljka do petka od 8. do 19. ure, sobota zaprto, nedelja in prazniki od 13. do 19. ure; muzejska zbirka Sv. Gora je zaprta zaradi obnovitvenih del; muzejska zbirka grad Dobrovo ponedeljek zaprto, od torka do petka od 8. do 16. ure, sobota, nedelja in prazniki od 10. do 18. ure; muzejska zbirka Kolodvor od ponedeljka do petka v skladu z urnikom Turistične agen-

cije Lastovka, sobota od 12. do 19. ure, nedelja od 10. do 19. ure. Za ostale muzejske zbirke je urnik nespremenjen. Najavljeni skupini si lahko zbirke ogledajo tudi izven urnika; informacije in najave na tajništvu Goriškega muzeja (tel. 00386-3359811).

FOTOGRAFSKI KROŽEK BFI prireja razstavo Agostina Colle v baru Chicchetteria v ul. Petrarca 2 v Gorici. Fotografije iz pariških potovanj bodo na ogled do 19. julija.

NA SEDEŽU FUNDACIJE GORIŠKE HRANILOVICE v ul. Carducci 2 v Gorici je na ogled razstava z naslovom »Quegli anni Cinquanta. Collezioni pubbliche e private a Trieste e Gorizia«; do 2. avgusta s prostim vstopom od torka do petka med 10. in 13. uro ter med 16. in 19. uro, ob sobotah in nedeljah med 10. in 19. uro (informacije na spletni strani www.fondazio-necarigo.it in na tel. 0481-537111). Ob sobotah od 17. uri in ob nedeljah ob 11. in 17. uri bodo brezplačni vodeni ogledi razstave.

V MUZEJU TERITORIJA V KRMINU, v palači Locatelli, je na ogled razstava Danila Ježiča in Franca Duga z naslovom »Divergenti affinità«; do 16. avgusta od četrtek do sobote med 17. in 20. uro, ob nedeljah med 10.30 in 12.30 ter med 17. in 20. uro.

V PAVILJONU POSLOVNEGA CENTRA HIT (Delpinova 7a) v Novi Gorici je na ogled razstava slik Nataše Gregorij; do 1. septembra vsak dan med 10. in 19. uro.

V PALAČI ATTEMPS PETZENSTEIN na trgu de Amicis 2 v Gorici je na ogled razstava z naslovom »L'atelier degli oscar. I costumi della sartoria Tirelli per il grande cinema«; do 6. septembra od torka do nedelje med 9. in 19. uro, vsaka sobota in nedeljo ob 17.30 brezplačni vodeni ogledi.

Izleti

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKOJENCEV za Goriško prireja v soboto, 1. avgusta, piknik z izletom v Spilimbergo za obisk svetovno znane šole mozaikov in ogled mesta ter okolice.

Sledil bo odhod v restavracijo Pri strem trajektu ob Tilmentu v lepem gozdničku in senci za kosilo, srečelov in družabnost. Prijave do razpoložljivih mest sprejemajo čim prej Saverij R. (tel. 0481-390688), Ivo T. (0481-882024), Ema B. (0481-21361) in Ana K. (0481-78061). Predujem 20 evrov.

Obvestila

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKOJENCEV za Goriško sporoča članom in priateljem, da bo v prihodnjih mesecih do konca leta 2009 izvedlo naslednje dejavnosti: 1. avgusta bo običajni piknik, tokrat povezan z izletom v Spilimbergo za obisk znane šole mozaikov; od 13. do 18. oktobra bo šestdnevni izlet na mandarine, v Medžugorje in po poti spominov na kraje nekdanje Jugoslavije, tudi iz časa NOB; 25. oktobra bo tradicionalna koncertna revija Starosta malih princ v Kulturnem domu v Gorici, povezana z utrjanju ekskurzijo v Oglej, v sodelovanju s Krutom; v nedeljo, 8. novembra, bo martinovanje v znani vinški kleti na Dobrovem; v torek, 29. decembra, bo silvestrovje prav tako v kleti na Dobrovem. Obvestila glede vpisovanja za vsako priredebit bodo objavljena ob pravem času v našem časopisu.

KNJIZNIČNIKA DAMIR FEIGEL obvešča, da je odprta od 8. do 16. ure. Za dopust bo zaprta od 17. do 28. avgusta.

OBČINA GORICA obvešča, da bodo v juliju in avgustu vsi uradi odprti samo v jutranjih urah med 8.45 in 12. uro, razen urada za elektronske osebne iskaznice, ki bo odprt ob ponedeljkih med 15.15 in 17. uro ter urada za decentralizacijo, ki bo odprt ob ponedeljkih in sredah med 9.30 in 12.30; uradi v centru Lenassi bodo odprti od ponedeljka do petka med 10. in 12. uro, uradi v večnamenskem centru v ul. Baiamonti pa ob ponedeljkih in sredah med 9. in 11. uro; okence za slovensko in furlansko manjšino bo odprto samo ob ponedeljkih med 9. in 12. uro; ob sobotah bo deloval urad za najavo rojstev in smrti pri anagrafskem uradu kot običajno med 9. in 11. uro.

OBČINSKA KNJIŽNICA v Sovodnjah bo zaprta za poletni dopust do 31. julija. **OSNOVNITEČAJ JAMARSTVA** bo potekal od 10. septembra do 15. oktobra; informacije in prijave do 10. septembra pri jamarškem klubu Kraški krti v Doberdobu, Jezerska cesta-Via Lago 17, ter pri Micheleju de Lorenzu (tel. 334-6012657) in Srečku Visintinu (tel. 335-5421420).

SKRIVNOSTI USPEŠNEGA NASTOPA V JAVNOSTI je dvodnevna delavnica, ki ponuja uporabne, v praksi potrjene pristope za uspešno javno nastopanje. Program je namenjen vodjem oddelkov, organizacij, ustanov, poslovodnim delavcem, zaposlenim v oddelkih za trženje in odnose z javnostmi, samostojnim podjetnikom in vsem, ki pogosto nastopajo ali se pojavljajo v javnosti. Delavnico v organizaciji Slov.I.K.a bo vodila Anita Mirjanč iz Ljubljane. Potekala bo 4. septembra (od 14. do 18. ure) in 5. septembra (od 9. do 13. ure) na Slov.I.K.a v Gorici; informacije na sedežu Slov.I.K.a na korzu Verdi 51 v Gorici (tel. 0481-530412, e-pošta info@slovik.org).

URADI DRUŽBE FILOGOGLICA FRIULANA v ul. Bellini 3 v Gorici bodo zaprta od do konca avgusta.

ZSKD obvešča, da so do 11. septembra uradi odprti od ponedeljka do petka med 9. in 13. uro.

DRUŽBA ROGOS prireja v petek, 17. julija, ob 20. uri v sprejemnem centru Gradina pokušnjo vina terana. Sodeluje pet uglednih kleti iz Krasa. Nujna predhodna rezervacija na inforogos@gmail.com ali na Družba Rogos prireja v petek, 17. julija ob 20. uri v sprejemnem centru Gradina pokušnjo vina terana. Sodeluje pet uglednih kleti iz Krasa. Nujna predhodna rezervacija na inforogos@gmail.com ali na tel. št. 333-4056800.

TABORNIKI RMV obveščajo, da bo dan obiskov v nedeljo, 19. julija od 10.00 dalje. Na tabornem prostoru se ponovno dobimo ob 17.00. Taborniški srečno!

V AMFITEATRU GRADU KROMBERK bo v torek, 21. julija, ob 21. uri kon-

beni vinil večer - Slovenska popularna glasba od optimistov do avtomobilov. V primeru slabega vremena bo predavanje v grajski veži.

GLASBENA MATICA GORICA obvešča, da je čas potrditi vpisino za novo šolsko leto 2009-10 do petka, 24. julija, na tajništvu v Gorici, Korzo Verdi 51, v jutranjih urah od 10.00 do 12.00. Od 24. do 28. avgusta 09 bo potekala v Doberdobu poletna delavnica za otroke od 6. do 11. leta starosti. Čas prijave je do ravno tako do 24. julija ter 21. avgusta 2009, v jutranjih urah.

ZSŠDI obvešča, da bo do petka, 24. julija, goriški urad zaprt.

CIVILNA SLUŽBA: si star/a od 18 do 27 let? Do 27. julija se lahko prijavíš na razpis in do določenega leta sodeluješ pri projektu BREZMEJNO/SCONFINATA. Projekt bo startal v oktobru 2009; informacije v jutranjih urah na sedežu Arci S.C.-Gorica oz. Zveze slovenskih kulturnih društev, tel.334-1520179, 0481-531495, e-pošta gorica@zskd.org, www.zskd.eu

OBČINSKA KNJIZNICA V DOBERDOBU obvešča, da bo zaprta od 27. julija do 12. avgusta.

KD SKALA - do 31. julija je v teku moški in ženski amaterski nogometni turnir s pričetkom ob 19.15 na nogometnem igrišču v Gabrijah.

11. USTVARJALNA DELAVNICA

ZSKD v Mladinskem hotelu v Pliskovici se prične v nedeljo, 23. avgusta, ob 17. uri (ne ob 15.30) in zaključi v petek, 28. avgusta, prav tako ob 17. uri. Udeleženci pridejo in odidejo v spremstvu staršev. Info: Zveza slovenskih kulturnih društev, corso verdi 51/int, tel.: 0481-531495, fax: 0481/550004, e-mail: gorica@zskd.org, www.zskd.eu

CENTER LEOPOLDO GASPARINI priraže študijsko nagrado v spomin na Ada Furlana v znesku 2.500 evrov. Sodelujejo lahko študentje, diplomanti, raziskovalci in strokovnjaki, italijanski in slovenski državljanji, rojeni po letu 1985, avtorji diplomske naloge, študije ali raziskave, ki zajema politično, družbeno in gospodarsko zgodovino 20. stoletja Furlanije Julisce krajine in z njim povezanih slovenskih dežel. Prošnja in tekst morata prispeti najkasneje do 31. oktobra 2009 na naslov: Centro Isontino di Ricerca e Documentazione Storica e Sociale Leopoldo Gasparini - Center za raziskovanje ter zgodovinsko in družbeno dokumentacijo Leopoldo Gasparini, 34072 Gradisca d'Isonzo (GO) - Gradišče (GO), Palazzo-Palača del Monte di Pietà via-ul. Dante Alighieri, 29; informacije na tel. 0481-99420, www.istitutogasparini.it, e-pošta segreteria@istitutogasparini.it.

Prireditve

PARK CORONINI - CRONBERG - v okviru Nagrade Amidei, danes, 16. julija, ob 21.00 »Favola zingara«, r. Davide Del Degan; »Questione di cuore«, r. Francesca Archibugi.

GAS POLETJE poteka na nekdanjem carinskem terminalu na mednarodnem mejnem prehodu Vrtojba vse do 13. septembra. Dejavnosti v organizaciji društva Gas Vrtejba se bodo zaključile na tradicionalnem koncertu Rock boreli. V okviru Gas poletja bo športno, glasbeno, zabavno in družbeno dojanje od četrtek do nedelje, in sicer od 18. do 24. ure, ob nedeljah dve ure prej. Vse dni bo poskrbljeno za šport (nogomet na odboju, odbojko, družabne igre, go kart...), za ustvarjalne delavnice in igre za najmlajše, petki in sobotni bodo glasbeno obarvani.

ZDРУЖЕЊЕ ПРОСТОВОЛЈЦЕВ ЗА КООПЕРАЦИЈО И РАЗВОЈ - CVCS IN DRУSTVO TRŽIČ prirejata večer »Juventud sin fronteras« danes, 16. julija, ob 20.30 v Mladinskem centru na drevoredu S. Marco 70 v Tržiču. Na programu sta ob 20.30 odprtje razstave Anne Fonzar, Ivana Snidera in Corrado Scropette z naslovom Enolito v Boliviji in ob 21. uri srečanje s protovoljem Corradom Scropetto.

Pogrebi

DANES V GORICI:</b

GLEDALIŠČE**FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA****MILJE****Trg Marconi**

Jutri, 17. julija ob 21.00 / Amaterska gledališčka skupina Fariteatro F.I.T.A. bo v tržaškem narečju podala delo »La locanda de l'omo selvadico« v režiji Claudia Sigovicha.

V sredo, 22. julija ob 21.00 / Združenje Persemperfichi bo podalo delo Edoarda Marchia: »Illusion a Muia... non solo el molo«.

GLASBA**FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA****TRST****Gledališče Verdi**

E. Lehár: »Vesela vdova«, 40. mednarodni operetni festival. Urnik: jutri, 17. julija ob 20.30, v nedeljo, 19. julija ob 17.30, v sredo, 22. in v soboto, 25. julija ob 20.30.

Veliki trg

V soboto, 18. julija ob 21.00 / Televizijska nagrada »Marco Luchetta«.

V nedeljo, 19. julija ob 21.00 / Koncert: Brazilian All Stars play Jobim.

V ponedeljek, 20. julija ob 21.00 / Koncert: Brenda Rattray Jazz Gospel band FT Trieste Gospel 09 Choir.

V torek, 21. julija ob 21.00 / Koncert: Mira Anwar Awad.

V petek, 24. julija ob 21.00 / Koncert: Maceo Parker Band.

V soboto, 25. julija ob 21.00 / Srbski folklorni plesi.

V nedeljo, 26. julija ob 21.00 / Koncert: The Swingle Singers.

Trg Hortis

Danes, 16. julija ob 21.00 / Jazzovski koncert: Auer Delago duo »Living room«.

Jutri, 17. julija ob 21.00 / Jazzovski koncert: Igor Solo; Park Stikney Trio; Arriko Cappelletti - Andrea Massaria duo feat. Michele Rabbia.

V soboto, 18. julija ob 21.00 / Touch 'n Go USAFE Band.

V ponedeljek, 20. julija ob 21.00 / Koncert kvarteta saksofonov.

V torek, 21. julija ob 21.00 / Koncert: Elena Camerin in Nicola Fazzini Quintet FT Ron Horton; Seven Steps FT Fabrizio Bosso.

V sredo, 22. julija ob 21.00 / Nastopata: Neil Angilley Trio in Alpe Adria Ensemble.

V četrtek, 23. julija ob 21.00 / Nato-pajo: Casual Cluster Quintet; Fankalooba; Smooth Project.

V soboto, 25. julija ob 21.00 / Koncert: Mama Trio FT Gianni Cazzola; Riccensi - Zanoner 4tet.

MILJE**Trg Marconi**

Danes, 16. julija ob 21.00 / Nastopa operno gledališče Verdi iz Trsta s »Carmino Burano«. Dirigent: Lorenzo Fratini.

V nedeljo, 19. julija ob 21.00 / Nastop plesnega kluba Diamante s klasičnimi in latinskoameriškimi plesi.

V soboto, 25. julija ob 18.00 / Nastop Mladinskega orkestra Intercampus, ki ga vodi Tomaž Kmetič.

V nedeljo, 26. julija ob 21.00 / Nastop operno gledališče Verdi iz Trsta: »Sogno di un valzer« na glasbo Oscarja Straussa. Dirigent Stefano Furini.

MIRAMARSKI GRAD

V nedeljo, 19. julija ob 21.00 prestolna dvorana / F. Lehár: »Grof iz Luksemburga«, opereta. Nastopa gledališče Verdi iz Trsta.

V soboto, 18. in v torek, 21. julija ob 21.00 prestolna dvorana / »Sogno di un valzer« na glasbo Oscarja Straussa in izvedbi gledališča Verdi iz Trsta.

GRAĐEZ**Nasip Nazario Sauro**

Jutri, 17. julija ob 21.30 / Koncert Davida Byrneja.

V torek, 21. julija ob 21.30 / Koncert jazz glasbenika Feliceja Clementeja.

FOLKEST 2009

Danes, 16. julija, na gradu v Cassaccu / Matching Ties; Teor, pred županstvom: Madfortrad Band; Brtonigla, na trgu: Sancto Ianne.

Jutri, 17. julija, Tolmeč, Trg Mazzini / Matching Ties; San Martino al Tagliamento, Trg Umberto primo: Madfortrad Band; Zgonik, pred županstvom ob 21.15: Koncert skupine Sancto Ianne (Kampanja), v slučaju slabega vre-

mena bo koncert v prostorih KRD Dom Briščiki v Briščikih; Sacile: Mušicanti del piccolo borgo.

V soboto, 18. julija, Latisana, Park Gasperi / Matching Ties; Piancavallo, Trg Puppa: Sancto Ianne.

V nedeljo, 19. julija, Spilimbergo / Madfortrad Band; Codroipo, Trg Garibaldi: Maximaber Orkestar.

V ponedeljek, 20. julija, Pordenon, Trg XX. septembra / Adesa; Meduno, palaca Colossi: Madfortrad Band.

V sredo, 22. julija, Cordenons, Trg zmaghe / Vizonto.

MITTELFEST 2009**ČEDAD 18.-26. JULIJA****V soboto, 18. julija**

Ob 18.00 po čedajskih ulicah: »Pod topolovo senco«, pripoved, lutke in glasba v živo z Giorgiom Gabriellijem. (Italija).

Ob 19.45 v cerkvi sv. Frančiška: Mario Brunello in Gianmaria Testa, v spomin na padle berlinskega zidu, glasba. (Italija).

Ob 21.30 na trgu pred stolnico: »Prove d'Europak«, proza, glasba, ples in video. Projekt: Furio Bordon. Producija MittelFest 2009.

V nedeljo, 19. julija

Ob 11.30 v cerkvi sv. Frančiška: Mario Brunello in Italijanski godalni orkester. (Italija).

Ob 18.00 v gledališču Ristori: Dekle v plavi obleki. Risbe - Mari Horváth, glasba - Erzsi Kiss, filmske animacije - Péter Sisák, režija - Rita Bartal Kiss. Producija: Ciroka Puppet Theater Budimpešta. (Madžarska).

Ob 19.00 v cerkvi Santa Maria dei Battuti: Nižina neba. Piredba - Nebojša Pop Tasić, režija - Jernej Lorenci. Koprodukcija Slovensko mladinsko gledališče Ljubljana in MittelFest 2009. (Slovenija).

Od 19.00 do 21.00 po čedajskih ulicah: Veliki koncert za lutko in klavir, nastopa Giorgio Gabrielli.

Ob 21.30 na trgu pred stolnico: Philip Glass - an evening of chamber music. Glasbena improvizacija.

Ob 22.00 v samostanu P. Diacono: Sutra. Plesni nastop budističnih menihov iz templja Shaolin.

V ponedeljek, 20. julija

Ob 19.00 v gledališču Ristori: »Non chiamarmi Zingaro«. Interpretacija, režija in gledališča priredba Pino Petruzzelli in sodelovanju z gledališčem BAM.

Ob 20.30 v cerkvi Santa Maria in Corte: »Zidovi. Pred in po Basagli«. Tekst in režija: Renato Sarti.

Ob 22.00 v samostanu P. Diacono: »Chopin - Vukan - Földi: Visual notes«. Producija Plesni teater Budimpešta.

Ob 21.30 v cerkvi Santa Maria dei Battuti: »Medea's scream« Saše in Mojstrene Jurcer. Producija: SNG Maribor.

V torek, 21. julija

Ob 20.00 v gledališču Ristori: »Signora madre, padre mio caro«. Scenska priredba: Furio Bordon. Producija: MittelFest 2009 in Stalno gledališče FJK.

Ob 20.00 v cerkvi sv. Frančiška: Moscow Art Trio, koncert.

Ob 22.00 v samostanu P. Diacono: Evripidove »Bakanthke«. Režija in koreografija Micha van Hoecke. Producija: Ravenna Festival v sodelovanju s Festivalom »Restro dei due mari« - Tindari.

V sredo, 22. julija

Ob 18.00 na gradu Canussio: »Musiche dall'inferno - L'orchestra delle ragazze di Auschwitz«.

Ob 19.00 v cerkvi sv. Frančiška: »Penderecki in filharmoniki občinskega gledališča iz Bologne«.

Ob 20.00 v gledališču Ristori: Michele De Vita Conti in Giuseppe Battiston: »Orson Welles' Roast«. Režija: Michele De Vita Conti. Producija: Gledališče Piemonte Europa.

Na trgu pred stolnico: »Hočem biti prost«, koreografija Michele Merola, originalna glasba Valter Sivilotti, režija Walter Mramor. Plesna predstava.

Ob 22.00 v cerkvi Santa Maria dei Battuti: »Glasba Karola Horaka. Dramaturg Vasil Turok, režiser Ratislav Ballek. Producija Divadlo Alexandra Duchnoviča - Prešov (Slovaška).

SLOVENIJA**PIRAN****Tartinijev trg**

V četrtek, 23. julija ob 20.00 / Nastop Mladinskega orkestra Inercampus, ki ga vodi prof. Tomaž Kmetič.

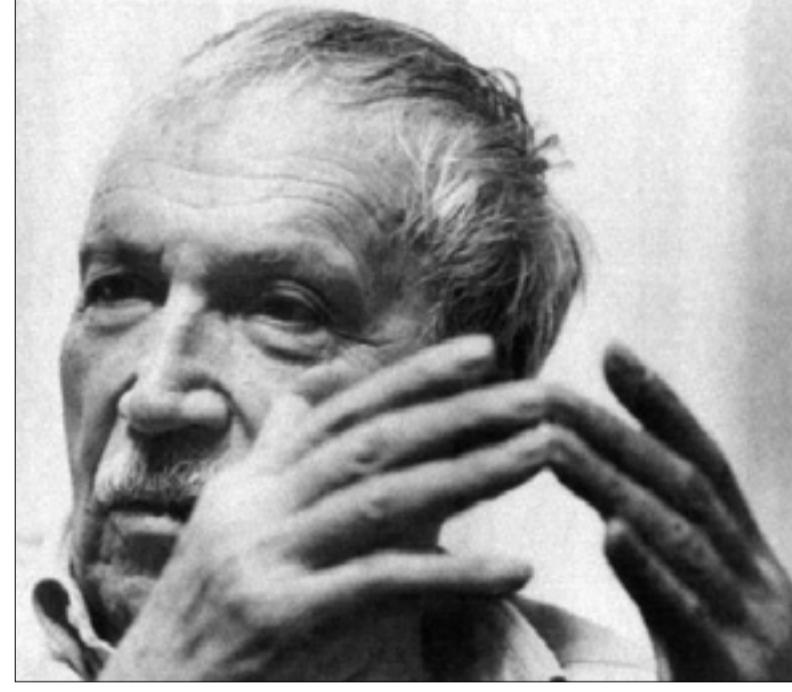
LJUBLJANA**Festival Ljubljana 09**

Danes, 16. julija ob 21.00, Križanke / Terrence McNally - David Yazbek:

LJUBLJANA - Jeseni konec obnove Moderne galerije

V oktobru razstava del Zorana Mušiča

Izbrali jih bodo iz slovenskih javnih in zasebnih zbirk

Obnova Moderne galerije v Ljubljana bo končana jeseni, stavba na Tomšičevi bo namreč vrata odprla 27. oktobra s pregledno razstavo Zorana Mušiča (na sliki). Postavitev, posvečena stoletnici umetnikovega rojstva, bo razpela lok od najzgodnejših del iz druge polovice 30. let 20. stoletja do poslednjih avtoportretov, ki zaznamujejo umetnikovo zadnje ustvarjalno obdobje. Razstava sicer ne bo prava retrospektiva, saj bi izbor omejen le na Mušičev slikarski in risarski opus, je za STA povedala direktorka Moderne galerije Zdenka Badovinac.

Kot novost razstave je Zdenka Badovinac izpostavila zgodnje, javnosti manj znane Mušičeve slike iz časa, ko se je slikar družil z Neodvisnimi. Sicer pa bodo na razstavi poseben poudarek dali tudi značilnim Mušičevim ciklusom, ki so povezani z dalmatinsko motiviko, od popularnih konjičkov do abstraktnih Dalmatinskih zemelj ter delom iz znamenitega ciklusa Nišmo poslednjem.

Z obnovo stavbe na Tomšičevi je Moderna galerija po besedah njene direktorice pridobila veliko,

čeprav ne tudi novih površin. Te bo, kot je pojasnila, galerija dobila

zadetek, ki je poudarila Zdenka Badovinac, na Metelkovi 22 pa

bo urejen muzej sodobne umetnosti. V galeriji upajo, da bo prenovitve zamenjane tlaki, vgrajene so nove instalacije in luči. Z obnovo so reorganizirali tudi nekatere programe znotraj obstoječih površin, tako da bodo v galeriji sedaj urejeni tudi kavarna, manjša knjigarna in avdiori-

ter restavtorsko delavnico.

Vse te dejavnosti bodo, kot je

poudarila Zdenka Badovinac, na

Metelkovi omogočale dosti boljši

servis uporabnikom, kot ga je Mo-

derna galerija zagotavljala na pre-

majhnih površinah stavbe na Tom-

šičevi.

(STA)

terem bodo pridobili večje dvorane, sta izdelala arhitekta Groleger.

Muzej sodobne umetnosti bo obsegal okrog 4500 kvadratnih metrov površine. Poleg razstavnih prostorov bodo v njem uredili do-

datne depoje, primerne prostore za

knjižnico in dokumentacijsko-archiv

ter restavtorsko delavnico.

Vse te dejavnosti bodo, kot je

poudarila Zdenka Badovinac, na

Metelkovi omogočale dosti boljši

servis uporabnikom, kot ga je Mo-

derna galerija zagotavljala na pre-

majhnih površinah stavbe na Tom-

šičevi.

(STA)

Primorske (PPS Interreg IIIA Slovenija - Italija 2000-2006).

NOVA GORICA

Muzejske zbirke Goriškega muzeja: Grad Kromberk od ponedeljka do petka

ODOBJKA - Nova tržaška »elitna« ekipa v B2-ligi dobiva svojo podobo

Iz Repna v Palatrieste z okrepljenim moštvom

Tri igralce že imajo, najmočnejši bo najbrž nekdanji prvoligaš - Sponzor bo Televita

TRST - Načrtovana tržaška moška odbokarska ekipa, ki vznika iz Sloginega miljeja in naj bi se v mestu Trst pri-družila drugim vodilnim klubom kot so Triestina, AcegasAps in Pallamanto Trie-sta, dobiva vse bolj jasne obrise. Prvi uradni korak je bil že storjen, moštvo je bilo vpisano v državno B2-ligo. Drugi je »bitka za Palatrieste«, za kar je odbor, v katerem so ta čas Alessandro Michelli, prof. Ivan Peterlin in dr. Claudio Veljak, kmalu pa naj bi se razširil še na nekaj drugih odbokarskih navdušencev, že vložil na tržaško Občino ustrezno prošnjo. Ra-cunajo, da bo odgovor pozitiven, saj je interes vseh, da bi se v tržaškem športnem hramu spet pojavila odbokarja, še posebno, če vemo, da bo Trst prihodnje leto go-stitelj ene od predskupin sklepne faze svetovnega prvenstva. Pomembno je tudi to, da je družba Televita, lanski sponzor Sloge Tabor v C-ligi, potrdila (okrepljeno) finančno pokroviteljstvo nad novim moštvom, ki naj bi se poslej v javnosti pojavilo z njenim imenom, in igri pa so tudi še drugi sponzorji.

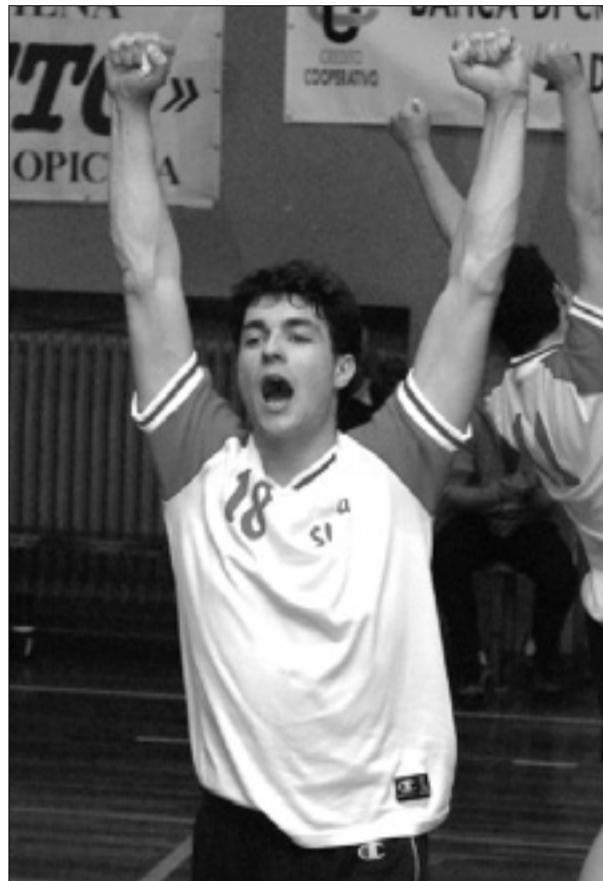
Nekaj novosti je tudi že kar zadeva igralski kader. Kot znano, naj bi jedro ekipe sestavljali Slogini odbokarji, ki so si v minuli sezoni prislužili napredovanje v državno ligo, vendar, kot nam je po-trdil prof. Peterlin, iščejo po eno okrepi-

te za vsako igralno mesto. Tri so že zna-ne. Kot libero se v Trst vraca Ambrož Pe-terlin, ki je lani v B2-ligi uspešno branil barve Cordenonsa, iz Cordenonsa pa pri-haja tudi 28-letni korektor Cristian Corazza, ki ima večletne izkušnje v tej ligi. »Gre sicer za igralca razmeroma nizke rasti (1,81 m), ki pa visoko skače, je teh-nično dobro podkovani in ima zelo oster servis v skoku«, je povedal Peterlin. Tre-tja okrepitev, o kateri smo že pisali, je Tržičan Stefano Rigonat, zdaj 33-letni podajalec, ki je igral tudi za Val v »zlatih časih« štandreškega društva. V novi ekipi naj bi pomagal rasti mlademu Slo-ginimu »režiserju« Vanji Veljaku.

Pod vprašajem sta še okrepitev v vlogah centra in krilnega tolkača. Cen-tra bodo poiskali v bližini (na preizkuš-nji naj bi se kmalu mudil v Repnu mla-di igralec, ki je lani igral v Trentu v B1-ligi in se namerava letos vpisati na uni-verzo v Trstu), krilo-sprejemalec pa naj bi bil najmočnejši posameznik moštva, profesionalec, ki naj bi jamčil za kako-vostni skok. Resen kandidat je 34-letni Stefano Mari 1,95 m), ki je bil v minuli sezoni član Isernie v A2-ligi, v najvišji li-gi pa je igral tudi v Latini, še prej pa v Trstu za Adriavolley. Omenjajo tudi ime Boglara Delčeva, ki je v minuli sezoni bil pravi luksuz za Oderzo v C-ligi. (ak)

Ena od okrepitev novega tržaškega drugoligaša je tudi slovenska. V Trst se nameč virača Slogin odbokarja Ambrož Peterlin, ki je v minuli sezoni igral za Cordenons v B2-ligi

KROMA

KOLESARSTVO

4. zmaga »rasista« Cavendisha

PARIZ - Britanski kolesar Mark Cavendish (Columbia) je neustavljiv. Po torkovi deseti je osvojil zmago še na včerajšnji 11. etapi, kar je že njegova četrtta etapna zmaga na letošnji dirki po Franciji. Štiriindvajsetletni kolesar moštva Columbia, za katerim sta pred letošnjim že dva na-stopa na francoski preizkušnji, je do-slej vpisal že skupno osem etapnih zmag na tej dirki. Tokrat je zmagi do-segel na drugi in tretji etapi, preden se je kolesarska karavana začela vzpenjati na Alpe. Cavendish je v cilj-nem sprintu Američana Farrarja iz moštva Garmin premagal za malenkost, za polovico dolžine kolesa.

Britanec pa kljub zavidljivemu dosežku štirih etapnih zmag na to-kratnem Touru pri Francozih ne uži-va zaupanja. Mogoče so čustva na-vadnih Francozov razplamtela stare zamere do Otočanov, a nekaj je do-dal tudi sam kolesar z menda ne-premišljenimi izjavami. Lokalni medi-jii se tako bolj kot s športnim spek-taklom ukvarjajo s tem, kaj si mislijo povprečni prebivalci Francije o tem kolesarju, ter kaj si o njem mi-slijo tekmovalci iz Francije. Neime-novani kolesarji so za športni čas-o-pis L'Equipe izrazili ogorčenje nad domnevнимi žaljivkami, ki jih je Ca-vendish trosil o Franciji in njenih lju-deh.

»Cavendish je rasist in je pro-tifrancoško nastrojen. Naj raje pazi, kaj govorji, saj tega ne bomo mogli dolgo prenašati,« se je eden od ne-imenovanih tekmovalcev razgovoril za časnik. Ko ga so novinarji 2.

programa francoške televizije povprašali o tem, je Cavendish ome-jene očitke odločno zanikal. »To ab-solutno ni res. Trudim se celo, da bi spregovoril nekaj francoških besed. Zelo rad imam Francijo,« je povedal Cavendish in medije obožil, da iščejo senzacijo.

FORMULA ENA - Mosley potrdil odstop

Medvedja usluga

Za svojega naslednika je predsednik FIA predlagal Jeana Todta

LONDON - Po šestnajstih letih bodo na vrhu Mednarodne avtomobili-stične zveze (FIA) nastopile težko pri-čakovane spremembe. Max Mosley je potrdil dolgo odlašano odločitev - ok-toobra se ne bo potegoval za nov mandat na čelu FIA. Za svojega naslednika je predlagal nekdanjega šefa moštva Ferrari Jeana Todta. Če bi Mosley kandidiral, bi to bil njegov že peti štiriletni mandat.

Devetinšestdesetletni Mosley je že konec junija napovedal, da se ne na-merava več potegovati za vnovičen mandat, ko je osem ekip zagrozilo z ustanovitvijo vzporednega prvenstva. FIA pa se je morala odpovedati načrtom o uvedbi omemjitev proračuna za ekipe F1 že v sezoni 2010.

Kontroverzni Britanec je zatem v nekem intervjuju snedel dano obljubo ter znova vznemiril avtomobilistični svet, da se vnovični kandidaturi še ni od-povedal. A vse ugibanj je zdaj dokončno konec. Mosley je tako sporočil, da se je odločil, klub temu, da je »prejel več kot sto sporočil, ko so ga predstavniki članic FIA rotili, naj premisli o tej svoji odločitvi.« A očitno je Mosley dobro premisil ter se je odločil, da bo naredil korak naprej.

»Zelo sem hvaležen, ker so me za-sipali z vsemi temi sporočili in pismi, ki sem jih prejel po elektronski pošti. A sem se odločil, da bom vnovič premisil o svoji odločitvi,« je Mosley zapisal v pismu, ki ga je poslal članstvu FIA. Mosleyjeva era se tako končuje. Na čelu FIA je bil vse od leta 1993.

Seveda se je z Mosleyjevim umi-kom volilni boj za šefa zvezne še začel. Bil se bo hud boj. Kandidaturo je že na-povedal nekdanji svetovni prvak v reliju Ari Vatanen. Vprašanje je, ali ni Mo-sley s tem, ko je odkrito podprl Fran-coza Todta, rekoč da je po njegovem mne-nju prava oseba na čelu FIA in ned-vomno eden izmed najboljših motošport menedžerjev v svoji generaciji, storil uslužbo Fincu.

NOGOMET - Danes ob 20.00 v Evropski ligi

V mestu vrtnic tudi Jari Litmanen

Ne gre za novo okrepitev novogoriških modrobelih, čeprav tukajšnji ljubi-teli nogometu zagotovo ne bi imeli nič proti, pač pa za prvo in najbolj zveneče ime finske prvoligaške ekipe FC Lahti. Ta je v Novo Gorico prispela včeraj, da bi danes ob 20. uri v Športnem parku odigrala prvo tekmo drugega kroga kvalifi-kacij za Evropsko ligo.

Ustanovitev FC Lahti sega v preteklo desetletje, v letu 1996, daleč najbolj zveneče ime moštva pa je zagotovo nekdanji zvezdnik Ajaxa, Barcelone in Liver-poola Jari Litmanen, tudi kapetan finske nogometne reprezentance. Prav na re-prezentančnem nivoju finski nogomet kotira veliko bolje in više kot na klubskem, a ekipa iz Lahtija (ime boste najbrž in pravilno povezali s smučarskimi skoki) je v Slovenijo prišla z jasnim ciljem. Europa League jih še kako mika. Prvo oviro so že preskočili, v prvem predkrogu so s skupnim izidom 4:3 na poti ustavili alban-ski Dinamo iz Tirane. Svoje je na obeh tekma prispeval tudi danes 38-letni Lit-manen, ki bo tudi tokrat v prvi enajsterici. Lahti je trenutno v finski premier ligi, t.i. Veikkausliigi, po 14. krogih na 9. mestu in to zna biti lepa prednost. Finsko drža-vno prvenstvo namreč poteka od aprila do oktobra, tako da je Lahti v polnem tek-movalnem pogonu, za Hit Gorico pa bo to sploh prva tekma v novi tekmovalni sezoni. In hkrati prvi stik Novogoričanov s finskim nogometom.

Tamara Benedetič

NOGOMET

Godeas bo plačan po učinku

TRST - »Končno sem se vrnil v Trst. Tu ne mislim prezimiriti, temveč želim dati eki-pi svoj doprinos,« je na uradni predstaviti na stadionu Rocco povedal novi-star igralec Triestine, napadalec Denis Godeas, ki je v minulih petih sezona branil barve Paler-ma, Chieva in Mantove, v Trstu pa je nazadnje igral med letoma 2003 in 2006 in bil ljubljenc navijačev. Pri 34-letih morda ne bo več tako gibčen kot včasih, lahko pa moštvo koristi. Predsednik Stefano Fantinel je ob predstaviti dejal, da je Godeas pristal na zni-žanje plače, pa tudi na klavzulo, da bo do-hodek odvisen od števila doseženih zadetkov in rezultatov moštva.

Adebayor bližji Cityju

Udinese najel vratarja

MANCHESTER - Prestopni rok za nogometne je v znanimenju ugibanj. Tako naj bi bil 25-letni igralec Toga Emmanuel Ade-bayor, za vsoto 25 milijonov funтов, tik pred prestopom iz Arsenala v Manchester City. napadalec Brazilij Luis Fabiano pa naj bi bil bolj oddaljen od Milana. Predsednik Seville Del Nido je namreč ocenil, da je Milanov predlog 14-milijonske odškodnine za igralca »smešno nizek«.

Zagotovo pa je Udinese najel še ene-ja mladega vratarja, to je 19-letni Vene-zuerlec Rafael Romo. Ali to pomeni, da bo videmski klub morebiti zapustil Koprčan Jan Korpivec ali veteran Belardi?

TENIS

V Portorožu brez Srebrotnikove

PORTOROŽ - Na največjem ženskem teniškem turnirju v Sloveniji, Banka Koper Slovenia Open v Portorožu, zaradi poškod-be rame ne bo najboljše slovenske teniške igralki Katarine Srebrotnik. Srebrotnikova se je na edinem turnirju WTA v Sloveniji dva-krat uvrstila v finale - leta 2005 in 2007, skupno pa je v Portorožu nastopila že štirikrat. Prva igralka Slovenije bo tako Polona Her-cog (št. 89 na svetu), ki je včeraj v 2. krougu glavnega turnirja v Palermu s 6:2, 6:2 klonila pred Italijanko Francesco Schiavone (št. 30).

ODOBJKA

Odločilni boji za nastop na ženskem SP

CONEGLIANO - Od jutri do nedelje bo na vrsti še zadnji krog kvalifikacij za sve-tovno žensko odbokarsko prvenstvo leta 2010 na Japonskem. Italijanke se bodo v Coneglijanu jutri najprej pomerile z Belorusijo (20.30), v soboto jih čaka dvoboj s Češko (20.30), v nedeljo pa še z Bolgarijo (20.30). Slo-venia se bo na Nizozemskem pomerila s fa-voriziranimi domačinkami, z Nemkami, zadnji dan pa še z Azerbajdzankami. Na SP se bosta uvrstili najboljši dve ekipi. Na SP so se že uvrstile reprezentance Japonske, Rusije, Dominikanske republike, Kube, Kitajske, Tajske, ZDA, Portoriko in Kenije.

Veliki Baldinijev dan

PLODIV - Italijan Andrea Baldini je na evropskem prvenstvu v Plovdivu osvojil zlato kolajno v floretu. V finalu je premaga-la Angleža Kruseja. Baldini je bil tudi prota-agonist izključitve iz moštva za olimpijske igre v Pekingu. Zdaj kaže, da je bil otočen do-pinga po krivem. Duiretik naj bi zaužil ne-vede.

KOŠARKA

Džikić za Krko

NOVO MESTO - Nekdanji trener Uniona Olimpije Aleksander Džikić bo od-slej vodil novomeško Krko. Džikić je trener-sko kariero začel v Partizanu, od leta 2005 pa je delal kot pomočnik trenerja v moštvu NBA Minnesota Timberwolves.

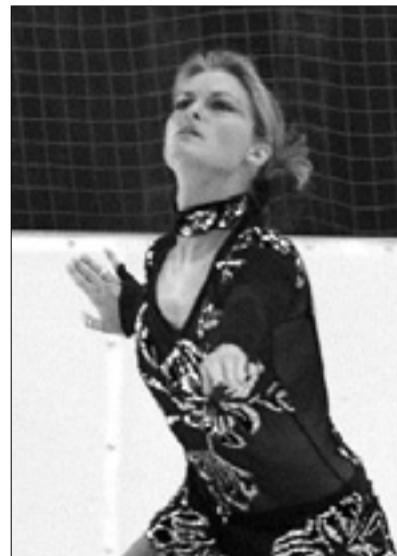

8. SVETOVNE IGRE - Tanja Romano na Tajvanu

Olimpijada neolimpijev

Poleg umetnostnega kotalkanja še 30 športov in 4.800 udeležencev

»Še nikoli nisem imela dveh po-membnih tekem v razmahu tako malo dni. Po nastopu na državnem prvenstvu sem nekoliko utrujena, dva dni nisem trenirala, malo me skrbi tudi to, da odhajamo na drugo stran sveta razmeroma pozno in imam malo časa, da se privadim na časovno razliko,« je pred odsodom na 8. svetovne igre World games v Kaohsiungu na Tajvanu povedala naša kotalkarska šampionka Tanja Romano. Poletovka bo v prostem programu tekmovala prihodnji torek in sredo, na svetovne igre pa se podaja prvič. Gre za tekmovanje neolimpijskih športov, ki so ga prvič priredili leta 1981 v Santa Clari v ZDA, zadnjič pred štirimi leti v nemškem Duisburgu, vmes pa še v Londonu, Karlsruheju, v nizozemskem Haagu, v Lahtiju na Finsku in v Akitu na Japonskem. »Vzdušje naj bi bilo kar olimpijsko, saj bomo športniki skupaj živeli v naselju,« se veseli nastopna na Tajvanu Romanova. Na tej manifestaciji bo nastopilo kar 4800 športnikov, trenerjev in spremljevalcev iz vsega sveta, moč pa bodo merili v 31 športih. Med temi sta tudi karate in softball, ki sta že pripadala olimpijskemu programu, omenimo pa lahko še nekatere druge kot so balinanje, smučanje na vodi, orientacijski tek, športno plezanje, hokej in line, padalstvo, ritmična gimnastika (individualno), akrobatika, gimnastika, ples, biljard, bowling in tako naprej. Med nenavaden sodita rokomet na mivki in rugby s sedmimi igralci, pod širok ek-sotika pa spadata vleka vrv in dragon boat (različica veslanja), prava atrakcija bo tudi sumo. Med plavalne športe sodita še re-

ševanje in plavanie s plavuti.

Tanja bo v umetnostnem kotalkanju edina zastopala Italijo, tekmovanje pa se bo odvijalo v dvorani univerzitetnega centra I-Shou, kjer je Romanova lani na svetovnem prvenstvu osvojila dva naslova. Naša športnica upa, da bodo razmere za tekmo letos boljše, saj ima z lanskim izvedbo slabe izkušnje. Plošča je bila namreč zelo spolzka.

Svetovnih iger se bo udeležil tudi Samo Kokorovec, ki bo trener reprezentanke Slovenije Nike Arčon. Italijansko vrsto bodo dopolnili še Roberto Riva med člani, umetnostni par Sara Venerucci in Matteo Guarise ter plesni par Enrica in Gabriel Gasparini. (ak)

JADRANJE - MI. SP Čupina jadralca zdrknila na 21. mesto

Čupina jadralca Šimon Sivitz Košuta in Jaš Farneti bosta skušala čimprej pozabiti na prvi dve regati v zlati skupini mladinskega svetovnega prvenstva v jadralnem razredu 470 v Solunu v Grčiji. Tržaška jadralca, ki branita barve italijanske mladinske reprezentance, sta se včeraj uvrstila na 25. in 22. mesto. Skupno sta zdrknila na 21. mesto. »Sva precej razočarana,« je priznal flokist Jaš Farneti. »Startala sva dobro in nato nima ni šlo od rok. Ostale jadrnice so bile hitrejše. Dodati moram, da vremenske razmere niso bile ugodne. Vatra je bilo zelo malo in bilo je zelo vroče. Za jutri (danes op. ur.) pa so vremenske napovedi še bolj ostre, saj napovedujejo brezvjetje in temperature do 40 stopinj Celzija,« pravi Jaš, ki je še dodal: »Za uvrstitev v boj za medalje (medal race) nas čakajo še štiri regate. Dali bova vse od sebe.« Jaš in Simona čakata danes dva plova. Na lesvici še vedno vodita Francoza Boiviet in Mion. Italijana Luca in Roberto Dubbini sta 4., Slovenska Mikulkin in Prinčič pa sta padla na 12. mesto.

KOLESARSTVO - Slovensko ljubiteljsko državno prvenstvo

Ivo Doglia in Andrej Komac prva v svoji kategoriji

NOGOMET V Dolini in na Vrhу za vstop v finale

TURNIR BUM BUM LADY V DOLINI - Na ženskem turnirju Bum Bum Lady v športnem centru Klabian v Dolini so odigrali še zadnje kvalifikacijske tekme. Ekipa Locanda Mario je premagala Izolo, Millennium Star pa je bila boljša od Bibapaloule. Danes zvečer bosta na sporednu polfinalni srečanji. Ob 20.15 se bosta pomerili ekipi Bum Bum Lady in Izola, ob 21.15 pa še Millennium Star in Locanda Mario. Finale in tekma za tretje mesto bo jutri.

Izida: Bibappaloula - Millennium Star 1:5 (Giovannini; Vrše 2, Morsellino 2), Izola - Locanda Mario 0:7 (Degrassi, Sabina 2, Carol, Masiotta 2, Cruz).

TURNIR DANICA NA VRHU - Ta teden se je začel tudi turnir Danica na Vrhu, na katerem nastopajo ekipi z italijanskega in slovenskega dela Goriške. Po prvem kvalifikacijskem delu so sinoči odigrali četrtfinalne tekme. Danes (ob 20. uri) bosta na Vrhu na sporednu polfinalni srečanji. Jutri pa bo finale.

Izidi, ponedeljek: Kostanjevica - Cominum 5:3, Šempeter Lien - G4 5:3, Trio Marjetica - Volk Scavi 19:2; torek: Frnazar - Circolo Visintin 4:5, Timava - New Team P.F. 2:4, Doberdob - Vrh Danica 5:4, Podnanos - Gostilna Frančet 5:5.

Kolesarji tržaškega društva Team Eppinger Saab TS20 so se iz Dobrovege v Goriških brdih vrnili z dvema prima mestoma. Na slovenskem državnem cestnem prvenstvu ljubiteljev je bil v kategoriji junior in senior najboljši Andrej Komac, ki je na 60 kilometrov dolgi progri prvi prevozil skozi cilj. V kategoriji supergentleman se je na prvo mesto uvrstil Prosečan Ivo Doglia, ki je tudi predsednik tržaškega društva. Pri Dobrovem so tekmovali še trije predstavniki tržaškega kluba, Andrej Guček, Danjel Gregori in Jani Prešeren, ki so tudi dosegli dobre uvrstite.

Kolesarji tržaškega kluba se sedaj pripravljajo na prestižno dirko za ljubitelje po Furlaniji Julijski krajini, ki bo od 5. do 9. avgusta.

Christian Leghissa solidno na Južnem Tirolskem

Nabrežinski gorski kolesar Christian Leghissa je v dolini Pustertal na Južnem Tirolskem nastopil na mednarodni dirki Dolomiti Superbike, na kateri je nastopilo približno tri tisoč kolesarjev. Leghissa je nastopil na krajsi 60,5 km dolgi progi in je zasedel absolutno 23. mesto. V kategoriji master 1 je bil 4. Na daljši progi so nastopili vsi najboljši profesionalni kolesarji, med katerimi tudi Gilberto Simoni. Leghissa bo v soboto nastopil na državnem prvenstvu v krosu v Brescii.

Matteo Visintin na stopničkah

Uspešni in vztrajni kolesar Matteo Visintin (SK Devin ZKB) tudi med tednom uspešno sodeluje na tekmah v deželi. Najprej se je preizkusil na velodromu v Pordenonu, kjer je na 5. preizkušnja za pokal Deželnega masterja, najboljši izidi dosegel v zvrsti Scratch, kjer je bil tretji. Na nočni dirki v pri-

PLANINSKI SVET

SPDG na Prisojnik

V nedeljo, 12. julija se je trojica, v okviru Slovenskega planinskega društva iz Gorice (**na sliki spodaj**), povzpela na Prisojnik. Šlo je za klasičen vzpon na masivno in razsežno goro med katerim so se prepletale številne reminisceunce tako iz zgodovine slovenskega planinstva v Julijskih Alpah kot iz osebno že doživetega.

Za izhodišče vzpona smo določili Kočo pri izviru Soče na dnu doline Trente ozioroma ob stičišču s Zadnjo Trento, kjer je pogled na Jalovec in Bavški Grintavec takoj imeniten, da nedaleč stran na njiju zre tudi veliki humanist in opisovalec Julijev, Julius Kugyu. Kip, ki ga je oblikoval Jakob Savinšek, je bil postavljen ob 60. obletnici Planinske zveze Slovenije.

Pot nas vodi naprej. Više tišino bukovega gozda prelomi brnenje motorjev. Šum nas opozarja, da se povzpenjam ob osfaltirani cesti vršiškega prelaza. Nekje na pol poti se nahaja dvojezično spominsko obeležje Andreju Komacu v nemškem in slovenskem jeziku. Domačina je okolje izoblikovalo v dobrega poznavalca gora, postal je Kugyjev priatelj in gorski vodnik.

Na Vršiču in okolici kjer je koncentracija planinskih koč največja (prestejemo jih lahko osem) postanemo pred Tičarjevim domom. Postojanka je poimenovana po zdravniku Josipu Tičarju iz Kranjske Gore, soustanovitelju gorskih reševalnih služb na Slovenskem. Kljub temu pa današnji oskrbniki koče na vprašanje, kakšne so razmere na gori, ne vedo kaj povedati.

Morda so danes taka vprašanja, ko na internetu po številnih spletnih straneh najdemo vse mogoče opise in fotografije predhodnikov, odveč? Morda pa je za to brezvrijnost in otopelost krit denar?

Domet zasluga z nemškimi, italijanskimi, madžarskimi in češkimi turisti, ki in teh poletnih mesecih neprestano vozijo čez Vršič je večji tudi od tistih številnih planincev in plezalcev, ki se ob koncu tedna pripeljejo na Vršič, se podajo v steno, izplezajo in oddržijo zopet v dolino, ne da bi se v kočah sploh ustavili.

Za na Prisojnik izberemo južno grebensko pot. Med hojo po ruševju se nam kmalu odpre pogled na Prisojnikovo severno stran in na okameneli obraz Ajdovske dekllice. Za opazovalca

je devinovec pobegnil z drugima dvema kolesarjem, in do cilja privozil z zanesljivo prednostjo. Naj omenimo,

da je Visintin zmagal na letečem cilju, v končnem sprintu pa je zaostal za ostanima dvema kolesarjem Pestrinom in Veranidjem. Erik Mozan (SK Devin) med začetniki 2. letnika ni dokončal dirke zaradi tehnične okvare.

je pogled nanj vsakič novo doživetje, ko si med skalnatimi strehami in previsi oblikuje ostrino obraza kot takrat, ko mu je bilo prvič rečeno, da bo na Vršiču videl deklinski obraz. Legenda pravi, da je dekle varovalo gornike in tovor-nike pred plazovi, ko so v snegu in mrazu gazili proti sončnemu Primorju.

Na vršni greben Prisojnika se priključimo ravno nad oknom. Pogled na to naravno znamenitost daje človeku občutek mogočnosti narave. Nekje polegno smo na vrhu Prisojnika ali Prisanku (2547m), še sami dobro ne vemo. Ježikoslovci in etimologi so si navzkriž. Nekateri trdijo, da je Prisank edina prava varianta in da se je treba okoli te besede poenotiti. Drugi pa se držijo še Tumovih študij imenoslovja Julijskih Alp, ki dopuščajo le obliko Prisojnik. Kakorkoli že, dokler ne bodo stvari na jasne, lahko drži preprosto načelo, da gora iz severne kranjske strani nosi ime Prisank, medtem kot iz južne, primorske strani, je njeno ime Prisojnik.

Kljub temu, da je gora prisojna, s soncem v nedelji ni bila ravno rado-darna. Megla pa se je vendar občasno razkadi in iz vrha dopuščala pogled na skupino Mojstravke in na Škratlico.

Kmalu pričnemo s sestopom na južno stran po Prisojnikih skalnatih žlebovih, v katerih še tiči sneg. Na pozelenelih strminah se usmerimo proti odcepui, ki naj bi nas vodil v dolino Milnarice. Pravo stezo spregledamo, zara-di česar smo se prisiljeni vrneti na Vršič. (VaS)

Vzpon SPDT na G. Rosenock

V soboto in nedeljo, 1. in 2. avgusta 2009 organizira SPDT vzpon na 2440 m visoki G. Rosenock, ki se nahaja v Naravnem parku Nockberge v Avstriji. Na planinski izlet se bomo podali z osebnimi avtomobili. Ker moramo zasesti prenočišča v koči, vabimo člane, da čimprej telefonirajo na tel. 040/413025 (Marinka) ali na tel 040/2176855 (Vojka).

Program in vse podatke o izletu vam bomo javili v tej rubriki prihodnjem teden. (MP)

Puhne ... borače najuspešnejše na odbojkarskem turnirju Gaje na Padričah

V soboto se je na Padričah končal odbojkarski turnir v organizaciji ŠZ Gaja. Nastopilo je sedem mešanih ekip, igralo pa se je s formulo 4:4. Prvo mesto je osvojila ekipa Puhne ... borače (Danjel Slavec, Ambrož Peterlin, Sabrina Bukavec in Danijela Ciocchi), ki je v finalu z 2:0 premagala Dream Team (Vanja Veljak, Kristijan Stopar, Elena Prestifilippo in Karin Crispani). Na tekmah za tretje mesto je bila ekipa No xe pensier (Nicolas Privileggi, Andrea Vatovac, Roberta Chirani, Alice Spanagaro) z 2:0 boljša od ekipa Malo nerodni (Deborah in Sandra Vitez, Jan in Jaš Grgič, Elvis Klarica, Borut Sila). Polfinalna izida: Malo nerodni - Dream Team 1:2, Puhne ... borače - No xe pensier 2:0.

več fotografij na www.primorski.eu

-3-

OBRAZI NEPALA

Bojan Brezigar

Golobi nemoteno uničujejo enkratne zaklade svetovne kulturne dediščine

Beseda durbar pomeni palča, v nepalščini. Beseda square pomeni trg, v angleščini. Durbar square, ta nemogoča skovanka, je glavni trg, trg, na katerem stoji palača.

Ta trg je v Katmanduju. Je tudi v starci prestolnici Patan, ki ga od Katmanduja loči samo reka, je tudi v bližnjem Bhaktapurju. Vsi trije so zaščiteni, so na Unescovem seznamu svetovne dediščine človeštva. Še štiri lokacije v Katmanduju in njegovi bližnji okolici so na Unescovem seznamu, tako da je Nepal država z največjim številom zaščitenih spomenikov v prestolnici oziroma v njeni najbližji okolici.

Že prvi pogled na te spomenike človeka prevzame: koliko dela, koliko spremnosti, koliko čuta za lepoto je bilo vloženega vanje. Prevzame pa te že nekaj drugačno: nepregledne jate golobov, ki vsakodnevno te spomenike uničujejo. Golobji iztrebki so ponekod že popolnoma prekrili skrbno izrezljane lesene figure, ki ponazarjajo hindujska božanstva in njihovo življenje, pa kamnite kipe, delo kiparskih mojstrov prejšnjih stoletij. Na Zadru so s posebnimi jeklenimi konicami zaščitili občutljive spomenike pred golobi, v Nepalu tega ni, in kadar se sprehaščiš v templjih ali tik ob njih moraš pošteno paziti, da se ti golob ne podela na glavo. Gledaš na dejstvo, da je glavnina templjev leseni, pa čeprav iz tika, ki velja za res zelo trd in trajen les, je ta dediščina resno ogrožena. Dvakrat, ker jo ogroža tudi smog, ki tako tesno objema Katmandu in njegovo okolico.

Nepalska tradicionalna arhitektura je zelo skromna in zelo bogata obenem. Skromna je, ker so vsi templji zelo majhni. Za hindujsko vero ni običaj, da bi se verniki množično zbirali pri molitvi in sve-

tiščih, ampak se skupinske molitve odvijajo na prostem, v templje pa vstopa le manjša skupina ljudi, ali pa verniki vstopajo posamično, da se poklonijo božanstvu, kateremu je tempelj namenjen. Zato templje po velikosti ne kaže primerjati s krščanskimi cerkvami, s sinagogami ali z mošejam. Izredno bogati pa so po izdelavi, do zadnje podrobnosti, pa čeprav je nekatere čas že močno načel.

Tu je treba nekaj besed nameniti še arhitektonskim slogom.

V Nepalu prednjačita dva sloga. Najpogosteje so pagode, nekajnadstropni templji (največji je v Bhaktapurju, petnadstropna pagoda Nyatapola, visoka 25 metrov), struktura je lesena, tempelj pa stoji na kamnitem podstavku, ki je ponokod zelo visok. Naš Gambir se zaključi, da so pagode tipična nepalska struktura, ki so jo nato druge države povzete, v nobenem viru pa ne najdem potrditve, da to drži. Nasprotno, na Kitajskem naj-

bi ta slog uporabili že v 7. stoletju, izstega časa pa o Nepalu ni zanesljivih virov.

Drugi slog pa je sikhara, ki v sanskrtu pomeni vrh gore: gre za kamnite templje z ozko in visoko konico, ki spominja na vrh gore. Na vseh treh trgih najdemo oba sloga, pagodo in sikharo; med njima ni hierarhije, ne časovne ne vrednostne, vsaj na prvi pogled ne.

Durbar square v Katmanduju (kot sicer tudi v Patanu in Bhaktapurju) združuje oba sloga. Velika trinadstropna lesena pagoda Kasthamandap (beseda v nepalščini pomeni lesena lopa) je nekakšna spremenna točka za obiskovalce. Danes pod njenim nadstreškom posedajo prodajalci sadja in zelenjave, kar gnete se jih, v času hipijev, otrok cvetja, pa je bila prava pagoda kraj srečanja mladih vsega sveta, v bližnji ulici pa so bile slaščičarne, ki so bile v tistem času tako opevane, vendar jih danes ni več.

Na slikah: desno deklica na hindujskem prazniku Pod naslovom Durbar square v Katmanduju Spodaj levo Patan, desno Bhaktapur

Durbar square je središče življenja v Katmanduju. Vrvež je nepopisen. Rikšo in taksiji si na trgu, ki naj bi bil namenjen samo pešcem, s težavo utirajo pot med pešci, domačini in turisti, ki od jutra do večera polnijo ta trg. Prodajalci je ogromno in vsakdo nekaj ponuja: ogllice, lesene izdelke, pašmine, razglednice... Kar ti ponujajo za pet evrov, po kratkotrajnih pogajanjih odnesel domov za evro in lahko si prepričan, da si zadevo še preplačal. Sčasoma, v poznih popoldanskih urah, pa postane tu gneča nevzdržna, saj tisoči ljudi, ki delajo v starem mestnem središču, kjer se gnete trgovin, gostiln, krošnjarjev, skratka, kjer se odvija večji del življenja prebivalcev Katmanduja, prečkajo prav Durbar square, koder vodi pot do avtobusne postaje, do postaje kombijev in do postajališča tempov, motornih triciklov, ki so najcenejše (in temu primeroma tudi počasno) prevozno sredstvo. Vse to one-mogoča, da uživaš lepote tega trga, saj moraš istočasno paziti, da te kdo ne povi, umikati se moraš ljudem, ki tekajo čez trg, izogibati se moraš smetem, ki jih tudi tukaj ne manjka in odganjati moraš nadležne prodajalce, ki z vseh strani silijo vate. Tako ti res ostane le malo časa, da bi občudoval lepoto templjev in drugih poslopij, tudi stare kraljeve palače, ki so jo nepalski kralji pred nekaj več kot sto leti opustili, ker so preselili v novo.

V primerjavi s tem trgom je Durbar square v Patanu, onstran reke Bagmati, popolnoma drugačen svet. Patan je zelo staro mesto, baje ga je ustanoval budistični cesar Ashoka pred 2500 leti, vendar je možno, da je tudi to le ena izmed neštetih legend. Gotovo pa je, da je Patan razvila dinastija Nepalskih kraljev Malla med 17. in 19. stoletjem. Koncentracija templjev je tu večja kot v Katmanduju, pa tudi sicer daje ta trg popolnoma drugačen vtis. Do njega lahko prideš po ozkih in temnih ulicah, čez dvorišča, kjer moraš paziti, da ti kaj ne pade na glavo, med kupi smeti in običajnem pisanim vrvežu, ki je značilen tudi za Katmandu. Ko pa se ti odpri Durbar square, se podoba spremeniti: templji obdajajo kraljevo palačo, tam ni taksistov, tudi rikšov je ni, je pa nekaj prodajalcev, ki ponujajo svojo kramo. Ampak, kar je najpomembnejše, ta trg je čist; ko stopiš na trgu iz ene stranske uličice, ki te pripeljejo do tja, se svet skorajda spremeni. To človeka očara in mu omogoča, da se z užitkom naslaja ob pogledu na lepa poslopja. Patan je bil v času dinastije Malla dolga leta prestolnica Nepala, in dejansko daje ta trg vtis svetosti, ki jo človek pričakuje od prestolnice. Navsezadnje ne gre pozabiti, da se v sanskritu Patan imenuje Lalitpur, to je Mesto lepote.

Seveda tudi tu ne manjka legend. Na stebri sredi trga je kip kralja Joganarendra Malla, nad njegovo glavo je kača in na kači ptica. Ena izmed legend pravi, da bo, ko bo ptica poletela, kralj umrl. Ampak ptica je iz brona in ne bo poletela, kar pomeni, da bo kralj večno živel. In še podatek: v tistem času (govorimo o 17. stoletju) so morale ob smrti kralja umreti tudi njegove žene. Taka so bila pač pravila.

se nadaljuje

Rai Tre
SLOVENSKI PROGRAM

Za Trst: na kanalu 40 (Ferligi) in 64 (Mile)

Za Gorico: na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)

Teletekst: str. 316 - 342 - 343

18.40 Čezmejna TV: Primorska kronika

20.25 Tv Kocka: Ansambel Eno u'rcu al pej dvej - Kriški ribič

20.30 Deželni TV dnevnik

20.50 Števerjan 2009 - 2. del, sledi Čezmejna TV: Dnevnik SLO 1

Rai Uno

6.00 Aktualno: Euronews

6.05 Anima Good News

6.10 Nan.: Incantesimo

6.30 Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije

6.45 Aktualno: Unomattina Estate, vmes dnevnik

10.40 Nan.: 14°Distretto

11.30 13.30, 20.00, 23.15 Dnevnik

10.35 17.10 Vremenska napoved

11.40 Nan.: La signora in giallo

14.00 Dnevnik - Gospodarstvo

14.10 Aktualno: Verdetto finale

15.00 Nan.: Un medico in famiglia 4

16.50 Dnevnik - Parlament

17.15 Nan.: Le sorelle McLeod

18.00 Nan.: Il commissario Rex

18.50 Kviz: Reazione a catena

20.30 Variete: Supervarietà

21.20 Dok.: Superquark

23.35 Aktualno: XXX Premio Ischia Internazionale di Giornalismo 2009

1.15 Nočni dnevnik

Rai Due

6.30 Dok.: Seychelles e Bird Island, isole da sogno

6.50 13.50 Aktualno: Zdravje

6.55 Aktualno: Quasi le sette

7.00 Variete: Cartoon Flakes

10.25 Nad.: Tracy & Polpetta

10.40 Aktualno: Tg2 Estate

11.25 Film: Dieci sotto un tetto (kom., ZDA, '05, i. J. Bissett)

13.00 20.30, 23.25 Dnevnik

13.45 Aktualno: Tg2 Si, viaggiare

14.00 18.55 Nan.: 7 vite

14.30 17.50 Risanke

14.45 Kolesarstvo: Tour de France 2009

18.00 Aktualno: Tg2 speciale G8

19.25 Nan.: Piloti

19.35 Nan.: Squadra speciale Lipsia

20.25 Žrebanje lota

21.05 Nan.: Ghost Whisperer - Presenze

21.50 Nan.: Brothers & Sisters - Segreti di famiglia

23.40 Nan.: Primeval

Rai Tre

6.00 8.00 Dnevnik - Rai News 24, vmes Il caffè di Corradino Mineo, Italia, istruzioni per l'uso

7.30 Tg Buongiorno Regione

8.05 Aktualno: La Storia siamo noi

9.05 Film: Ballata per un pistolero (western, i. A. Ghidra)

10.40 13.00, 14.45 Aktualno: Cominciamo Bene Estate

12.00 Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti

13.05 Nad.: Terra nostra

14.00 19.00, 23.25 Deželni dnevnik in vremenska napoved

14.55 Dnevnik - kratke vesti

15.00 Variete: Trebisonda

15.30 Nan.: Elephant Princess

17.00 Nan.: Squadra Speciale Vienna

17.45 Geo Magazine 2009

18.25 Dnevnik in vremenska napoved

20.00 Variete: Blob

20.10 Nad.: Agrodolce

20.35 Nad.: Un posto al sole

21.05 Dnevnik

21.10 Film: Pane e tulipani (kom., It., '00, s. S. Soldini, i. L. Maglietta)

Rete 4

6.00 Nan.: La grande vallata

7.25 Nan.: T. J. Hooker

8.30 Nan.: Miami Vice

9.50 Nad.: Febbre d'amore

10.00 Nad.: Vivere

10.35 Nan.: Giudice Amy

11.30 Dnevnik in prometne informacije

11.40 Nan.: Doc

12.25 Nad.: Distretto di polizia 5

13.30 18.5 Dnevnik in vremenska napoved

14.05 Aktualno: Sessione pomeridiana: Il tribunale di Forum

15.10 Nan.: Balko

16.10 Nad.: Sentieri

16.50 Film: Dodici lo chiamano papà (kom., ZDA, '50, r. W. Lang, i. C. Webb)

18.55 Dnevnik - kratke vesti in prometne informacije

19.35 Variete: Ieri e oggi in Tv

19.50 Nad.: Tempesta d'amore

20.30 Nan.: Nikita

21.10 Film: Joe Kidd (western, ZDA, '72, r. J. Sturges, i. C. Eatswood)

23.20 Nogomet: Roma - Blackburn

1.05 Pregled tiska

Canale 5

6.00 Dnevnik - Pregled tiska

7.55 Dnevnik, prometne infomacije, vremenska napoved, borza in denar

8.30 Nan.: Finalmente soli

9.00 Film: Un roditore per amico (kom., Niz., '06, r. M. Martens, i. L. Engbrights)

9.50 16.00 Dnevnik - kratke vesti in vremenska napoved

11.00 Aktualno: Forum

13.00 Dnevnik, okus, vremenska napoved

13.40 Nad.: Beautiful

14.10 Nan.: Cento Vetrine

14.45 Film: Rosamunde Pilcher: Il servizio da tè (kom., Nem., '07, r. D. Keeler, i. C. Wolff)

16.35 Nan.: Settimo cielo

17.35 Dnevnik - kratke vesti

17.40 Nan.: Carabinieri 6

18.50 Kviz: Sarabanda (v. T. Mammucari)

20.00 Dnevnik in vremenska napoved

20.30 Variete: Paperissima Sprint

21.10 Variete: Zig Zelig

23.30 Aktualno: Terra! Estate

Italia 1

6.25 Dnevnik - Pregled tiska

6.35 Nan.: Tre nipoti e un maggiordomo

7.00 Nan.: Cleopatra 2525

7.35 Film: Nasolungo e la principessa (anim., ZDA '03 r. I. Maximov)

9.45 Nan.: Young Hercules

10.20 Nan.: Xena - Principessa guerriera

11.20 Nan.: Baywatch

12.25 18.30 Dnevnik in športne vesti

13.40 17.50 Risanke

15.00 Nan.: Dawson's Creek

15.55 Nan.: Il mondo di Patty

16.50 Nan.: Hannah Montana

19.25 Nan.: Love Bugs 3

19.40 Nan.: Buona la prima

20.15 Kviz: Mercante in fiera (v. P. Insegno)

21.10 Nan.: CSI: Scena del crimine

23.00 Nan.: The Closer

0.00 Nan.: Prison Break

Tele 4

7.00 8.35, 13.30, 16.45, 19.30 Dnevnik

7.20 Nan.: The flying doctors

8.10 Pregled tiska

Koper

13.45 Dnevni program

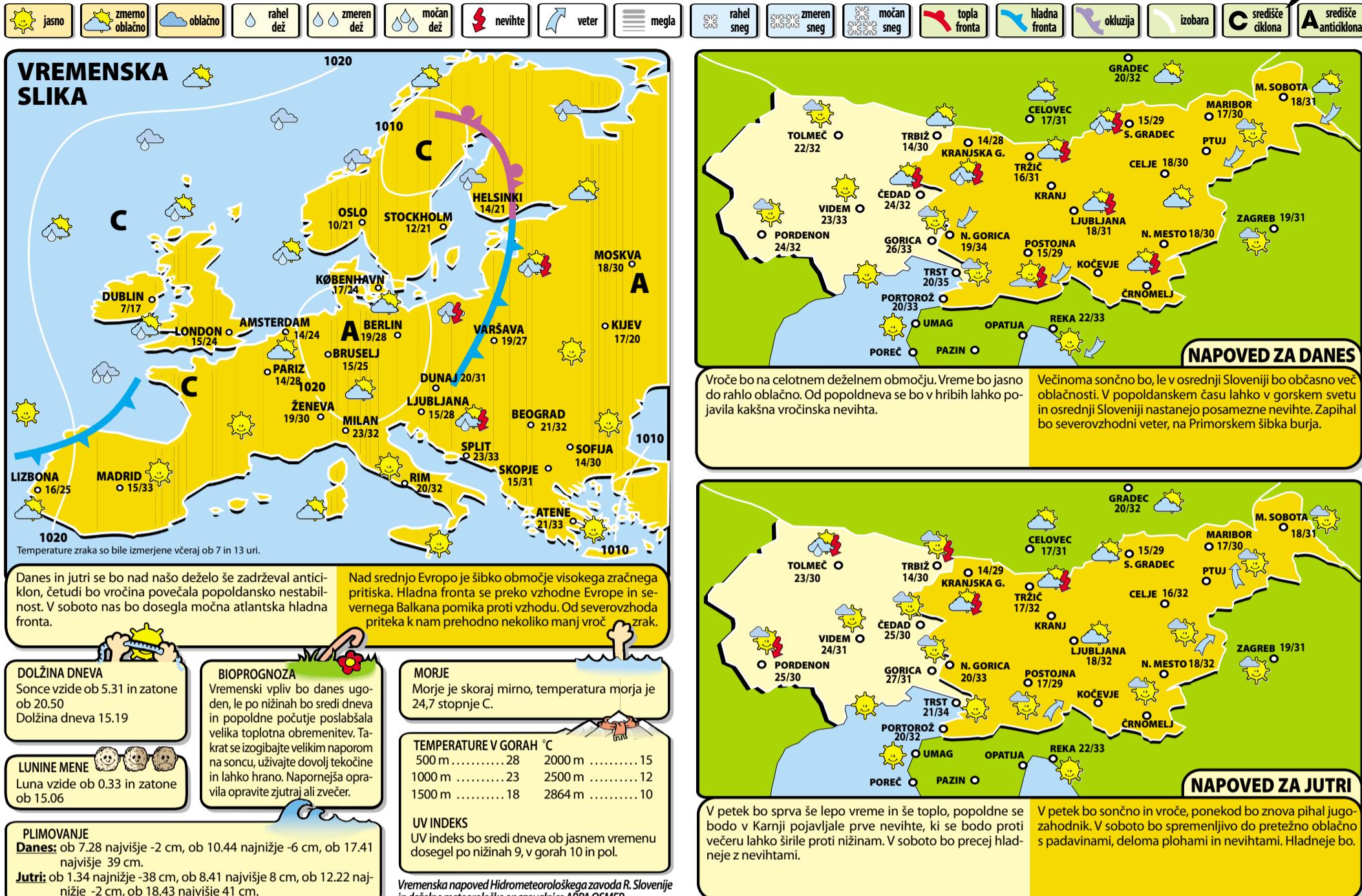
14.00 Čezmejna Tv - TG R FJK - Deželne vesti

14.20 Euronews

14.40 27. mednarodni pokal v plesih

15.25 Globus

15.55 Dok. odd.: City Folk

ZVEZDNIK - V soboto v Hamburgu

Robert Redford se je vnovič poročil

HAMBURG - Ameriški igralec in veliki ljubljenc občinstva Robert Redford (72) se je v Hamburgu poročil s svojo dolgoletno spremjevalko, slike Sibylle Szaggars (51). Kot pisanje nemškega časnika Hamburger Abendblatt povzema nemška tiskovna agencija dpa, se je par v družbi 30 svatov poročil v soboto.

Igralec, režiser, producent in v zadnjem času vse bolj goreč okoljevarstvenik Redford in v Hamburgu rojena Szaggars sta par od leta 1996. Za oba je to drugi zakon, Redford je bil z Lolo Van Wagener poročen 27 let.

Redford in Szaggarsova največ časa prezivita na posestvih v Utahu in Kaliforniji.

Par po poročanju časnika Hamburger Abendblatt načrtuje še eno poročno slovesnost, ki bo septembra v Mehiki. (STA)

PALESTINA Izprijanje z zvečilkami afrodisiaka

GAZA - Palestinsko gibanje Hamas sumi izraelske obveščevalne službe, da prebivalce Gaza oskrbujejo z zvečilkami, ki povečujejo spolno slo. Na ta način naj bi skušal Izrael polvariti mlado generacijo v Gazi.

Hamas je na območju Gaze odpril dva tipa seksualnih stimulansov, ki so jih na območje prinesli preko mejnih prehodov z Izraelom, nato pa so jih razdeljevali mladim. Prvi naj bi bil v obliki zvečilke, drugi pa kapljic. Gibanje je po besedah tiskovnega predstavnika Islama Šahvana tudi že arterialo nekaj Palestincev, ki so pomagali pri dostavi spornih artiklov v Gazo, in ugotovilo, da so povezani s sionističnimi obveščevalnimi službami. Celotna zgodba je izbruhnila, ko se je nek Palestinec javno pritožil, ker naj bi njegova hčerka po želenjenju izkusila "sumljive stranske učinke". Izraelska vojska obtoži ni želela uradno komentirati, jih je pa nek vir označil za "absurdne". (STA)

ŽIVALI - Raziskava britanske znanstvenice

Mačke za dosego ciljev prilagodijo svoje predenje

LONDON - Mačke so razvile subtilno tehniko predenja, ki igra na psihologijo njihovega gospodarja, tako da jim pomaga od njega doseči to, kar želijo, ugotavlja v torem objavljena britanska raziskava.

Ko nekaj hočejo, ponavadi hrano, mačke svojemu predenu ponavadi dodajo višji zvok, ki spominja na mijavkanje ali klic na pomoč. To "predenje moledovanja" pri človeku sproži starševski nagon, ki mački pogosto omogoči, da doseže svoj cilj, ne da bi vznejevoljila svojega gospodarja z običajnim mijavkanjem, ugotavlja raziskava.

Avtorka raziskave Karen McComb z univerze v Sussexu je pojasnila, da je idejo zanj dobila, ker jo je njen maček Pepo zjutraj redno zbujal, ker je žezel hrano. "Spraševala sem se, zakaj je to predenje tako neprijetno in se mu je

tako težko upreti," je dejala in dodala, da se je po pogovorih z drugimi lastniki mačk zavedla, da se tudi ostale mačke obnašajo podobno.

McCombova je nato testirala človeški odziv na dva tipa predenja - tistega, ki izraža čisto zadovoljstvo, in tistega, ki "moleduje" za hrano ali pozornost. Ko so ljudje poslušali obe vrsti predenja, so celo tisti, ki nimajo nikakršnih izkušenj z mačkami, ocenili, da je "predenje moledovanja" bolj vsiljivo in manj prijetno, je dejala avtorica študije, izsledki katere so objavljeni v reviji Current Biology.

Kot še ugotavlja raziskava, ta posebna zvijaca pri predenju deluje le pri mačkah, ki živijo same z gospodarjem. Tiste, ki živijo v družinah, se namreč morajo zateči k povsem običajnemu glasnemu mijavkanju, če želijo, da so njihove želite uslušane. (STA)

ZDA - Širi pa se uživanje mamil

Vse manj ljudi vinjenih za volan

NEW YORK - Ameriška nacionalna uprava za varnost na avtocestah je sporočila, da je na ameriških cestah vse manj voznikov pod vplivom alkohola, obenem pa veliko tistih, ki so pod vplivom različnih mamil.

Po podatkih raziskave omenjene uprave je imelo v ZDA leta 2007 le 2,2 odstotka voznikov v krvi več alkohola,

kot je dovoljeno v vseh 50 zveznih državah in prestolnici Washington. Prva takšna raziskava je bila opravljena leta 1973 in je odkrila 7,5 odstotka voznikov s preveč alkohola v krvi. Alkohol je na ameriških cestah leta 2007 sicer zahvaljujšči življenja okoli 13.000 ljudi.

Anketna, ki je zajela 11.000 ljudi, je bila prostovoljna in anonimna in večina udeležencev je pristala na alkoteste. Prav zaradi tega naj bi bila njena statistična vrednost nekoliko sporna. Zagotovo pa raziskava odraža trend v ameriški družbi.